

---

RAPPORT NR. MA 15-08 | Bjørn Tore Nystrand og Finn Ove Båtevik

---

# UNG I MØRE OG ROMSDAL

Samanstilling av resultat frå tre undersøkingar blant ungdommar i vidaregåande opplæring



---

<b>TITTEL</b>	Ung i Møre og Romsdal
<b>FORFATTERE</b>	Bjørn Tore Nystrand og Finn Ove Båtevik
<b>PROSJEKTLEDER</b>	Bjørn Tore Nystrand
<b>RAPPORT NR.</b>	MA 15-08
<b>SIDER</b>	102
<b>PROSJEKTNUMMER</b>	54781
<b>PROSJEKTITTEL</b>	Ung i Møre og Romsdal 2015
<b>OPPDRAAGSGIVER</b>	Møre og Romsdal fylkeskommune v/ Plan- og analyseavdelinga
<b>ANSVARLIG UTGIVER</b>	Møreforskning AS
<b>ISSN</b>	0804-5380
<b>ISBN</b>	
<b>DISTRIBUSJON</b>	Åpen
<b>NØKKEWORD</b>	Ungdom, utdanning, fritidsaktiviteter, trivsel, levevanar, Møre og Romsdal

---

## SAMANDRAG

Undersøkinga *Ung i Møre og Romsdal* er no gjennomført tre gonger; i 2007, 2009 og 2015. Til saman omfattar undersøkinga meir enn 3.500 ungdommar i vidaregåande opplæring. Av desse var knapt 1.200 med i undersøkinga i 2015. Undersøkinga tek opp fleire ulike tema som ungdomsdemokrati, organiserte fritidsaktivitetar, spørsmål om utdanning, arbeid og framtid, kunnskap om Møre og Romsdal fylkeskommune, trivsel og den pågåande debatten om kommunereform. Formatet på analysen gir berre rom for korte og konkrete kommentarar til dei tendensane som teiknar seg. Hovudmønsteret viser ikkje nokon dramatiske endringar i tilbakemeldingane frå det eine «ungdomskullet» til det andre. Vi har likevel merka oss nokre punkt. Utdanning og vegen inn på arbeidsmarknaden er eit sentralt tema både for ungdommane sjølve og fylkeskommunen. Her er det interessant å merke seg at dagens ungdom har større kjennskap både til utdanningstilbod og arbeidsmarknad i eige lokalmiljø og eige fylke enn ungdom for 5 og 8 år sidan. Betydinga av karriererettleiingsdagen og auka kjennskap til det arbeidet fylkeskommunen gjer i forhold til karriererettleiing og ungt entreprenørskap er interessant i forhold til dette. I kva grad dette endrar ungdommane sitt syn på om deira eiga framtid ligg i Møre og Romsdal, er eit anna spørsmål. I den grad vi ser endringar i haldningane til slike spørsmål, kjem dette til uttrykk ved at fleire enn tidlegare er usikre på om dei har ei framtid i fylket eller ikkje. Når det gjeld spørsmål som ligg nærare kvardagen til den enkelte her og no, registrerer vi til dømes ein nedgang i tal ungdommar i vidaregåande som driv organiserte fritidsaktivitetar. Manglande opplæring i elevrådsarbeid kan også vere eit punkt å merke seg. Når det gjeld kjennskapen til arbeidet til fylkeskommunen, har til dømes kunnskapen om *Kultursekken* auka sterkt over tid. Vi ser også at fleirtalet av ungdommane trivst både i skule og nærmiljø, sjølv om det også er ein ikkje ubetydeleg del av ungdommane som har vanskar som kan sette preg på kvardagen deira.

© Forfatter/Møreforskning

Forskriftene i åndsverksloven gjelder for materialet i denne publikasjonen. Materialet er publisert for at du skal kunne lese det på skjermen eller i fremstille eksemplar til privat bruk. Uten spesielle avtaler med forfatter/Møreforskning Marin er all annen eksemplarfremstilling og tilgjengelighetsgjøring bare tillatt så lenge det har hjemmel i lov eller avtale med Kopinor, interesseorgan for rettshavere til åndsverk.



---

## FORORD

---

Rapporten *Ung i Møre og Romsdal* er utarbeidd på oppdrag frå Møre og Romsdal fylkeskommune. Den er basert på tre undersøkingar blant elevar i dei vidaregåande skulane i fylket, ei gjennomført hausten 2007, ei hausten 2009, og ei vinteren 2015 (februar).

Oppdragsgivar har i hovudsak vore ansvarleg for utforming av spørsmåla, men med Møreforsking i rolla som konsulent i forhold til justeringar. Møreforsking har også stått for arbeidet med å tilpasse spørsmåla slik at dei kan brukast i ei webbaseret undersøking. Vidare har Møreforsking stått ansvarleg for gjennomføringa av undersøkinga og analysen av materialet.

Oppdraget til Møreforsking var vidare å presentere datamaterialet i form av enkle frekvensfordelingar, i tabellar og figurar. I tillegg er det ein tekstdel i rapporten som gjer greie for bakgrunnen og opplegget for undersøkinga. Undervegs er også nokre hovudtrekk kort kommenterte i tekst, men utan at det innan rammene for prosjektet har vore rom for å setje resultatata inn i ein fagleg samanheng.

Oppdraget vart mot slutten også utvida til å inkludere ei rekke ytterlegare analysar (krysstabellar). Dei analysane som gav statistisk signifikans er difor tatt med i denne rapporten, både i tekstdelen og i tabell- og figurformat. Analysar som ikkje resulterte i signifikante forskjellar er ikkje med.

Anne-Merete Halpern har vore kontaktperson hos Møre og Romsdal fylkeskommune i gjennomføringa av prosjektet. Vi takkar for eit godt og konstruktivt samarbeid!

Ålesund 26. mars 2015

Bjørn Tore Nystrand  
Finn Ove Båtevik

---

## INNHALD

---

<b>FORORD</b> .....	<b>5</b>
<b>INNHALD</b> .....	<b>6</b>
<b>FIGURLISTE</b> .....	<b>7</b>
<b>TABELLISTE</b> .....	<b>10</b>
<b>UNG I MØRE OG ROMSDAL</b> .....	<b>13</b>
BAKGRUNN .....	13
OPPLEGG FOR UNDERSØKINGA .....	13
ANALYSAR.....	13
<b>OM ELEVANE</b> .....	<b>14</b>
DISTRIKT .....	16
KJØNN.....	17
UTDANNINGSNIVÅ .....	18
STUDIERETNING .....	19
<b>DELTAING I ELEV- OG UNGDOMSDEMOKRATI</b> .....	<b>20</b>
ELEVRÅDET .....	22
UNGDOMSRÅDET .....	30
UNGDOMSPANELET OG UNGDOMMENS FYLKESTING .....	37
<b>ORGANISERTE FRITIDSAKTIVITETAR</b> .....	<b>38</b>
<b>KJENNSKAP TIL UTDANNINGS- OG JOBBTILBOD</b> .....	<b>46</b>
<b>OM FRAMTIDA</b> .....	<b>57</b>
<b>KUNNSKAP OM MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE</b> .....	<b>71</b>
<b>KARRIERETTELING OG VIDARE UTDANNING</b> .....	<b>75</b>
<b>TRIVSEL OG LEVEVANAR</b> .....	<b>79</b>
<b>OM KOMMUNEREFORMA</b> .....	<b>97</b>

---

## FIGURLISTE

---

Figur 1. Samanlikning mellom faktiske svar og utval i prosent, etter kjønn og region* (2015).....	15
Figur 2. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva distrikt bustadkommunen deira ligg i (2007, 2009 og 2015). .....	16
Figur 3. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kjønn (2007, 2009 og 2015).....	17
Figur 4. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter nivå i vidaregåande opplæring (2007, 2009 og 2015). .....	18
Figur 5. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter studieretning (2007, 2009 og 2015). .....	19
Figur 6. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015). .....	22
Figur 7. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter studieretning (2015). .....	23
Figur 8. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter om dei driv med politikk (2015). .....	24
Figur 9. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har fått opplæring i elevrådsarbeid. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar svarar (2007, 2009 og 2015). .....	25
Figur 10. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis opplæringa i elevrådsarbeidet var. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar og som har fått opplæring i elevrådsarbeid svarar (2007, 2009 og 2015). .....	26
Figur 11. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som elevrådet gjer ved eigen skule (2007, 2009 og 2015). .....	27
Figur 12. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule (2015). .....	28
Figur 13. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule, etter om elevane har god eller dårleg kjennskap til elevrådet sitt arbeid (2015). .....	29
Figur 14. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, etter deltaking i ungdomsrådet (2007, 2009 og 2015). .....	30
Figur 15. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal som har vore med i ungdomsrådet, etter om dei driv med idrett/friluftsliv eller ikkje (2015). .....	31
Figur 16. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal som har vore med i ungdomsrådet, etter om dei driv med politikk eller ikkje (2015). .....	32
Figur 17. Del av elevane i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal som vurderer opplæringa i ungdomsrådsarbeid som bra eller ganske bra. Berre dei som har vore ungdomsrådsrepresentantar og som har fått opplæring i ungdomsrådsarbeid svarar (2007, 2009 og 2015). .....	33
Figur 18. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som ungdomsrådet gjer (2007, 2009 og 2015). .....	34
Figur 19. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet på politiske vedtak i eigen kommune (2007, 2009 og 2015). .....	35
Figur 20. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune, etter kjennskap til ungdomsrådet sitt arbeid* (2015). .....	36
Figur 21. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som Ungdomspanelet og Ungdommens fylkesting i fylket gjer (2015). .....	37
Figur 22. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar (2007, 2009 og 2015). .....	39
Figur 23. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter kjønn (2015). .....	40
Figur 24. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter studieretning (2015). .....	41
Figur 25. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva organiserte fritidsaktivitetar dei deltek i. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er med i figuren (2007, 2009 og 2015). .....	42
Figur 26. Kjønnforskjellar i kva fritidsaktivitetar elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom kjønna er signifikant er med i figuren (2015). .....	43

Figur 27. Forskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i, etter studieretning. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom studieretningar er signifikant er med i figuren (2015). .....	44
Figur 28. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei opplever at ungdom har innverknad på dei fritidsaktivitetane dei er med på. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er representerte i figuren (2007, 2009 og 2015).....	45
Figur 29. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner utdanningstilbodet i eige fylke utover vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015). .....	48
Figur 30. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke (2007, 2009 og 2015). .....	49
Figur 31. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kor sannsynleg det er at dei bur i fylket om 10-15 år (2015).....	50
Figur 32. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter om dei har vore med på karrierettleiingsdagen (2015).....	51
Figur 33. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kjønn (2015).....	52
Figur 34. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter studieretning (2015). .....	53
Figur 35. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune (2009 og 2015). .....	54
Figur 36. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter kjønn (2015). .....	55
Figur 37. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter studieretning (2015).....	56
Figur 38. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande (2007, 2009 og 2015). .....	59
Figur 39. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter om ein tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).....	60
Figur 40. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kjønn (2015). .....	61
Figur 41. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter studieretning (2015).....	62
Figur 42. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal (2015). .....	63
Figur 43. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år (2007, 2009 og 2015). .....	64
Figur 44. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter studieretning (2015).....	65
Figur 45. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015). .....	66
Figur 46. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei kjenner jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal godt eller dårleg. ....	67
Figur 47. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna a) «eg trivst i nærområdet der eg bur» og b) «eg trivst på skulen». ....	68
Figur 48. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal (2007, 2009 og 2015). .....	69
Figur 49. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna a) «eg trivst i nærområdet der eg bur» og b) «eg trivst på skulen». .....	70
Figur 50. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til det fylket som organisasjon gjer for eigen ungdom (2007, 2009 og 2015). .....	72
Figur 51. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange som har høyrst om bestemte ordningar fylket har ansvar for (2007, 2009 og 2015). .....	74
Figur 52. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har vore med på karrierettleiingsdagen i 10. klasse (2009 og 2015). .....	76



Figur 53. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor nyttig dei synes at karriererettleiingsdagen var for seg sjølv og val av utdanning. Berre dei som har vore med på karriererettleiingsdagen svarar (2009 og 2015).....	77
Figur 54. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva vidare utdanning dei tek sikte på (2007 , 2009 og 2015). .....	78
Figur 55. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei trivst i nærområdet der dei bur og på skulen (2015).....	81
Figur 56. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter kjønn (2015). .....	82
Figur 57. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst i nærområdet der eg bur», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).....	83
Figur 58. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).....	84
Figur 59. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore plaga (2015).....	85
Figur 60. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg ulykkeleg, trist eller deprimert, etter kjønn (2015). .....	86
Figur 61. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter kjønn (2015). .....	87
Figur 62. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg einsam, etter kjønn (2015).....	88
Figur 63. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter studieretning (2015).....	89
Figur 64. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter kjønn (2015). .....	90
Figur 65. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter studieretning (2015).....	91
Figur 66. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter kjønn (2015). .....	92
Figur 67. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter studieretning (2015).....	93
Figur 68. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har brukt ulike rusmiddel (2015).....	94
Figur 69. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter kjønn (2015). .....	95
Figur 70. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter studieretning (2015). .....	96
Figur 71. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til kommunereforma (2015).....	98
Figur 72. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma (2015). .....	99
Figur 73. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma, etter om dei kjenner godt eller dårleg til reforma (2015).....	100

---

## TABELLISTE

---

Tabell 1. Samanlikning mellom faktiske svar og utval i prosent, etter kjønn og region* (2015).....	15
Tabell 2. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva distrikt bustadkommunen deira ligg i (2007, 2009 og 2015).....	16
Tabell 3. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kjønn (2007, 2009 og 2015).....	17
Tabell 4. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter nivå i vidaregåande opplæring (2007, 2009 og 2015).....	18
Tabell 5. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter studieretning (2007, 2009 og 2015).....	19
Tabell 6. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015).....	22
Tabell 7. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter studieretning (2015).....	23
Tabell 8. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter om dei driv med politikk (2015).....	24
Tabell 9. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har fått opplæring i elevrådsarbeid. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar svarar (2007, 2009 og 2015).....	25
Tabell 10. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis opplæringa i elevrådsarbeidet var. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar og som har fått opplæring i elevrådsarbeid svarar (2007, 2009 og 2015).....	26
Tabell 11. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som elevrådet gjer ved eigen skule (2007, 2009 og 2015).....	27
Tabell 12. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule (2015).....	28
Tabell 13. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule, etter om elevane har god eller dårleg kjennskap til elevrådet sitt arbeid (2015).....	29
Tabell 14. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, etter deltaking i ungdomsrådet (2007, 2009 og 2015).....	30
Tabell 15. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking i ungdomsrådet, etter om dei driv med idrett/friluftsliv eller ikkje (2015).....	31
Tabell 16. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking i ungdomsrådet, etter om dei driv med politikk eller ikkje (2015).....	32
Tabell 17. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis opplæringa i ungdomsrådsarbeidet var. Berre dei som har vore ungdomsrådsrepresentantar og som har fått opplæring i ungdomsrådsarbeid svarar (2015).....	33
Tabell 18. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som ungdomsrådet gjer (2007, 2009 og 2015).....	34
Tabell 19. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune (2007, 2009 og 2015).....	35
Tabell 20. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune, etter kjennskap til ungdomsrådet sitt arbeid (2015).....	36
Tabell 21. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som Ungdomspanelet og Ungdommens fylkesting i fylket gjer (2015).....	37
Tabell 22. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar (2007, 2009 og 2015).....	39
Tabell 23. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter kjønn (2015).....	40
Tabell 24. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter studieretning (2015).....	41
Tabell 25. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva organiserte fritidsaktivitetar dei deltek i. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er med i tabellen (2007, 2009 og 2015).....	42
Tabell 26. Kjønnsforskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom kjønna er signifikant er med i tabellen (2015).....	43

Tabell 27. Forskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i, etter studieretning. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom studieretningar er signifikant er med i tabellen (2015).	44
Tabell 28. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei opplever at ungdom har innverknad på dei fritidsaktivitetane dei er med på. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er representerte i tabellen (2007, 2009 og 2015).	45
Tabell 29. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner utdanningstilbodet i eige fylke utover vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015).	48
Tabell 30. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke (2007, 2009 og 2015).	49
Tabell 31. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kor sannsynleg det er at dei bur i fylket om 10-15 år (2015).	50
Tabell 32. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter om dei har vore med på karriererettleiingsdagen (2015).	51
Tabell 33. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kjønn (2015).	52
Tabell 34. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, studieretning (2015).	53
Tabell 35. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune (2009 og 2015).	54
Tabell 36. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter kjønn (2015).	55
Tabell 37. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter studieretning (2015).	56
Tabell 38. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande (2007, 2009 og 2015).	59
Tabell 39. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter om ein tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).	60
Tabell 40. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kjønn (2015).	61
Tabell 41. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter studieretning (2015).	62
Tabell 42. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal (2015).	63
Tabell 43. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år (2007, 2009 og 2015).	64
Tabell 44. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter studieretning (2015).	65
Tabell 45. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).	66
Tabell 46. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei kjenner jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal godt eller dårleg.	67
Tabell 47. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna «eg trivst i nærområdet der eg bur» og «eg trivst på skulen».	68
Tabell 48. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal (2007, 2009 og 2015).	69
Tabell 49. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna «eg trivst i nærområdet der eg bur» og «eg trivst på skulen».	70
Tabell 50. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til det fylkeskommunen gjer for eigen ungdom (2007, 2009 og 2015).	72
Tabell 51. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange som har høyrst om bestemte ordningar fylket har ansvar for (2007, 2009 og 2015).	73
Tabell 52. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har vore med på karriererettleiingsdagen i 10. klasse (2009 og 2015).	76

Tabell 53. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor nyttig dei synes at karriererettleiingsdagen var for seg sjølv og val av utdanning. Berre dei som har vore med på karriererettleiingsdagen svarar (2009 og 2015).....	77
Tabell 54. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva vidare utdanning dei tek sikte på (2007, 2009 og 2015). .....	78
Tabell 55. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegner om trivsel der dei bur og på skulen (2015). .....	81
Tabell 56. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter kjønn (2015). .....	82
Tabell 57. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst i nærområdet der eg bur», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).....	83
Tabell 58. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).....	84
Tabell 59. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei har vore plaga (2015). .....	85
Tabell 60. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg ulykkeleg, trist eller deprimert, etter kjønn (2015). .....	86
Tabell 61. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter kjønn (2015). .....	87
Tabell 62. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg einsam, etter kjønn (2015).....	88
Tabell 63. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter studieretning (2015).....	89
Tabell 64. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter kjønn <sup>1</sup> og i alt (2015). .....	90
Tabell 65. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter studieretning (2015).....	91
Tabell 66. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter kjønn <sup>1</sup> og i alt (2015). .....	92
Tabell 67. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter studieretning (2015).....	93
Tabell 68. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har brukt ulike rusmiddel (2015).....	94
Tabell 69. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter kjønn (2015). .....	95
Tabell 70. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter studieretning (2015). .....	96
Tabell 71. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til kommunereforma (2015).....	98
Tabell 72. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma (2015). .....	99
Tabell 73. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma, etter om dei kjenner godt eller dårleg til reforma (2015).....	100

---

## UNG I MØRE OG ROMSDAL

---

### BAKGRUNN

Møre og Romsdal fylkeskommune treng meir kunnskap om aktivitetar og levevanar blant ungdom i fylket, i kva grad ungdom opplever å kunne medverke på det som skjer på eigen skule, i eige lokalsamfunn og i fylket, ungdom si oppleving av trivsel i nærmiljø og skule, kva framtidsplanar ungdommane har og kva ungdom veit om ungdomsarbeid til fylkeskommunen og om kommunereforma. Møreforskning fekk i oppdrag å gjennomføre ei elektronisk spørjeundersøking blant avgangselevar på studieførebuande/allmennfagleg studieretning (VG3) og yrkesfagleg studieretning på VG2-nivå i fylket. Undersøkinga vart gjennomført som ei oppfølging av tilsvarande undersøkingar i 2007 og 2009 (Båtevik & Tangen, 2010).

I den nye undersøkinga er det i samråd med Møre og Romsdal fylkeskommune gjort mindre justeringar av spørjeskjema. Ein del spørsmål er utelatne, men det har også kome nye til. Dei fleste spørsmåla er likevel med i alle tre undersøkingane. I det siste tilfelle er spørsmåla uendra, slik at det skal vere mogleg å samanlikne resultatata frå dei tre registreringsåra. Dei nye spørsmåla gjeld først og fremst to tema; *Trivsel og levevanar* og *Om kommunereforma*.

### OPPLEGG FOR UNDERSØKINGA

Alle tre undersøkingane (2007, 2009 og 2015) er webbaserte og alle elevar vart kontakta via e-post. Studien omfattar berre dei offentlege skulane og berre dei som er elevar ved ein av dei vidaregåande skulane i Møre og Romsdal. Møre og Romsdal fylkeskommune oppmoda skulane til å organisere utfylling av skjema, der elevane gjorde dette som del av ein skuletime. Det vart difor utforma eit eige informasjonsskriv som gjekk frå fylket til alle rektorane. Elevane hadde likevel høve til å svare uavhengig av oppfølging frå skulen si side, i og med at skjema vart sendt direkte til e-postadressa til kvar enkelt elev.

Basis for kontakten med elevane var e-postadresser som Møre og Romsdal fylkeskommune gav tilgang til. I 2007 vart det opplyst at det var 4.163 elevar i vidaregåande i den målgruppa vi var ute etter.<sup>1</sup> 7 % av elevane mangla den gongen e-postadresser. I 2009 var det 3.713 elevar i målgruppa vår. Det var då under 1 % av elevane utan oppgitt e-postadresse (32 elevar). I 2015 var det 4.453 elevar i målgruppa vår. Av desse mangla 41 elevar e-postadresse.

Elevane, både i 2007, 2009 og 2015, har i tillegg til hovudutsendinga fått tilsendt to purringar, slik at flest mogleg fekk høve til å svare. I motsetning til i 2007 og i 2009, vart undersøkinga i 2015 gjennomført i februar. I alt vart undersøkinga sendt ut til 4.412 elevar (99 % av populasjonen). Av desse svara 1.170 elevar (26,5 %).

### ANALYSAR

I tillegg til samanstilling av frekvensar har ein gjennomført ei rekke krystabellanalysar. Oppdragsgivar leverte ei tilleggsbestilling med 45 ytterlegare analysar som dei ønskte gjennomført. Dei signifikante resultatata er tatt med i rapporten, medan dei ikkje-signifikante er utelatne.

---

<sup>1</sup> For nærare omtale av gjennomføringa av undersøkinga frå 2007, jf. rapporten: Barstad, J og Tangen, G (2008). Frekvensar frå Ung i Møre og Romsdal. Oversikt over data frå spørjegransking blant elevar ved vidaregåande skular i Møre og Romsdal, hausten 2007. Arbeidsrapport nr. 219. Volda: Høgskulen i Volda og Møreforskning Volda.

---

## OM ELEVANE

---

Dei følgjande tabellane og figurane seier litt om materialet som er samla inn i undersøkingane i 2007, 2009 og 2015. Dette er nyttig, ikkje minst når ein skal samanlikne dei tre materiala.

Undersøkinga i 2007 omfatta i alt 1.530 elevar, mot 860 elevar i 2009 og 1.170 elevar i 2015. Svarfordelinga mellom dei tre åra skil seg frå kvarandre på følgjande måte:

- Svarfordelinga mellom dei ulike delane av fylket, speglar i hovudtrekk fordelinga av befolkninga. Slik sett er dei ulike delane godt representerte. Den geografiske fordelinga av informantar har endra seg noko over tid, der mellom anna elevar frå Sunnmøre utgjorde ein større del av i 2007, enn dei to siste åra. I og med at Sunnmøre har 54 % av befolkninga i fylket i 2015, er elevane i denne delen av fylket meir underrepresenterte siste registreringsår enn kva dei var i undersøkinga frå 2007.
- Fordelinga mellom dei to studieretningane VG2 og VKII/VG3 er stabil over dei tre registreringstidspunkta, 40 % og 60 % respektivt.
- Relativt sett var dei yrkesfaglege studieretningane svakast representerte i 2009, jamført både med 2007 og 2015.<sup>2</sup>
- Kjønnfordelinga i 2015 er 59 % jenter mot 41 % gutar. Samanlikna med undersøkingane i 2007 og 2009 er det relativt sett fleire jenter med i 2015-undersøkinga. Slike kjønnsforskjellar kan vere uheldige for samanlikninga av materialet frå år til år, men ikkje store nok til i seg sjølv i vesentleg grad påverke resultatet. Vi konsentrerer kommentarane primært om tilfelle der vi ser at det er vesentlege endringar frå registreringstidspunkt til registreringstidspunkt.

Elevane som har svara i 2015 skil seg frå utvalet med omsyn til kjønn, og til ei viss grad med omsyn til kva region dei høyrer til.<sup>3</sup> Meir konkret er gutane underrepresenterte i undersøkinga. I utvalet utgjør gutane 52 %, medan berre 41 % av dei som har svara er gutar. Vidare er elevar frå Sunnmøre underrepresentert, medan elevar frå Romsdal er overrepresentert. For region er derimot ikkje forskjellane mellom utval og dei faktiske svara like betydelege. Fordelinga mellom studieretningane yrkesfag og studieførebuande/allmenne fag samsvarar bra med utvalet (Tabell 1 og Figur 1).

---

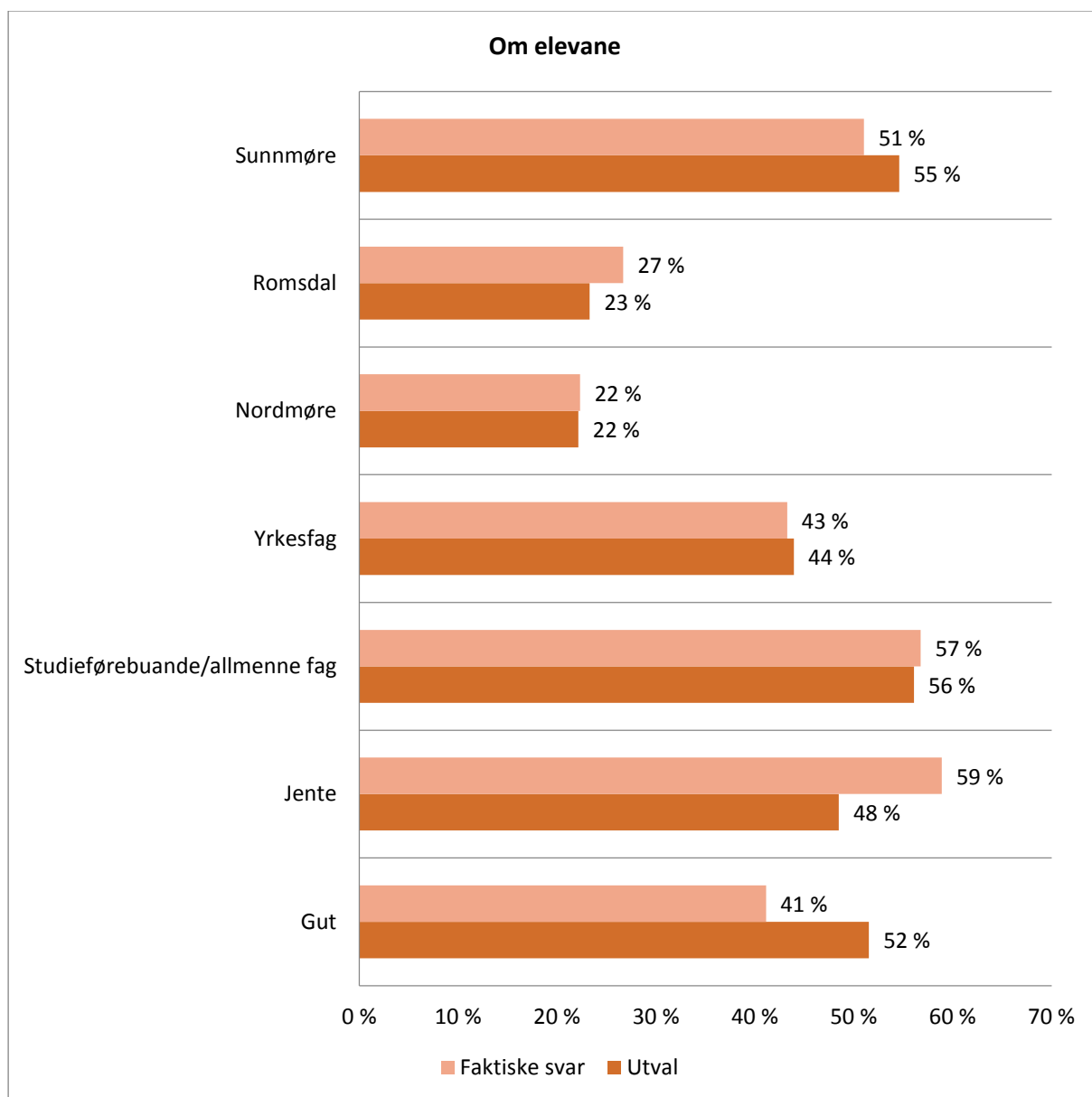
<sup>2</sup> I utgangspunktet er dei som er under vidaregåande opplæring på yrkesfag svakare representerte i utvalet enn dei på studieførebuande fag, i og med at dei som er i fagopplæring ikkje kan nåast direkte gjennom skulane. I tillegg var yrkesfag særleg svakt representerte i 2009. Derfor var materialet vekta i analysane i 2009, då yrkesfaga var særleg svakt representerte i materialet. For nærare omtale, sjå Båtevik og Tangen (2010).

<sup>3</sup> Region er basert på kor skulen deira ligg.

**Tabell 1. Samanlikning mellom faktiske svar og utval i prosent, etter kjønn og region\* (2015).**

Samanlikningar	Om elevane		
	Utval	Faktiske svar	Differanse
<i>Kjønn</i>			
Gut	51,5	41,1	-10,4
Jente	48,5	58,9	10,4
<i>Region</i>			
Sunnmøre	54,6	51,0	-3,6
Romsdal	23,3	26,7	3,4
Nordmøre	22,1	22,3	0,2
<i>Studieretning</i>			
Studieførebuande	56,1	56,8	0,7
Yrkesfag	43,9	43,2	-0,7

\* Region er basert på kor skulen deira ligg.



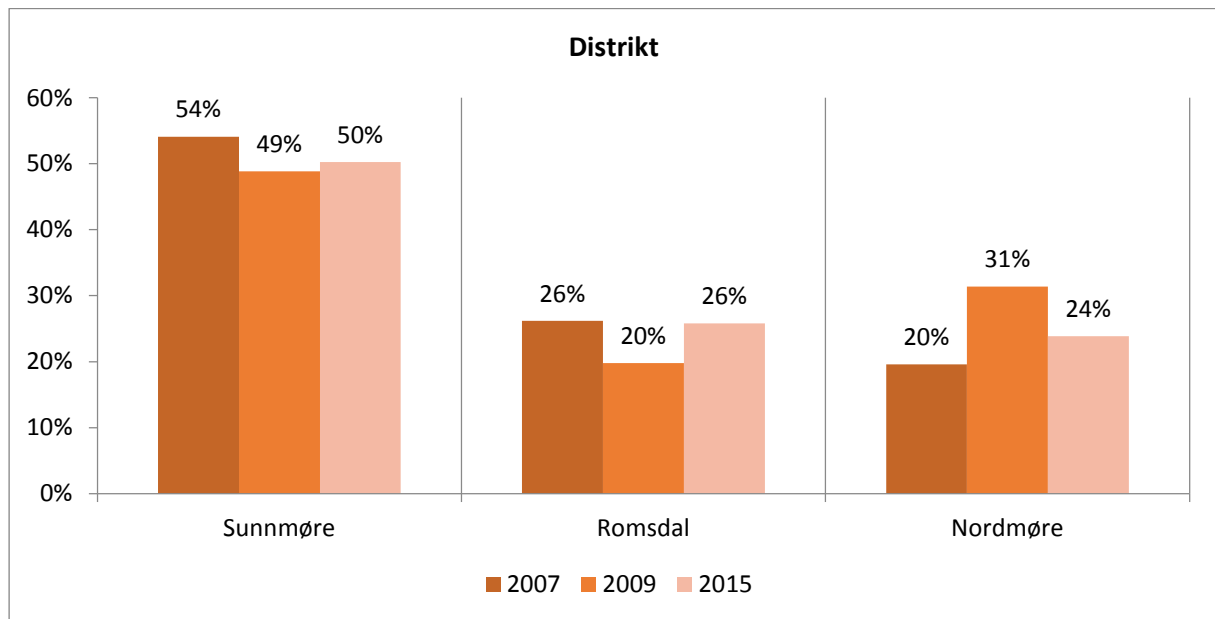
**Figur 1. Samanlikning mellom faktiske svar og utval i prosent, etter kjønn og region\* (2015).**

\* Region er basert på kor skulen deira ligg.

## DISTRIKT

Tabell 2. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva distrikt bustadkommunen deira ligg i (2007, 2009 og 2015).

Distrikt	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Sunnmøre	828	54,1	420	48,8	588	50,3
Romsdal	401	26,2	170	19,8	302	25,8
Nordmøre	300	19,6	270	31,4	279	23,8
Anna	1	0,1	0	0,0	1	0,1
I alt	1530	100,0	860	100,0	1170	100,0



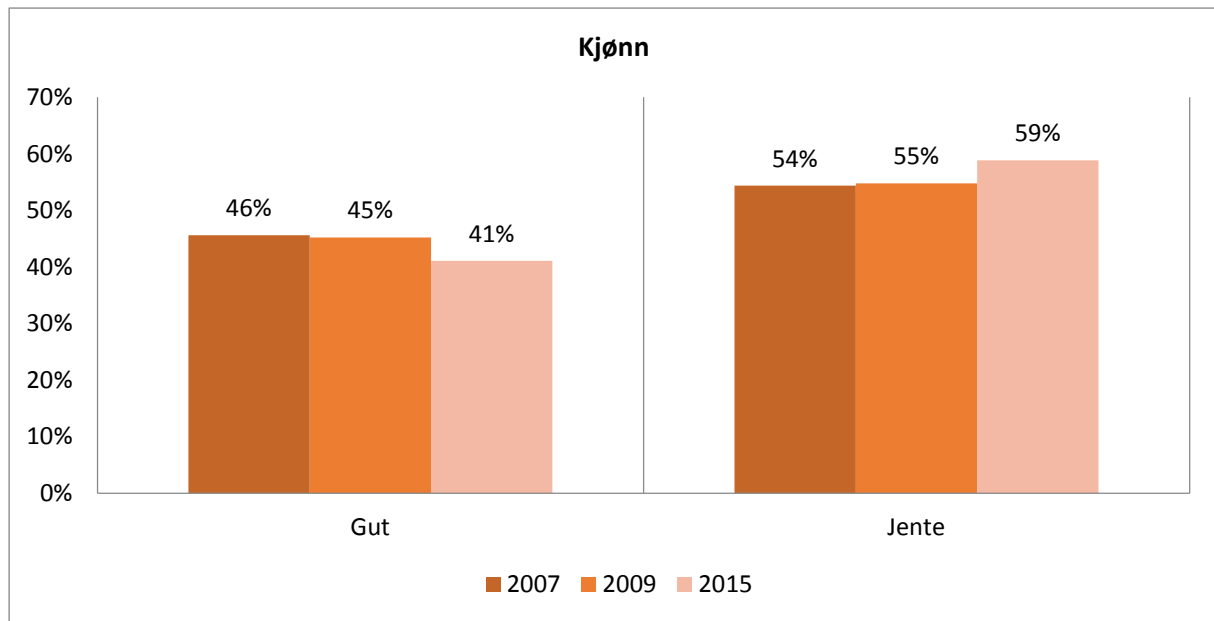
Figur 2. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva distrikt bustadkommunen deira ligg i (2007, 2009 og 2015).



## KJØNN

Tabell 3. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kjønn (2007, 2009 og 2015).

Kjønn	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Gut	698	45,6	389	45,2	481	41,1
Jente	832	54,4	471	54,8	689	58,9
I alt	1530	100,0	860	100,0	1170	100,0

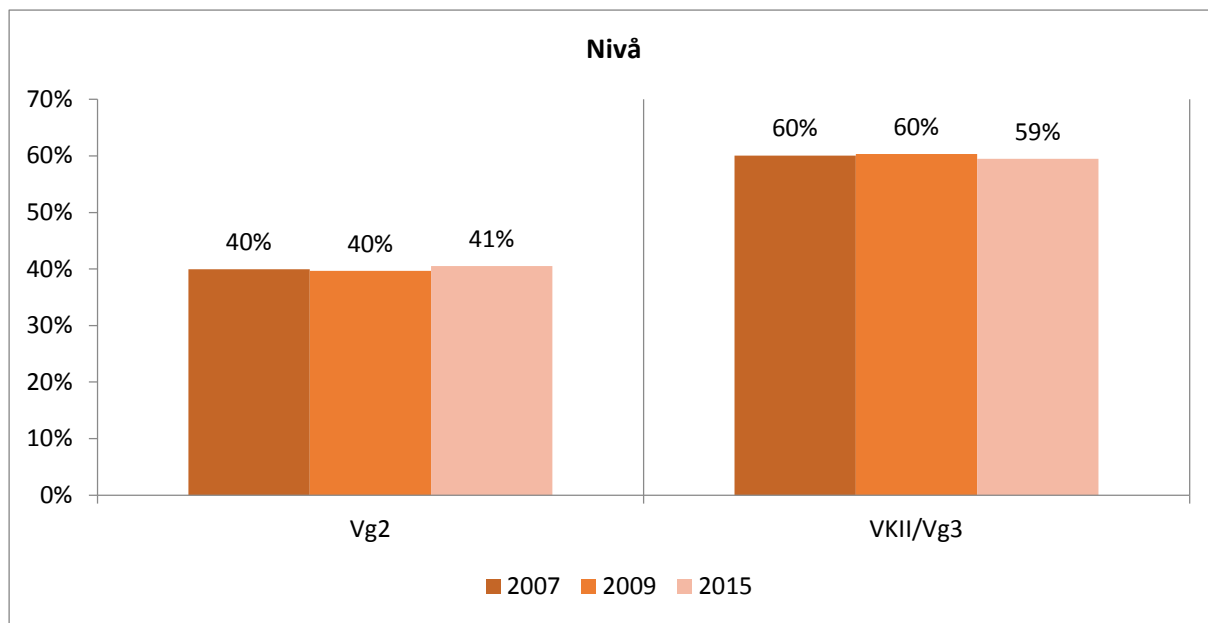


Figur 3. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kjønn (2007, 2009 og 2015).

## UTDANNINGSNIVÅ

Tabell 4. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter nivå i vidaregåande opplæring (2007, 2009 og 2015).

Nivå	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Vg2	611	39,9	341	39,7	474	40,5
VKII/Vg3	919	60,1	519	60,3	696	59,5
I alt	1530	100,0	860	100,0	1170	100,0

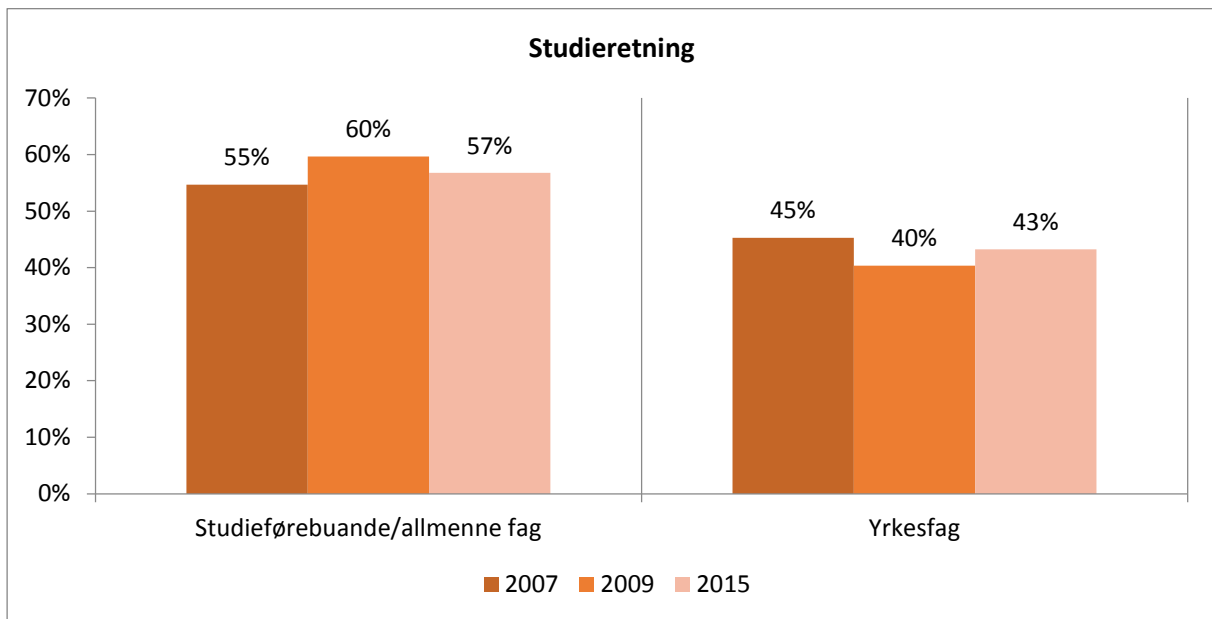


Figur 4. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter nivå i vidaregåande opplæring (2007, 2009 og 2015).

## STUDIERETNING

Tabell 5. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter studieretning (2007, 2009 og 2015).

Studieretning	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Studieførebuande/allmenne fag	837	54,7	513	59,7	664	56,8
Yrkesfag	693	45,3	347	40,3	506	43,2
I alt	1530	100,0	860	100,0	1170	100,0



Figur 5. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter studieretning (2007, 2009 og 2015).

---

## DELTAING I ELEV- OG UNGDOMSDEMOKRATI

---

Elevane har ulik erfaring frå deltaking i ungdomsdemokratiet, både ved eigen skule og i eigen kommune. Dersom vi ser på ungdommane i dei tre registreringsåra, er hovudmønsteret relativt stabilt over tid.

Det er likevel nokre endringar som det kan vere verdt å stoppe opp ved. Noko av dette dreg i negativ lei. For det første er det mange elevrådsrepresentantar som ikkje har fått opplæring i elevrådsarbeid, samtidig som denne andelen også ser ut til å auke over tid. Vurderinga av innhaldet i slik opplæring har heller ikkje betra seg over tid, heller tvert om. Vidare har også den delen av elevane som har lite kjennskap til arbeidet i elevrådet auka. Sjølv om det ikkje er snakk om dramatiske endringar, er dette likevel utviklingstrekk som peikar i feil retning.

Dei konkrete tilbakemeldingane frå ungdommane kan summerast slik:

- Det er relativt sett færre elevar av 2015-kullet som aldri har vore elevrådsrepresentant enn kulla før. Dette tyder på at slikt arbeid i større grad blir fordelt mellom fleire elevar gjennom skuletida enn kva som var vanleg før. Slik sett er dette ei positiv utvikling for elevdemokratiet.
- Blant dei som har vore elevrådsrepresentantar, er det i 2015 fleire elevar som ikkje har fått opplæring i elevrådsarbeid enn tidlegare. Endringa frå 2009 til 2015 er 3,6 prosentpoeng. Berre ein av fire elevar har i 2015 fått opplæring i elevrådsarbeid.
- Sjølv om fleirtalet av ungdommane opplever opplæringa i elevrådsarbeid som bra eller ganske bra, er det langt frå alle som er av ei slik oppfatning. Utviklinga går også i feil retning, særleg om ein samanliknar med tala frå 2009. Av dei elevane som har fått opplæring i elevrådsarbeid, er det såleis fleire som i 2015 vurderer at opplæringa har vore dårleg enn i 2009.
- Utviklingstrekka er likevel ikkje eintydige. Medan vel 53 % opplevde opplæringa som bra eller ganske bra blant elevane i 2007, opplevde 62 % av elevane i 2009 det same. Talet er redusert til 56 % i 2015.
- Det er relativt fleire elevar som i 2015 svarar at dei kjenner dårleg til arbeidet som elevrådet gjer ved eigen skule samanlikna med 2007 og 2009.
- Yrkesfagelevar har i mindre grad enn elevane på studieførebuande fag vore elevrådsrepresentantar. Desse forskjellane stammar i stor grad frå forskjellar medan dei gjekk på ungdomsskulen. Yrkesfagelevar har såleis i større grad vore elevrådsrepresentant på vidaregåande skule, medan elevar på studieførebuande/allmenne fag i større grad har vore elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller både på ungdoms- og vidaregåande skule. Av dei 506 yrkesfagelevane har 14 % vore elevrådsrepresentant på vidaregåande skule. Av dei 664 elevane på studieførebuande/allmenne fag har 22 % vore elevrådsrepresentant på ungdomsskulen og 13 % både på ungdoms- og vidaregåande skule.
- Elevar som held på med politikk (fritidsaktivitet) er betre representert i elevrådet. Av dei 47 elevane som driv med politikk har sju av ti vore elevrådsrepresentant.

- Elevar som kjenner godt til arbeidet som elevrådet gjer opplever også at elevrådet har stor innverknad på det som skjer på skulen. Samanhengen mellom kjennskap til elevrådet sitt arbeid og oppleving av elevrådet sin innverknad er sterk.
- Berre 9 % av elevane har vore med i ungdomsrådet. Det var ein mindre del av elevane som hadde vore med i ungdomsrådet i 2009 enn i 2007. Tala frå 2015 er om lag på nivå med 2009-kullet. Når det gjeld forskjellane mellom 2009 og 2007, bør desse tala rett nok tolkast med særleg varsemd.<sup>4</sup>
- Fleirtalet opplever at opplæringa i ungdomsrådet er bra eller ganske bra. Den nedgangen som ein såg i vurderingane frå 2007 til 2009, har snudd i 2015, men utan at den er kome heilt opp på nivået frå 2007.
- Kjennskapen til arbeidet i ungdomsrådet er generelt relativt svak blant ungdommane, samtidig som den har vorte redusert over tid. Medan 17 % av ungdommane kjende arbeidet som blei gjort i ungdomsrådet svært godt eller ganske godt, var tilsvarande tal i 2015 11 %.
- I vurderingane av om ungdomsrådet har innverknad på politiske vedtak i eigen kommune, er det mange som gir uttrykk for at dei ikkje veit noko om dette. Desse tala har også auka noko over tid. Samtidig er opplevinga av den innverknaden ungdomsrådet har lokalt fallande. Rett nok er den store forskjellen her mellom dei som var elevar i 2007 og 2009. Elevane frå 2015 stadfester opplevinga blant 2009-elevane.
- Elevar som driv med idrett/friluftsliv er mindre representert i ungdomsrådet. 90 % av elevane som driv med idrett/friluftsliv har aldri vore med i ungdomsrådet, mot 83 % av elevane som ikkje driv med idrett/friluftsliv.
- Samanhengen mellom det å halde på med politikk og det å være med i ungdomsrådet er tydeleg. 43 % av dei som driv med politikk har også vore med i ungdomsrådet, medan berre 9 % av dei som ikkje driv med politikk har vore med.
- Dei elevane som kjenner godt til det arbeidet som ungdomsrådet gjer vurderer også rådet sin innverknad på politiske vedtak i kommunen som stor (*stor innverknad og nokså stor innverknad*). Dei som kjenner dårlig til arbeidet svarar oftare at dei ikkje veit noko om ungdomsrådet sin innverknad. Samanhengen mellom opplevd innverknad og kjennskap til arbeidet som ungdomsrådet gjer er sterk.
- Det er berre 52 elevar som svarar at dei kjenner svært godt eller ganske godt til arbeidet som Ungdomspanelet og Ungdommens fylkesting gjer. Det utgjer 14 % og 13 % respektivt.

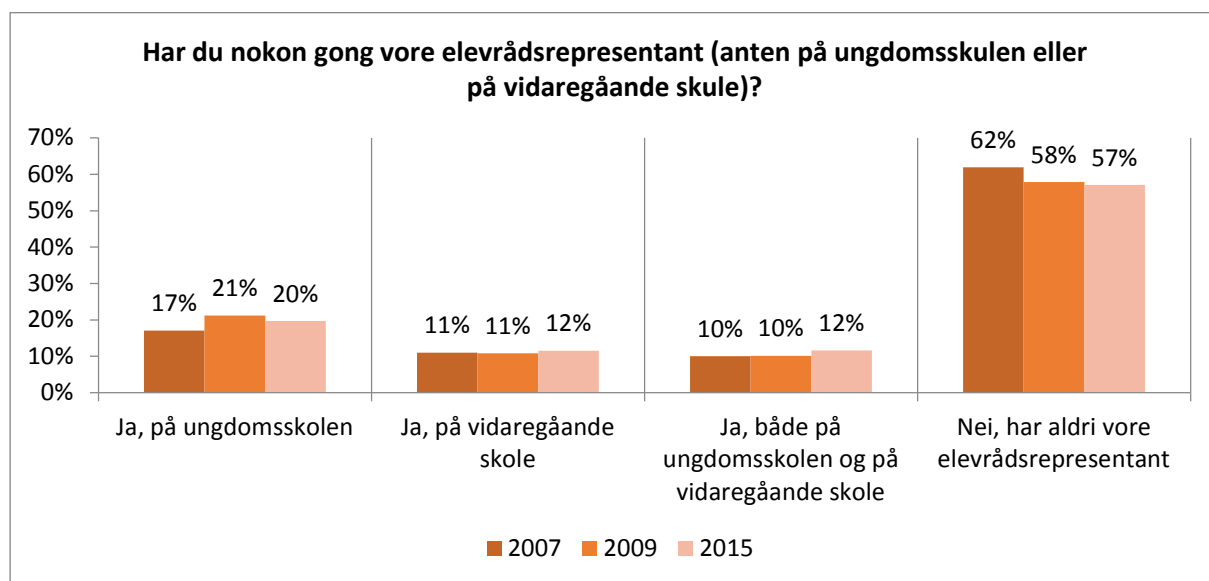
---

<sup>4</sup> I 2007 var det fleire kommunar som ikkje hadde ungdomsråd. Dermed vart det brukt eit silingsspørsmål 2007, som ikkje vart brukt i 2009. Vi kan ikkje sjå vekk frå at enkelte svara at dei ikkje hadde ungdomsråd i eigen kommune som eit resultat av at dei ikkje kjende til dette rådet, sjølv om det faktisk var oppretta i kommunen deira. Om dette er tilfelle vil det påverke berekningsgrunnlaget (N) for data frå 2007 (Båtevik og Tangen 2010).

## ELEVRÅDET

Tabell 6. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015).

Har du nokon gong vore elevrådsrepresentant?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja, på ungdomsskulen	261	17,1	209	21,2	231	19,7
Ja, på vidaregåande skule	169	11,0	107	10,8	135	11,5
Ja, både på ungdomsskulen og på vidaregåande skule	153	10,0	100	10,2	136	11,6
Nei, har aldri vore elevrådsrepresentant	947	61,9	571	57,9	668	57,1
I alt	1530	100,0	986	100,0	986	100,0

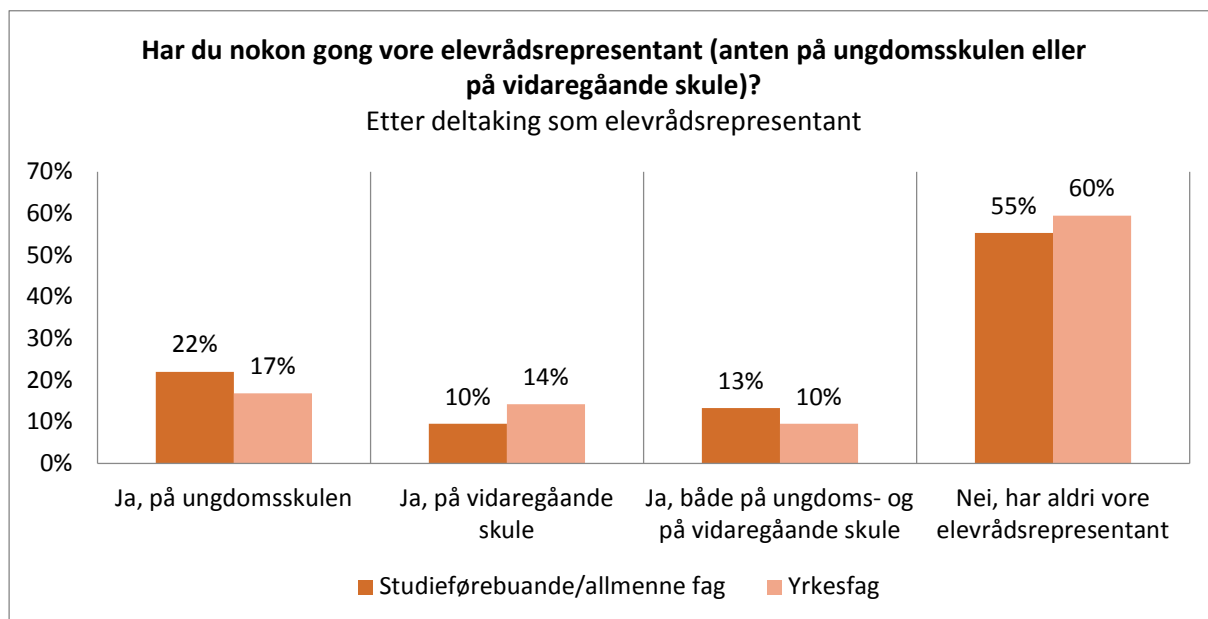


Figur 6. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015).

**Tabell 7. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter studieretning (2015).**

Har du nokon gong vore elevrådsrepresentant?	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja, på ungdomsskulen	146	22,0	85	16,8
Ja, på vidaregåande skule	63	9,5	72	14,2
Ja, både på ungdoms- og på vidaregåande skule	88	13,3	48	9,5
Nei, har aldri vore elevrådsrepresentant	367	55,3	301	59,5
I alt	664	100,0	506	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=13,911, p<0,005, V=0,109.$

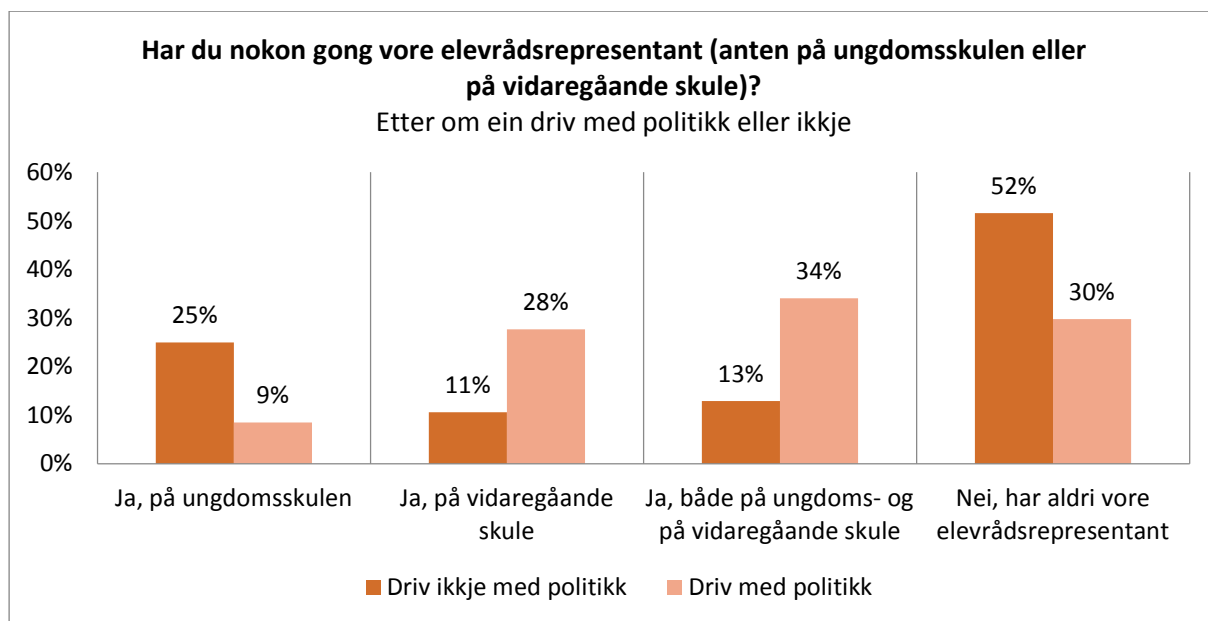


**Figur 7. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter studieretning (2015).**

**Tabell 8. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter om dei driv med politikk (2015).**

Har du nokon gong vore elevrådsrepresentant?	Driv ikkje med politikk		Driv med politikk	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja, på ungdomsskulen	118	24,9	4	8,5
Ja, på vidaregåande skule	50	10,6	13	27,7
Ja, både på ungdoms- og på vidaregåande skule	61	12,9	16	34,0
Nei, har aldri vore elevrådsrepresentant	244	51,6	14	29,8
I alt	473	100,0	47	100,0

$\chi^2(3, n=520)=32,232, p<0,005, V=0,249.$

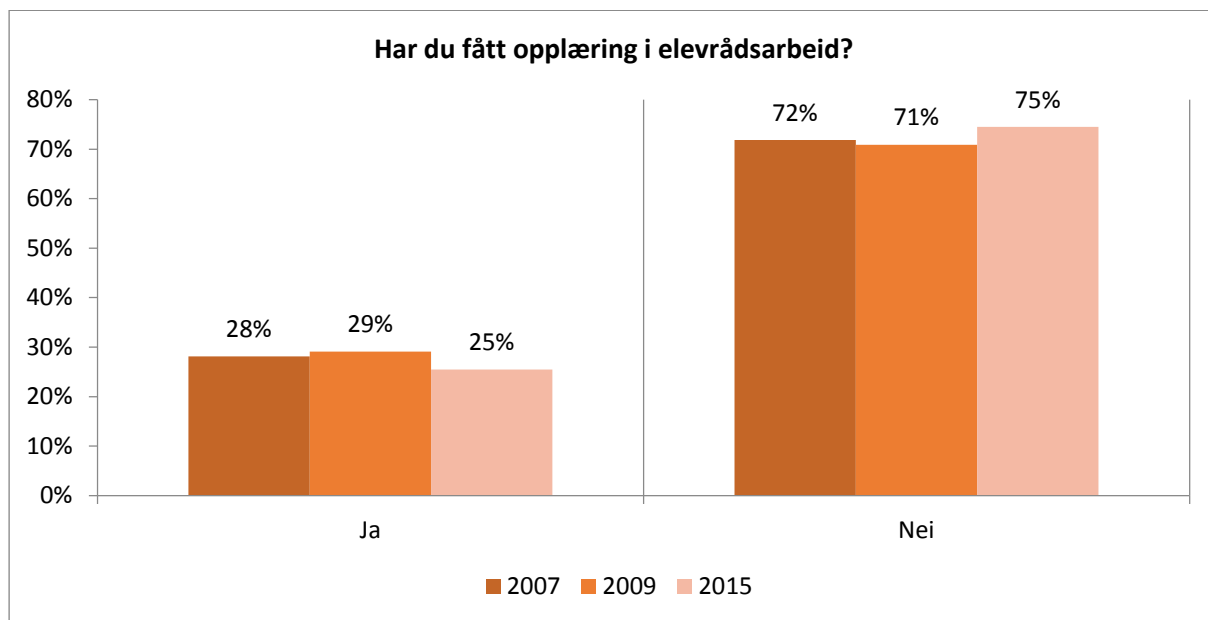


**Figur 8. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking som elevrådsrepresentant på ungdomsskule eller i vidaregåande skule, etter om dei driv med politikk (2015).**



Tabell 9. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har fått opplæring i elevrådsarbeid. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar svarar (2007, 2009 og 2015).

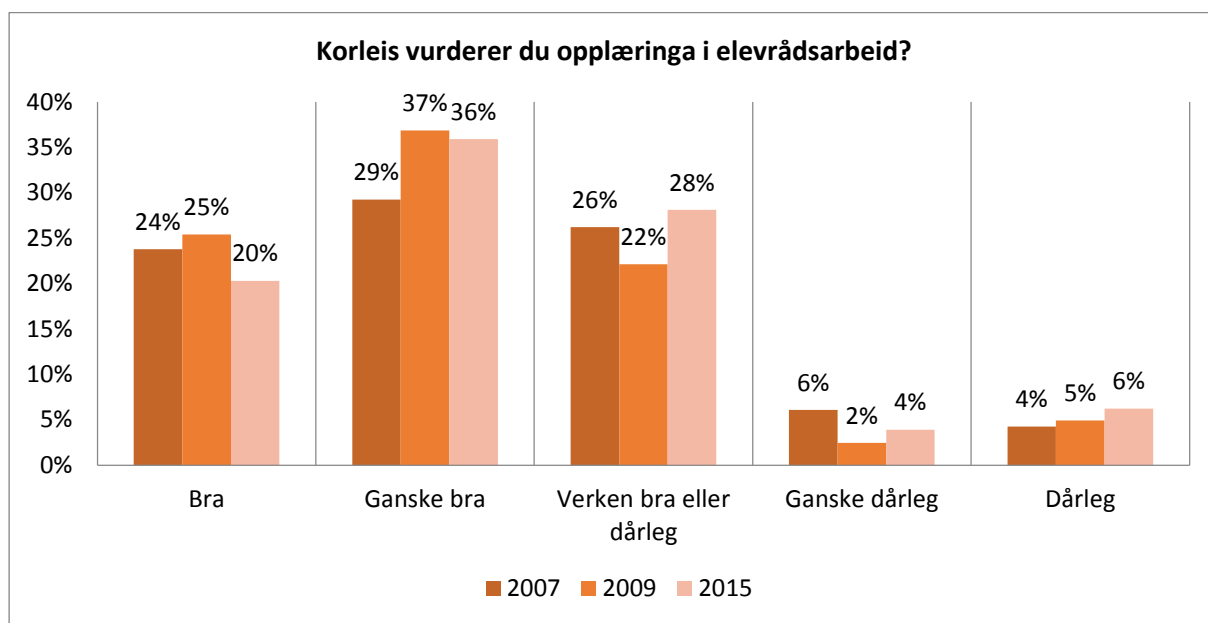
Har du fått opplæring i elevrådsarbeid?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	164	28,1	121	29,1	128	25,5
Nei	419	71,9	295	70,9	374	74,5
I alt	583	100,0	416	100,0	502	100,0



Figur 9. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har fått opplæring i elevrådsarbeid. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar svarar (2007, 2009 og 2015).

Tabell 10. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis opplæringa i elevrådsarbeidet var. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar og som har fått opplæring i elevrådsarbeid svarar (2007, 2009 og 2015).

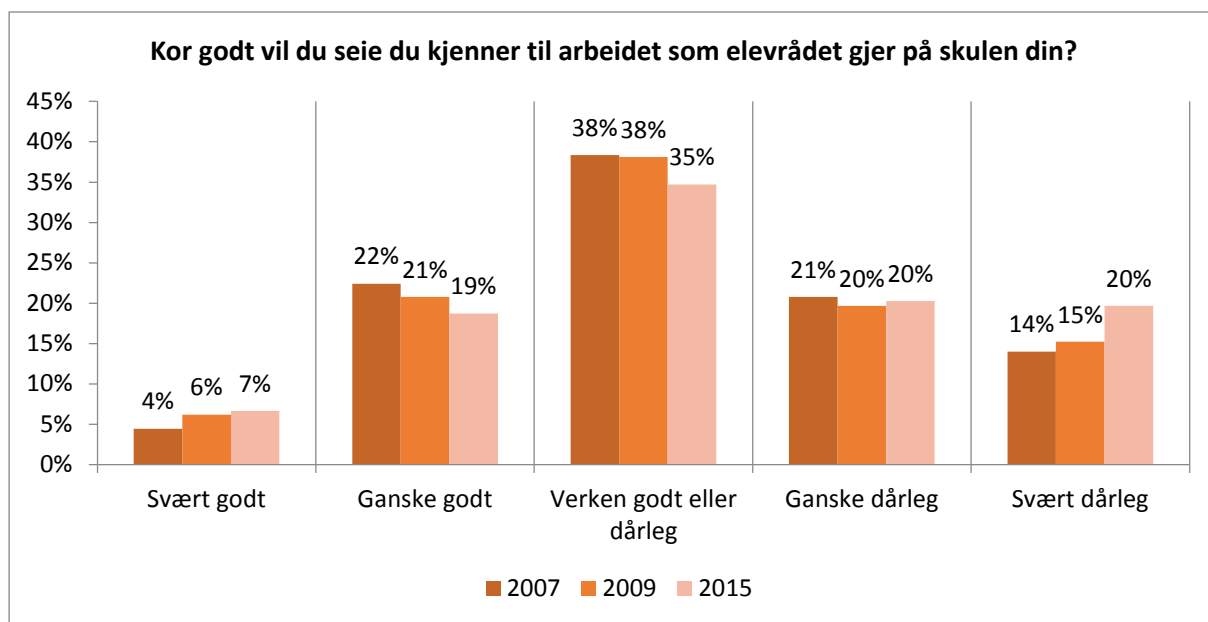
Korleis vurderer du opplæringa i elevrådsarbeid?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Bra	39	23,8	31	25,4	26	20,3
Ganske bra	48	29,3	45	36,8	46	35,9
Verken bra eller dårleg	43	26,2	27	22,1	36	28,1
Ganske dårleg	10	6,1	3	2,5	5	3,9
Dårleg	7	4,3	6	5,0	8	6,3
Veit ikkje/inga mening	17	10,4	10	8,3	7	5,5
I alt	164	100,0	122	100,0	128	100,0



Figur 10. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis opplæringa i elevrådsarbeidet var. Berre dei som har vore elevrådsrepresentantar og som har fått opplæring i elevrådsarbeid svarar (2007, 2009 og 2015).

**Tabell 11. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som elevrådet gjer ved eigen skule (2007, 2009 og 2015).**

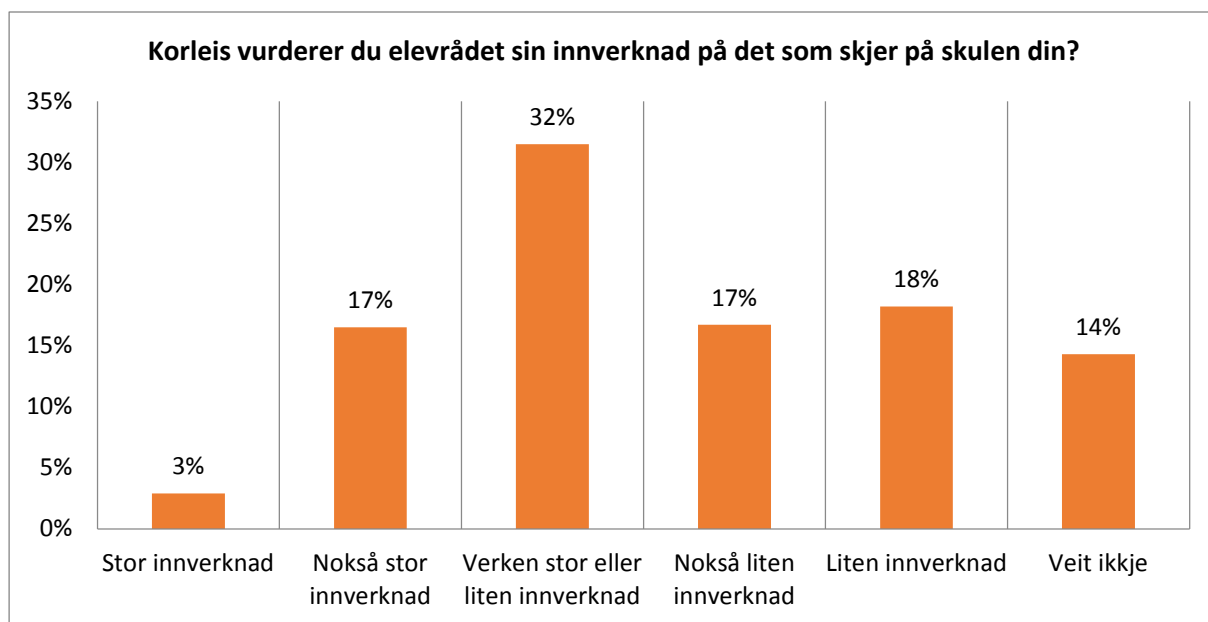
Kor godt vil du seie at du kjenner til arbeidet som elevrådet gjer på skulen din?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	68	4,4	61	6,2	78	6,7
Ganske godt	343	22,4	205	20,8	219	18,7
Verken godt eller dårleg	587	38,4	376	38,2	406	34,7
Ganske dårleg	318	20,8	194	19,7	237	20,3
Svært dårleg	214	14,0	150	15,2	230	19,7
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0



**Figur 11. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som elevrådet gjer ved eigen skule (2007, 2009 og 2015).**

**Tabell 12. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule (2015).**

Korleis vurderer du elevrådet sin innverknad på det som skjer på skulen din?	2015	
	Faktiske tal	Prosent
Stor innverknad	34	2,9
Nokså stor innverknad	193	16,5
Verken stor eller liten innverknad	368	31,5
Nokså liten innverknad	195	16,7
Liten innverknad	213	18,2
Veit ikkje	167	14,3
I alt	1170	100,0

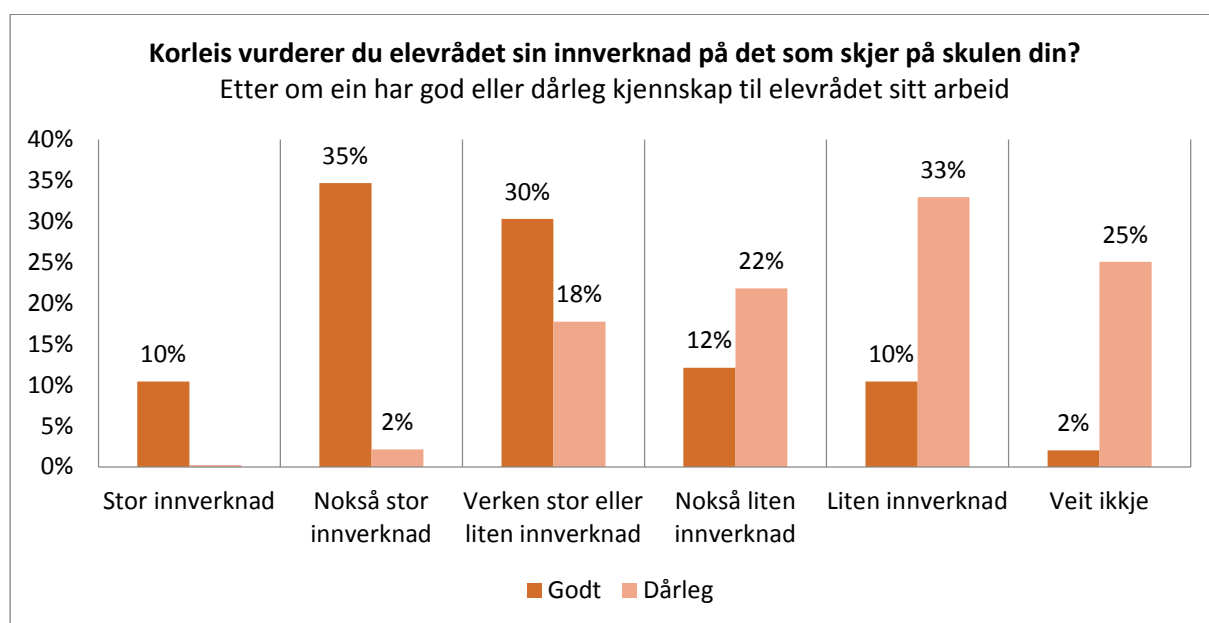


**Figur 12. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule (2015).**

**Tabell 13. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule, etter om elevane har god eller dårleg kjennskap til elevrådet sitt arbeid (2015).**

Korleis vurderer du elevrådet sin innverknad på det som skjer på skulen din?	Kor godt vil du seie du kjenner til arbeidet som elevrådet gjer på skulen din?			
	Godt		Dårleg	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Stor innverknad	31	10,4	1	0,2
Nokså stor innverknad	103	34,7	10	2,1
Verken stor eller liten innverknad	90	30,3	83	17,8
Nokså liten innverknad	36	12,1	102	21,8
Liten innverknad	31	10,4	154	33,0
Veit ikkje	6	2,0	117	25,1
I alt	297	100,0	467	100,0

$\chi^2(5, n=764)=295,254, p<0,005, V=0,622.$

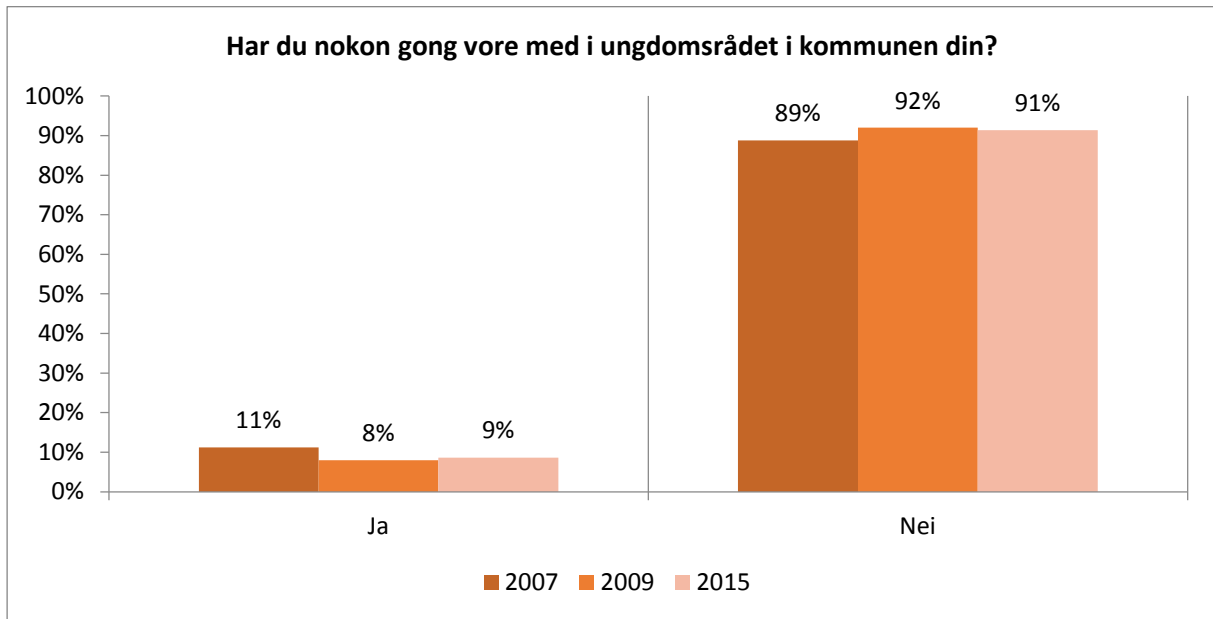


**Figur 13. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei vurderer elevrådets innverknad på det som skjer på eigen skule, etter om elevane har god eller dårleg kjennskap til elevrådet sitt arbeid (2015).**

## UNGDOMSRÅDET

Tabell 14. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, etter deltaking i ungdomsrådet (2007, 2009 og 2015).

Har du nokon gong vore med i ungdomsrådet i kommunen din?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	84	11,2	79	8,0	101	8,6
Nei	667	88,8	907	92,0	1069	91,4
I alt	751	100,0	986	100,0	1170	100,0

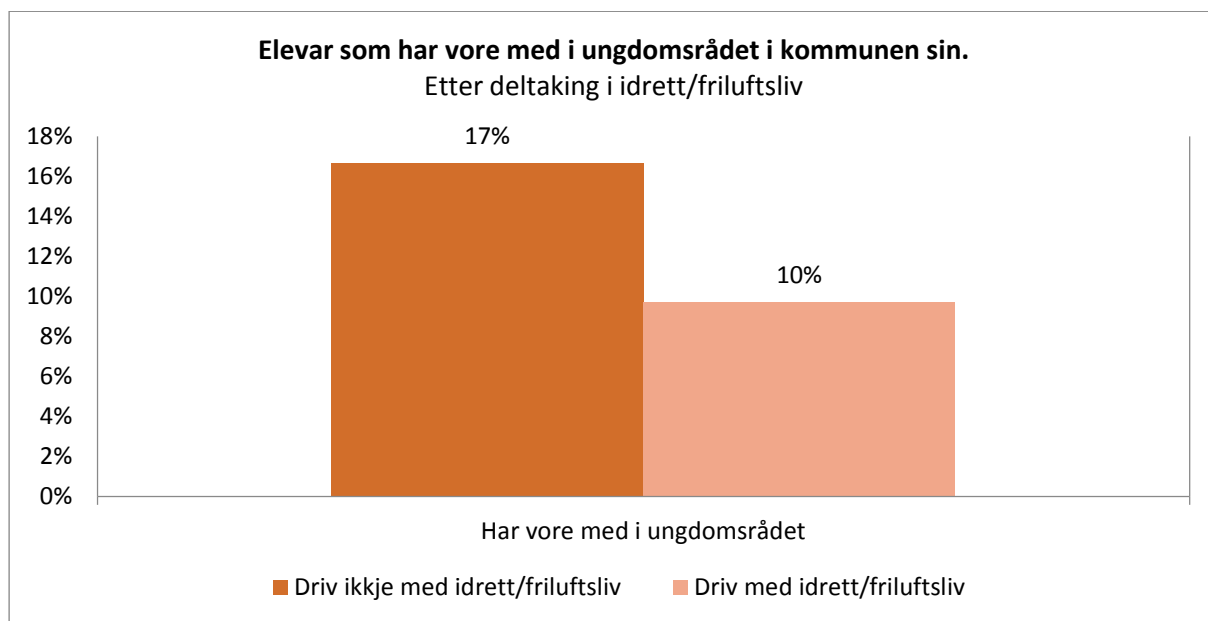


Figur 14. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, etter deltaking i ungdomsrådet (2007, 2009 og 2015).

**Tabell 15. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking i ungdomsrådet, etter om dei driv med idrett/friluftsliv eller ikkje (2015).**

Har du nokon gong vore med i ungdomsrådet i kommunen din?	Driv ikkje med idrett/friluftsliv		Driv med idrett/friluftsliv	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	30	16,7	33	9,7
Nei	150	83,3	307	90,3
I alt	180	100,0	340	100,0

$\chi^2(1, n=520)=4,722, p=0,030, \phi=0,101.$

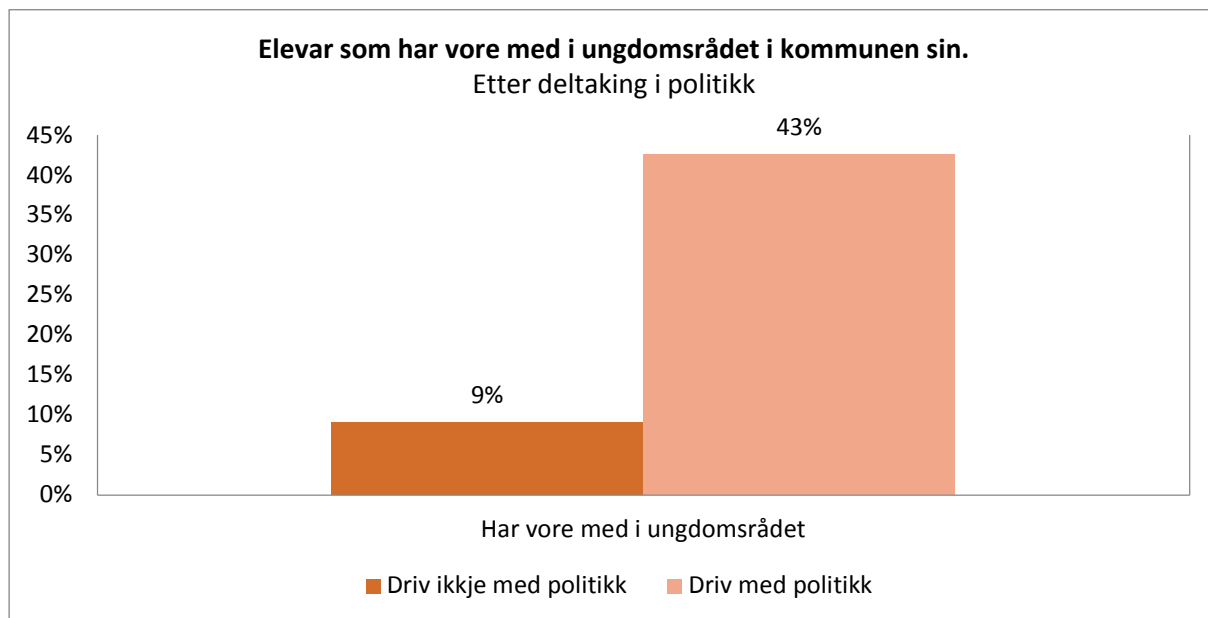


**Figur 15. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal som har vore med i ungdomsrådet, etter om dei driv med idrett/friluftsliv eller ikkje (2015).**

**Tabell 16. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter deltaking i ungdomsrådet, etter om dei driv med politikk eller ikkje (2015).**

Har du nokon gong vore med i ungdomsrådet i kommunen din?	Driv ikkje med politikk		Driv med politikk	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	43	9,1	20	42,6
Nei	430	90,9	27	57,4
I alt	473	100,0	47	100,0

$\chi^2(1, n=520)=41,871, p<0,005, \phi=-0,294.$

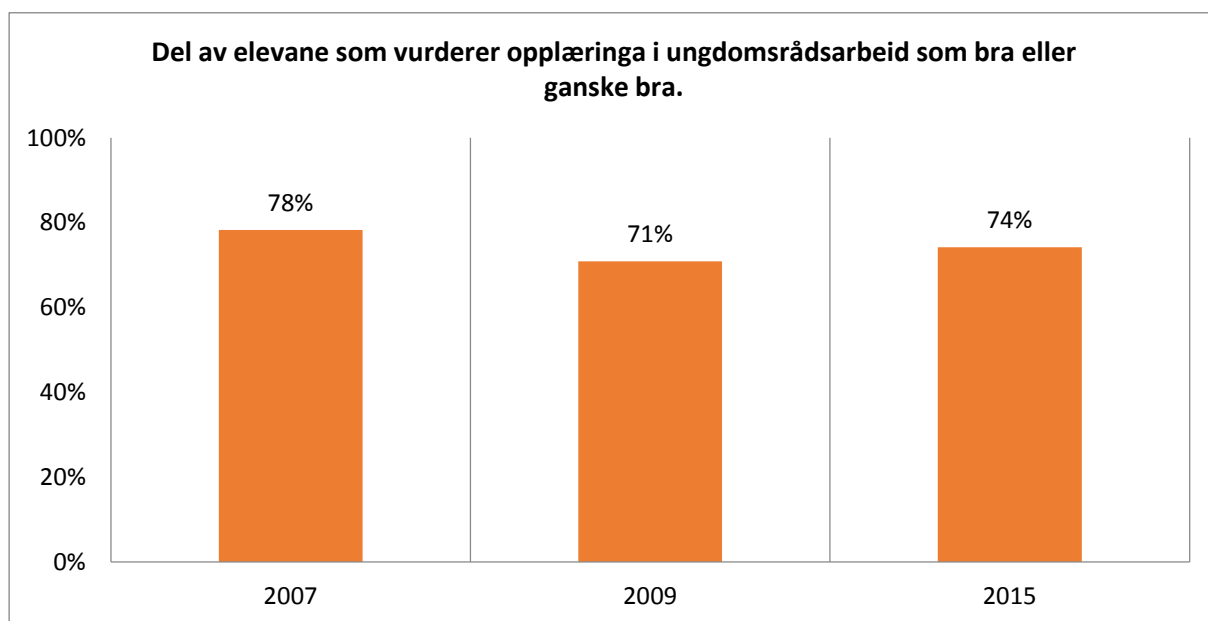


**Figur 16. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal som har vore med i ungdomsrådet, etter om dei driv med politikk eller ikkje (2015).**



**Tabell 17. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis opplæringa i ungdomsrådsarbeidet var. Berre dei som har vore ungdomsrådsrepresentantar og som har fått opplæring i ungdomsrådsarbeid svarar (2015).**

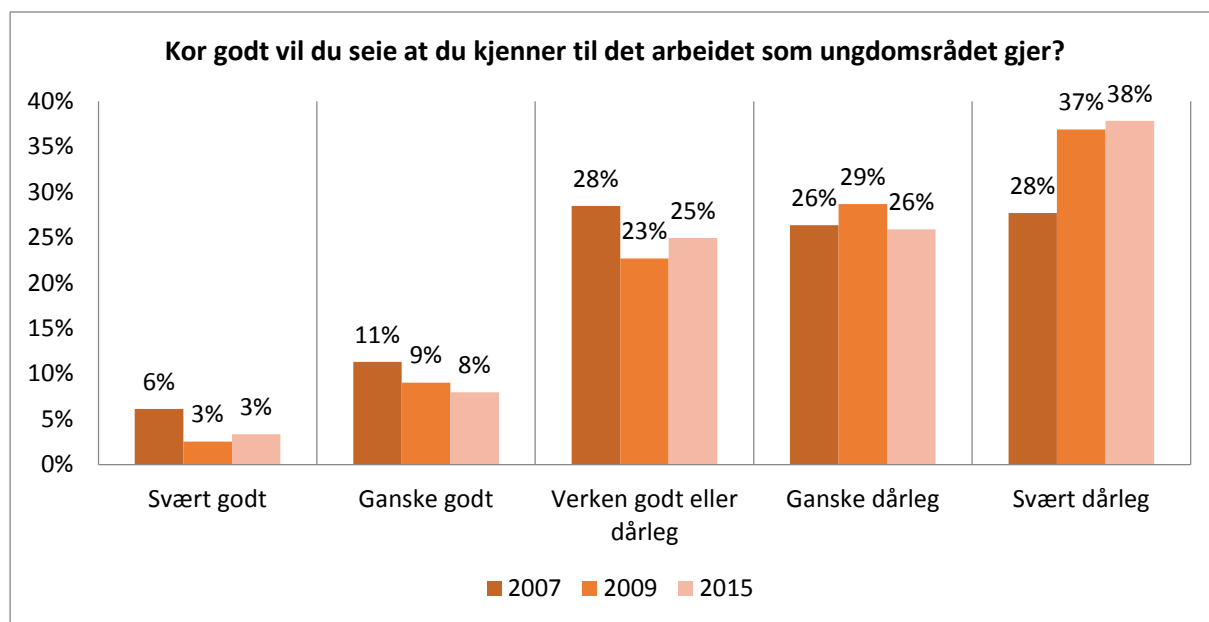
Korleis vurderer du opplæringa i ungdomsrådsarbeid?	2015	
	Faktiske tal	Prosent
Bra	19	32,8
Ganske bra	24	41,4
Verken bra eller dårleg	11	19,0
Ganske dårleg	2	3,4
Dårleg	2	3,4
Total	58	100,0



**Figur 17. Del av elevane i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal som vurderer opplæringa i ungdomsrådsarbeid som bra eller ganske bra. Berre dei som har vore ungdomsrådsrepresentantar og som har fått opplæring i ungdomsrådsarbeid svarar (2007, 2009 og 2015).**

**Tabell 18. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som ungdomsrådet gjer (2007, 2009 og 2015).**

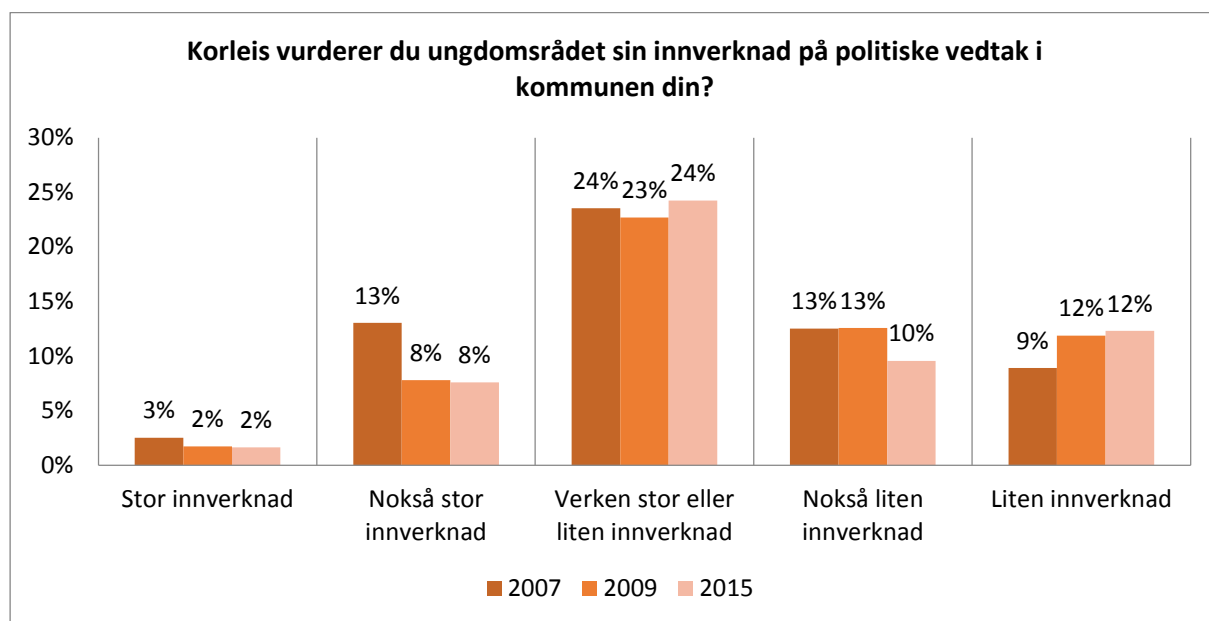
Kor godt vil du seie at du kjenner til det arbeidet som ungdomsrådet gjer?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	46	6,1	25	2,6	39	3,3
Ganske godt	85	11,3	89	9,1	93	7,9
Verken godt eller dårleg	214	28,5	224	22,7	292	25,0
Ganske dårleg	198	26,4	283	28,7	303	25,9
Svært dårleg	208	27,7	364	36,9	443	37,9
I alt	751	100,0	986	100,0	1170	100,0



**Figur 18. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som ungdomsrådet gjer (2007, 2009 og 2015).**

**Tabell 19. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune (2007, 2009 og 2015).**

Korleis vurderer du ungdomsrådet sin innverknad på politiske vedtak i kommunen din?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Stor innverknad	19	2,5	17	1,7	19	1,6
Nokså stor innverknad	98	13,0	77	7,8	89	7,6
Verken stor eller liten innverknad	177	23,6	224	22,7	284	24,3
Nokså liten innverknad	94	12,5	124	12,6	112	9,6
Liten innverknad	67	8,9	117	11,8	144	12,3
Veit ikkje	296	39,4	428	43,4	522	44,6
I alt	751	100,0	986	100,0	1170	100,0



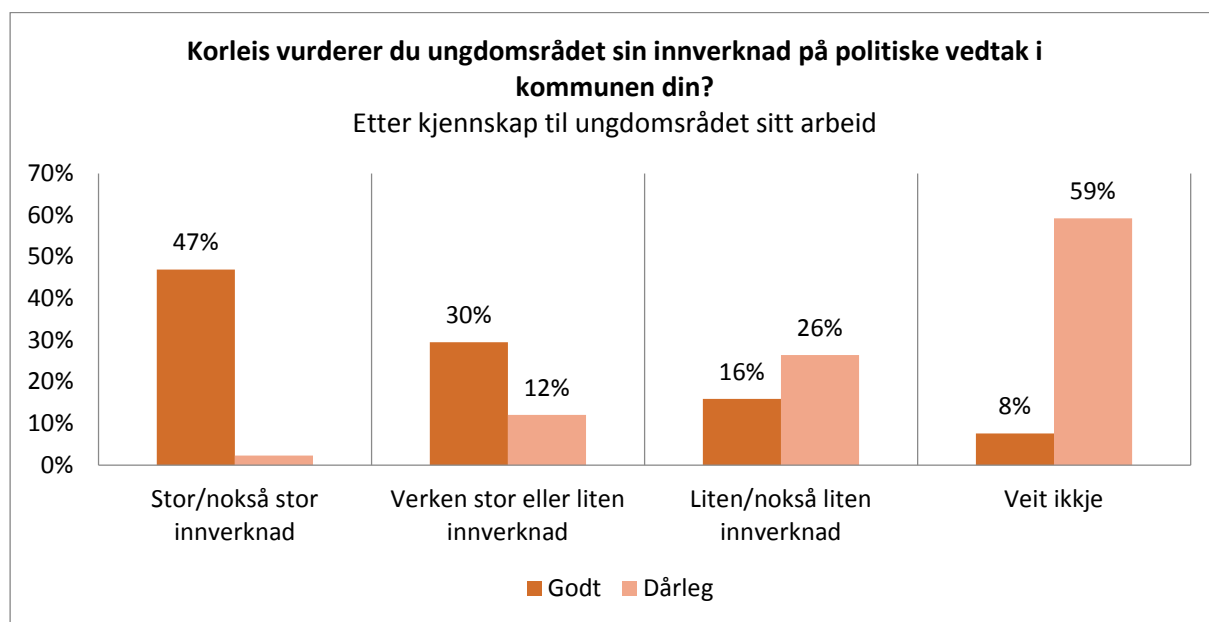
**Figur 19. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet på politiske vedtak i eigen kommune (2007, 2009 og 2015).**

**Tabell 20. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune, etter kjennskap til ungdomsrådet sitt arbeid (2015).**

Kor stor innverknad opplever du at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune? <sup>1</sup>	Kor godt vil du seie du kjenner til arbeidet som ungdomsrådet gjer?			
	Godt		Dårleg	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Stor/nokså stor innverknad	62	47,0	17	2,3
Verken stor eller liten innverknad	39	29,5	90	12,1
Liten/nokså liten innverknad	21	15,9	197	26,4
Veit ikkje	10	7,6	442	59,2
I alt	132	100,0	746	100,0

$\chi^2(3, n=878)=335,434, p<0,005, V=0,618.$

<sup>1</sup> Sameina svaralternativ.



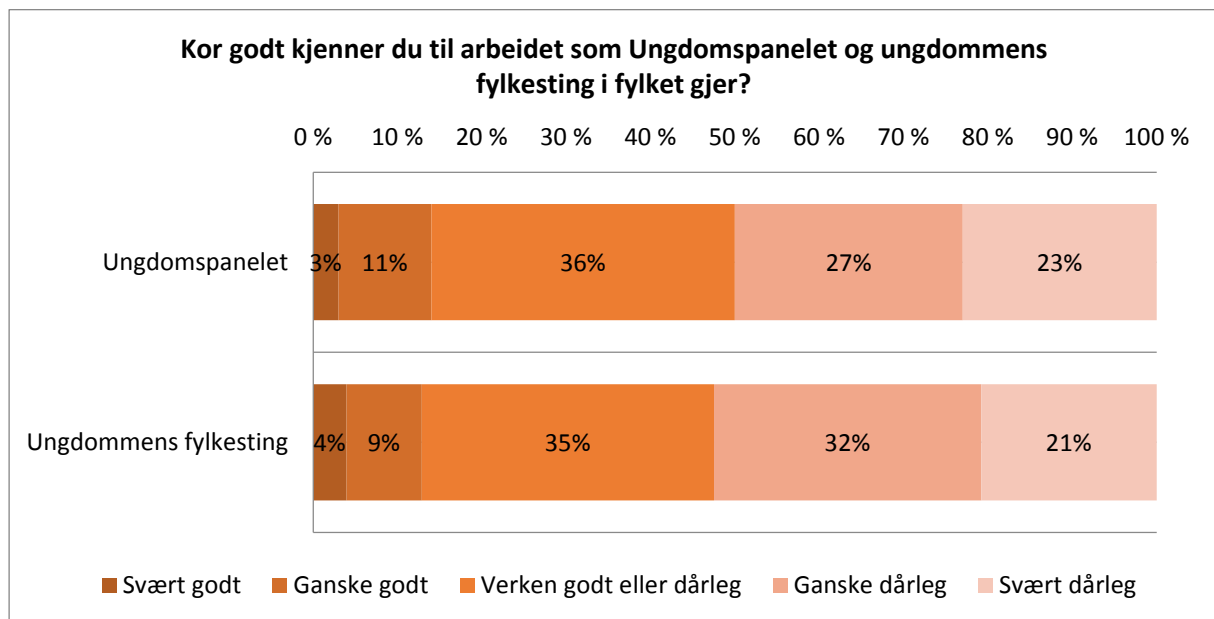
**Figur 20. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor stor innverknad dei opplever at ungdomsrådet har på politiske vedtak i eigen kommune, etter kjennskap til ungdomsrådet sitt arbeid\* (2015).**

\* Sameina svaralternativ.

## UNGDOMSPANELET OG UNGDOMMENS FYLKESTING

Tabell 21. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som Ungdomspanelet og Ungdommens fylkesting i fylket gjer (2015).

Kor godt kjenner du til arbeidet som Ungdomspanelet og Ungdommens fylkesting i fylket gjer?	Ungdommens fylkesting		Ungdomspanelet	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	15	3,5	11	2,9
Ganske godt	37	8,6	41	10,9
Verken godt eller dårleg	150	35,0	136	36,1
Ganske dårleg	138	32,2	103	27,3
Svært dårleg	89	20,7	86	22,8
I alt	429	100,0	377	100,0



Figur 21. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til arbeidet som Ungdomspanelet og Ungdommens fylkesting i fylket gjer (2015).

---

## ORGANISERTE FRITIDSAKTIVITETAR

---

Organiserte fritidsaktivitetar er ein viktig del av oppveksten til barn og unge. Denne typen aktivitet er gjerne mindre når ungdom er i vidaregåande skule enn kva den var tidlegare i barne- og ungdomsåra.

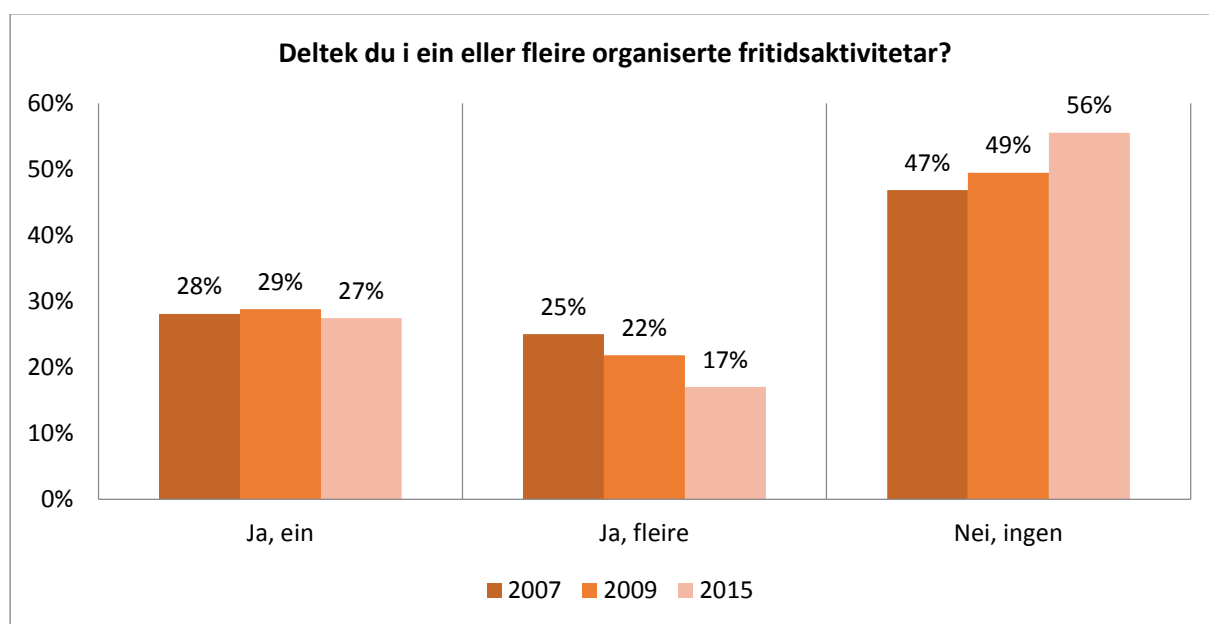
Det er interessant å merke seg at det omfanget av ungdommar som driv organisert fritidsaktivitet er redusert over tid. Overgang frå organisert idrett til bruk av treningssenter kan vere ein del av dette biletet, utan at vi har datagrunnlag som kan seie noko konkret om dette.

Situasjonen når det gjeld organiserte fritidsaktivitetar blant ungdommar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal er som følgjer:

- Over halvdelen av ungdommane deltek ikkje i organiserte fritidsaktivitetar. Våre tal viser at deltakinga har gått gradvis ned mellom vidaregåandekulla i 2007, 2009 og 2015. Det er også færre som deltek i meir enn ein aktivitet i 2015 enn tidlegare.
- Det er fleire gutar enn jenter som deltek i ein eller fleire organiserte fritidsaktivitetar. Halvdelen av gutane og 59 % av jentene svarar at dei ikkje deltek i organiserte fritidsaktivitetar.
- Fleirtalet av ungdommane opplever at dei har stor innverknad på vedtak som blir teke i fritidsaktivitetar dei er ein del av (57 %). Denne opplevinga har vore stabil over tid.
- Idrett/friluftsliv er den største aktiviteten. Av dei som deltek i fritidsaktivitetar driv 65 % med idrett/friluftsliv. Samanlikna med kulla i 2007 og 2009 har andelen elevar som driv med slik aktivitet verte redusert i 2015.
- Det er fleire gutar enn jenter som driv med idrett/friluftsliv. Av dei 240 gutane som driv med organiserte fritidsaktivitetar deltek 72 % med idrett/friluftsliv. Av dei 280 jentene som driv med organiserte fritidsaktivitetar deltek 60 % med idrett/friluftsliv.
- Fleire elevar er i 2015 med i speidargruppe/4H enn i 2007 og 2009. Dette er faktisk den einaste aktiviteten der ein registrerer ein viss auke frå 2007 til 2015.
- Det er vesentlig fleire elevar på studieførebuande/allmenne fag som deltek i fleire organiserte fritidsaktivitetar. 61 % av elevane på yrkesfag og 51 % av dei som tek studieførebuande/allmenne fag deltek ikkje i organiserte fritidsaktivitetar.
- Det er fleire jenter enn gutar som driv med musikk/kor/dans. 17 % av dei 240 gutane driv med musikk/kor/dans, medan 39 % av dei 280 jentene driv med musikk/kor/dans.
- Elevar som tek studieførebuande/allmenne fag driv i større grad med politikk.

Tabell 22. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal, etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar (2007, 2009 og 2015).

Deltek du i ein eller fleire organiserte fritidsaktivitetar?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja, ein	430	28,1	284	28,8	321	27,4
Ja, fleire	383	25,0	215	21,8	199	17,0
Nei, ingen	717	46,9	488	49,5	650	55,6
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0

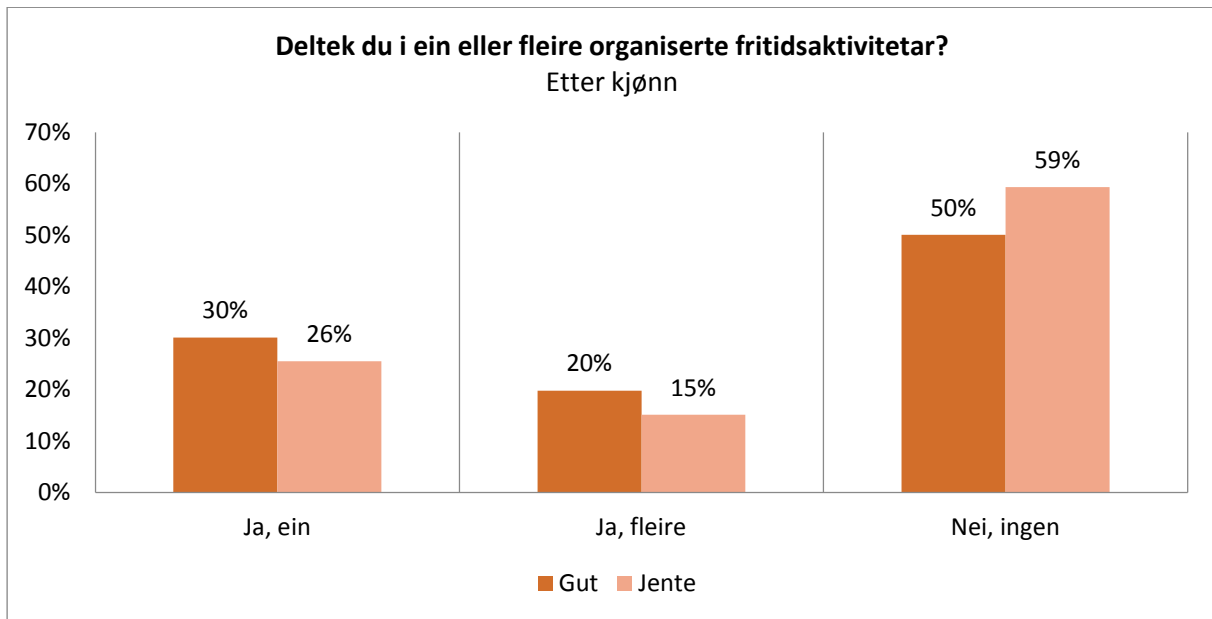


Figur 22. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar (2007, 2009 og 2015).

**Tabell 23. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter kjønn (2015).**

Deltek du i ein eller fleire organiserte fritidsaktivitetar?	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja, ein	145	30,1	176	25,5
Ja, fleire	95	19,8	104	15,1
Nei, ingen	241	50,1	409	59,4
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(2, n=1170)=10,17, p=0,006, V=0,093.$



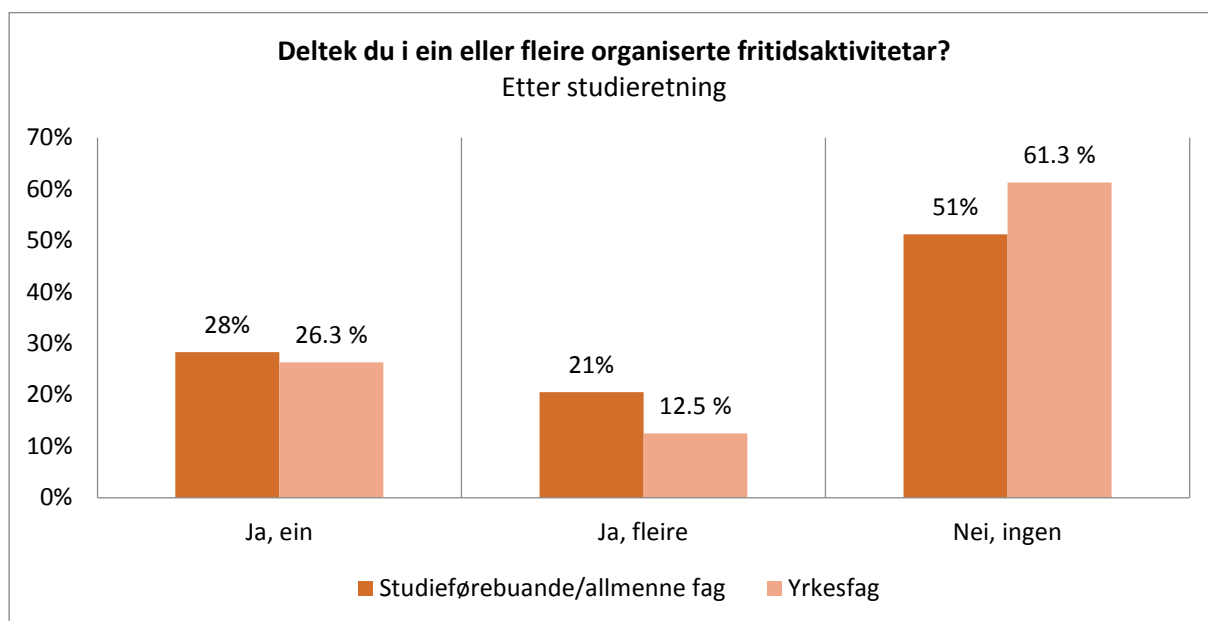
**Figur 23. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter kjønn (2015).**



**Tabell 24. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter studieretning (2015).**

Deltek du i ein eller fleire organiserte fritidsaktivitetar?	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja, ein	188	28,3	133	26,3
Ja, fleire	136	20,5	63	12,5
Nei, ingen	340	51,2	310	61,3
I alt	664	100,0	506	100,0

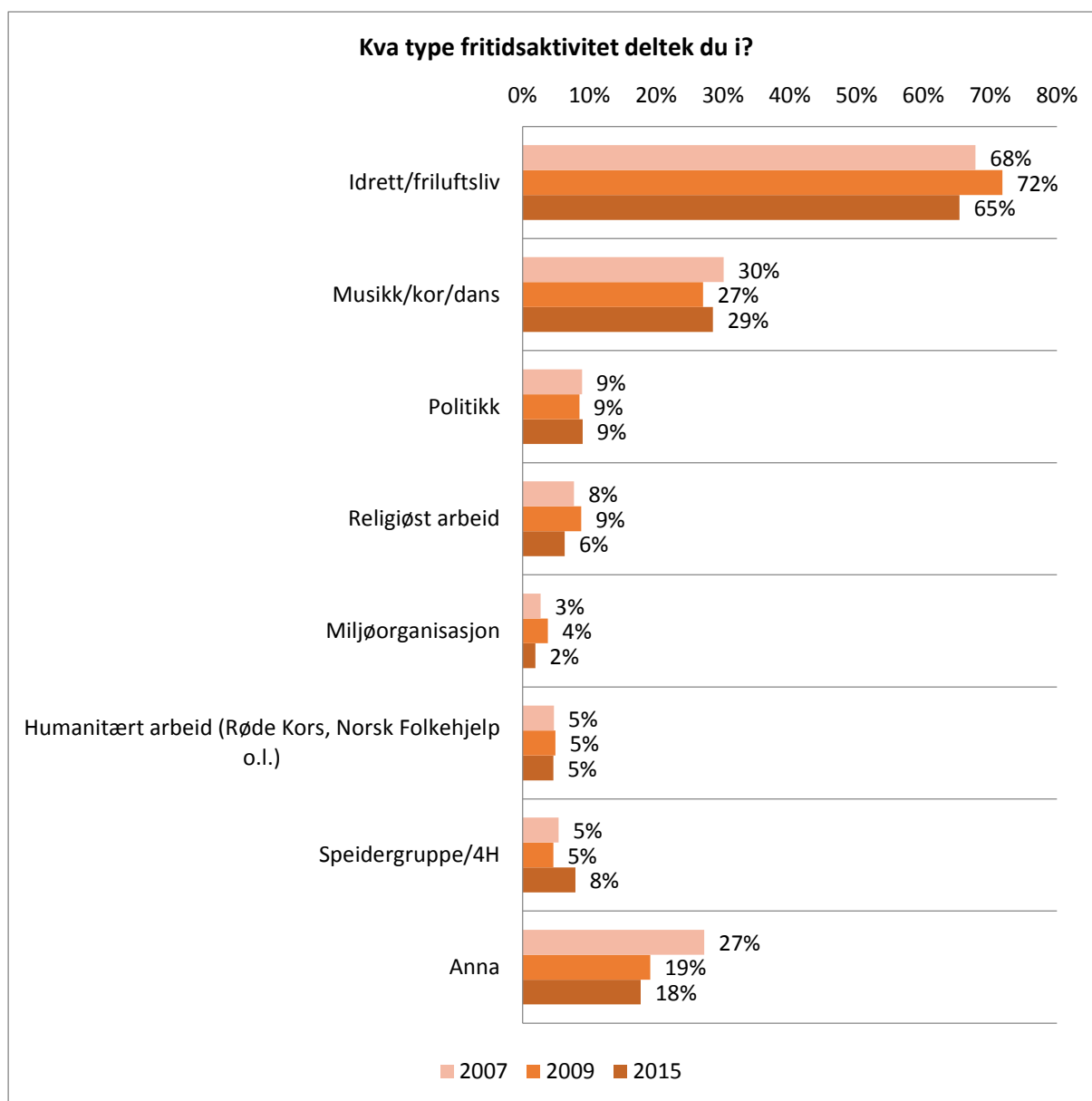
$\chi^2(2, n=1170)=16,55, p<0,005, V=0,119.$



**Figur 24. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar, etter studieretning (2015).**

Tabell 25. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva organiserte fritidsaktivitetar dei deltek i. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er med i tabellen (2007, 2009 og 2015).

Kva type fritidsaktivitet deltek du i?	2007	2009	2015
	Prosent som deltek	Prosent som deltek	Prosent som deltek
Idrett/friluftsliv	67,8	71,8	65,4
Musikk/kor/dans	30,1	27,0	28,5
Politikk	8,9	8,5	9,0
Religiøst arbeid	7,7	8,8	6,3
Miljøorganisasjon	2,7	3,8	1,9
Humanitært arbeid (Røde Kors, Norsk Folkehjelp o.l.)	4,7	4,9	4,6
Speidargruppe/4H	5,4	4,6	7,9
Anna	27,2	19,1	17,7
N	813	499	520



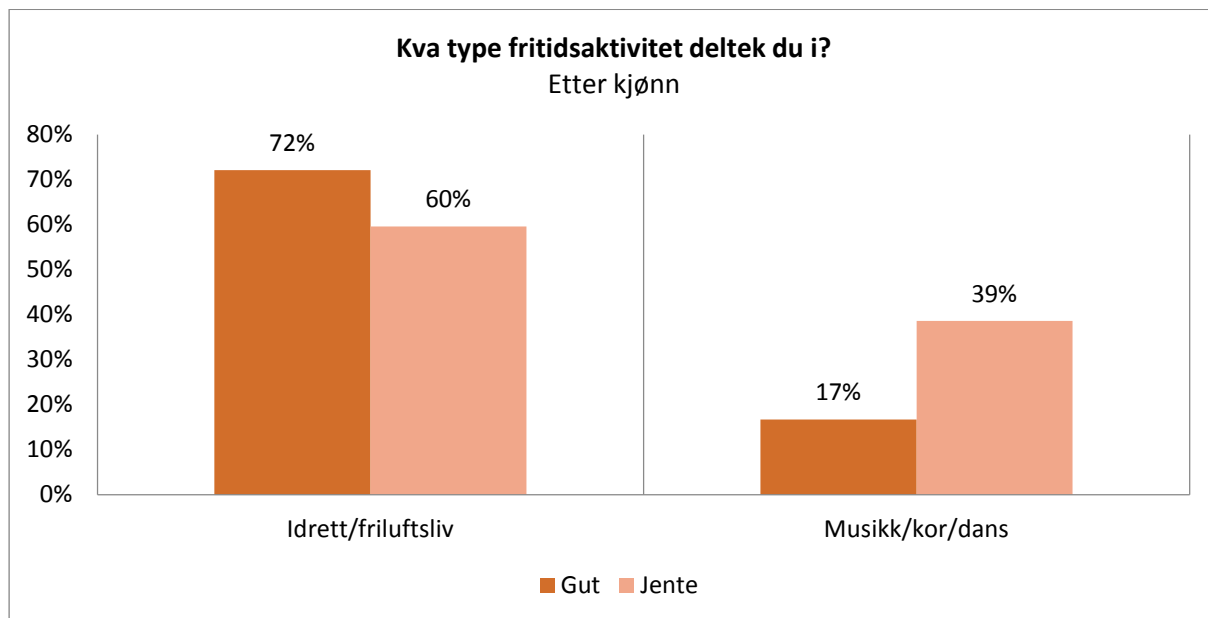
Figur 25. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva organiserte fritidsaktivitetar dei deltek i. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er med i figuren (2007, 2009 og 2015).

**Tabell 26. Kjønnsforskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom kjønna er signifikant er med i tabellen (2015).**

Kva type fritidsaktivitet deltek du i?	Gut (N=240)		Jente (N=280)	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Idrett/friluftsliv <sup>1</sup>	173	72,1	167	59,6
Musikk/kor/dans <sup>2</sup>	40	16,7	108	38,6

<sup>1</sup> $\chi^2(1, n=520)=8,296, p=0,004, \phi=-0,130.$

<sup>2</sup> $\chi^2(1, n=520)=29,388, p<0,005, \phi=0,242.$

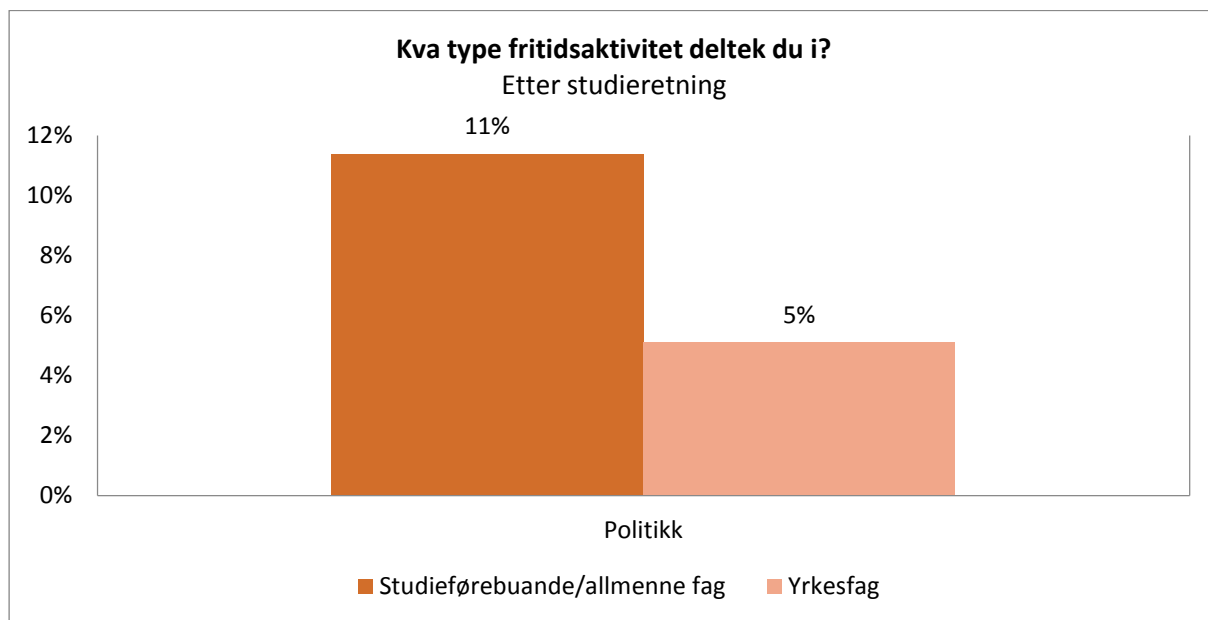


**Figur 26. Kjønnsforskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom kjønna er signifikant er med i figuren (2015).**

**Tabell 27. Forskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i, etter studieretning. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom studieretningar er signifikant er med i tabellen (2015).**

Kva type fritidsaktivitet deltek du i?	Studieførebuande/allmenne fag (N=324)		Yrkesfag (N=196)	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Politikk	37	11,4	10	5,1

$\chi^2(1, n=520)=5,185, p=0,023, \phi=-0,107.$

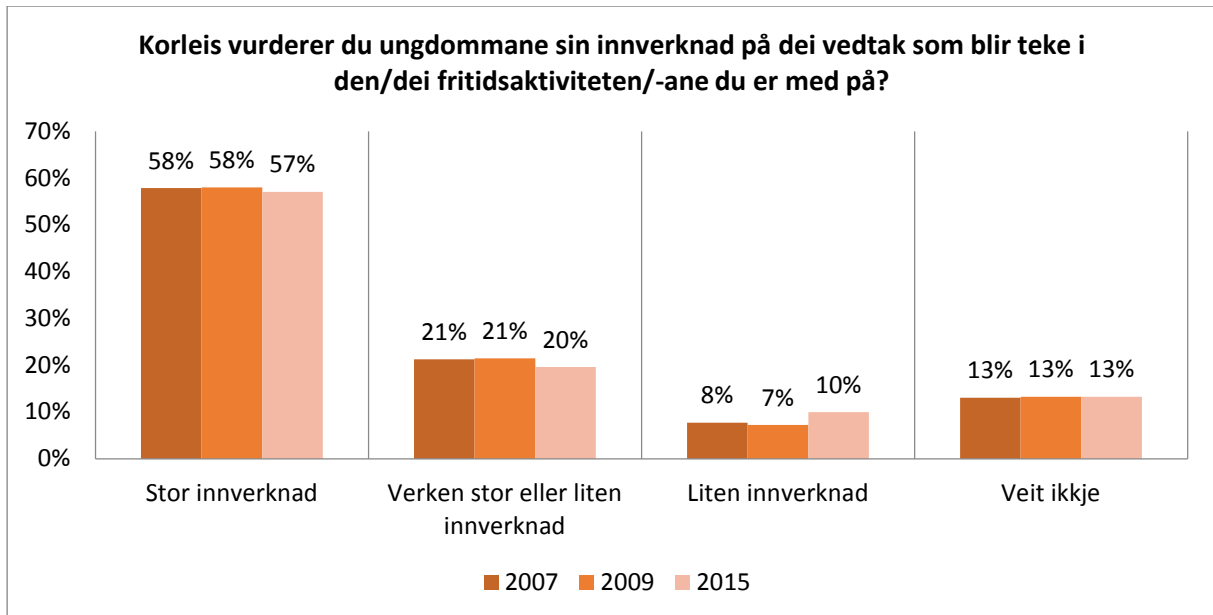


**Figur 27. Forskjellar i kva fritidsaktivitet elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal deltek i, etter studieretning. Berre dei aktivitetane kor forskjellen mellom studieretningar er signifikant er med i figuren (2015).**

**Tabell 28. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei opplever at ungdom har innverknad på dei fritidsaktivitetane dei er med på. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er representerte i tabellen (2007, 2009 og 2015).**

Korleis vurderer du ungdommane sin innverknad på dei vedtak som blir teke i den/dei fritidsaktiviteten/-ane du er med på? <sup>1</sup>	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Stor/nokså stor innverknad	471	57,9	289	58,0	297	57,1
Verken stor eller liten innverknad	173	21,3	107	21,5	102	19,6
Liten/nokså liten innverknad	63	7,7	36	7,2	52	10,0
Veit ikkje	106	13,0	66	13,3	69	13,3
I alt	813	100,0	498	100,0	520	100,0

<sup>1</sup> Forskjellar i svaralternativa mellom undersøkingane i 2007/09 og 2015.



**Figur 28. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei opplever at ungdom har innverknad på dei fritidsaktivitetane dei er med på. Berre dei som deltek i slike aktivitetar er representerte i figuren (2007, 2009 og 2015).**

---

## KJENNSKAP TIL UTDANNINGS- OG JOBBTILBOD

---

Det blir ofte sagt at ungdom kjenner for lite til utdannings- og jobbtilbod i eigen kommune og eige fylke. Dette er også eit viktig tema i Møre og Romsdal.

Det er interessant å merke seg at ungdommane i 2015 synest å få stadig betre kjennskap til det utdanningstilbodet som er tilgjengeleg for dei etter at dei har fullført vidaregåande opplæring, enn kva som var tilfelle tidlegare. Også når det gjeld arbeidsmarknaden i Møre og Romsdal, synest utviklinga å gå i retning av at kjennskapen aukar. Her er det interessant å merke seg at karriererettleiingsdagen som blir arrangert for elevane, aukar kunnskapen om arbeidsmarknaden.

Det er likevel slik at det er under halvdelene av ungdommane som har god kjennskap til kva type jobbar som finst i eigen kommune eller i eige fylke.

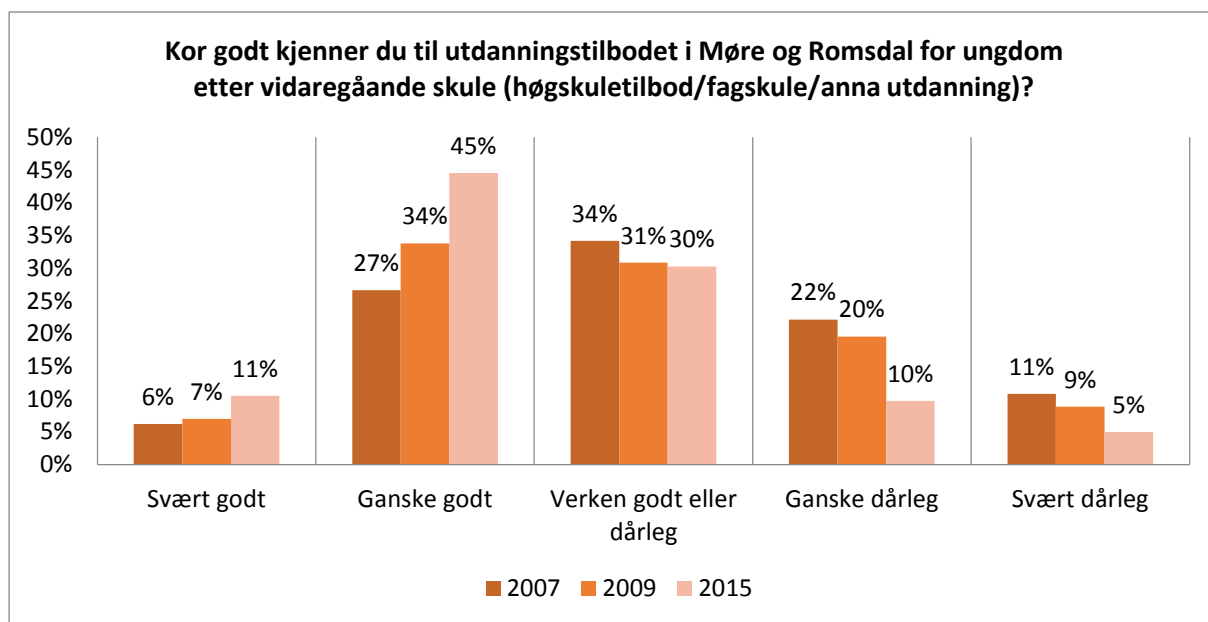
Meir i detalj er situasjonen for dei aktuelle kulla i undersøkinga vår som følgjer:

- Kjennskapen til utdanningstilbodet i eige fylke, utover det som gjeld vidaregåande opplæring, har auka i løpet av åra frå 2007 til 2015. Auken er på i overkant av 22 prosentpoeng for dei som svarar "svært godt" eller "ganske godt" på spørsmålet om kor godt dei kjenner kva utdanningsvegar dei har i eige fylke når vidaregåande opplæring er slutt. Til saman utgjør desse to kategoriane 55 % av svara i 2015, medan 30 % av elevane svarar at dei verken kjenner tilbodet godt eller dårleg.
- Kjennskapen til jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal speglar noko av det same bilete. Det har vore ein auke i kjennskapen til tilbodet i løpet av perioden (ein auke på åtte prosentpoeng mellom 2007 og 2015), men fleirtalet av ungdommane har meir variabel eller dårleg kjennskap til kva typar jobbar som finst.
- Ungdommane kjenner noko betre til jobbmoglegheitene i eigen kommune, enn i eige fylke. Men også her er kjennskapen meir variabel eller liten blant fleirtalet av ungdommane.
- Dei elevane som meiner det er sannsynlig at dei bur i fylket om 10-15 år kjenner godt til jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal. Motsett svarar dei elevane som finn det usannsynlig at dei bur i fylket om 10-15 år at dei kjenner jobbmoglegheitene svært dårleg.
- Samanhengen mellom det å ha delteke på karriererettleiingsdagen og kjennskapen til jobbmoglegheitene i fylket er tydeleg. Dei elevane som har delteke på denne dagen svarar at dei kjenner jobbmoglegheitene godt, medan dei som ikkje har delteke kjenner moglegheitene dårleg.
- Gutar kjenner betre til jobbmoglegheitene i eige fylke enn jenter. Nærare ein av to gutar kjenner jobbmoglegheitene i eige fylke ganske eller svært godt. Til samanlikning meiner berre ein av tre jenter det same.
- Det same biletet seg ein også for kjennskapen til jobbmoglegheitene i eigen kommune. Medan 15 % av gutane svarar at dei kjenner moglegheitene svært godt, svarar berre 7 % av jentene det same.

- Kjennskap til jobbmoglegheiter i eige fylke og eigen kommune er også forskjellig mellom elevar på studieførebuande/allmenne fag og yrkesfag. Yrkesfagelevar kjenner betre til jobbmoglegheitene både i eige fylke og eigen kommune enn elevar på studieførebuande/allmenne fag.

**Tabell 29. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner utdanningstilbodet i eige fylke utover vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015).**

Kor godt kjenner du til utdanningstilbodet i Møre og Romsdal for ungdom etter vidaregåande skule?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	95	6,2	69	7,0	123	10,5
Ganske godt	408	26,7	333	33,8	521	44,5
Verken godt eller dårleg	523	34,2	304	30,8	354	30,3
Ganske dårleg	339	22,2	193	19,6	114	9,7
Svært dårleg	165	10,8	87	8,8	58	5,5
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0

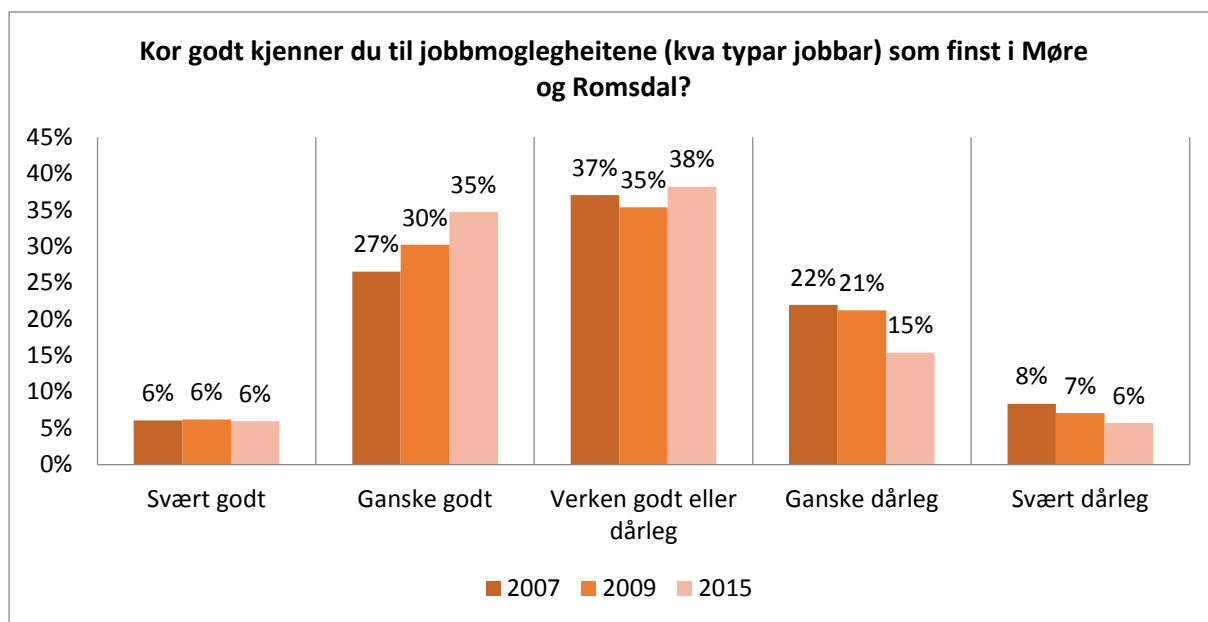


**Figur 29. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner utdanningstilbodet i eige fylke utover vidaregåande skule (2007, 2009 og 2015).**



Tabell 30. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke (2007, 2009 og 2015).

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i Møre og Romsdal?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	93	6,1	61	6,2	70	6,0
Ganske godt	406	26,5	298	30,2	406	34,7
Verken godt eller dårleg	567	37,1	349	35,4	447	38,2
Ganske dårleg	336	22,0	209	21,2	180	15,4
Svært dårleg	128	8,4	70	7,1	67	5,7
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0

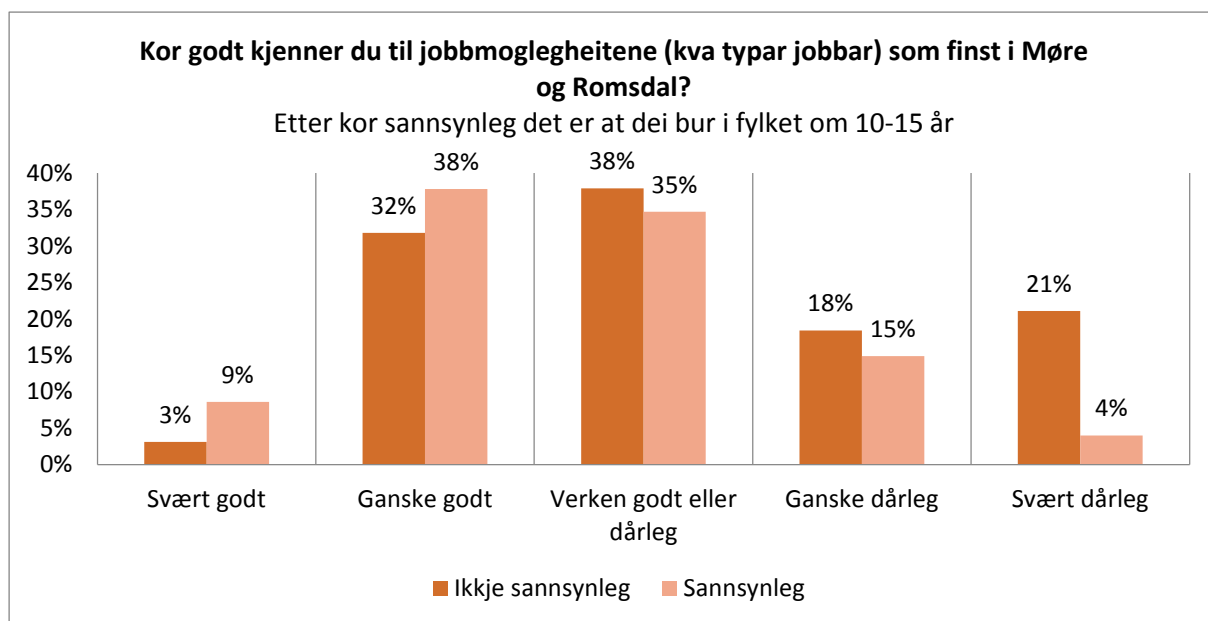


Figur 30. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke (2007, 2009 og 2015).

**Tabell 31. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kor sannsynleg det er at dei bur i fylket om 10-15 år (2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i Møre og Romsdal?	Kor sannsynleg er det at du bur i Møre og Romsdal om 10-15 år?			
	Ikkje sannsynleg		Sannsynleg	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	11	3,1	51	8,6
Ganske godt	114	31,8	225	37,8
Verken godt eller dårleg	136	37,9	207	34,7
Ganske dårleg	66	18,4	89	14,9
Svært dårleg	32	21,1	24	4,0
I alt	359	100,0	596	100,0

$\chi^2(4, n=955)=24,071, p<0,005, V=0,159.$

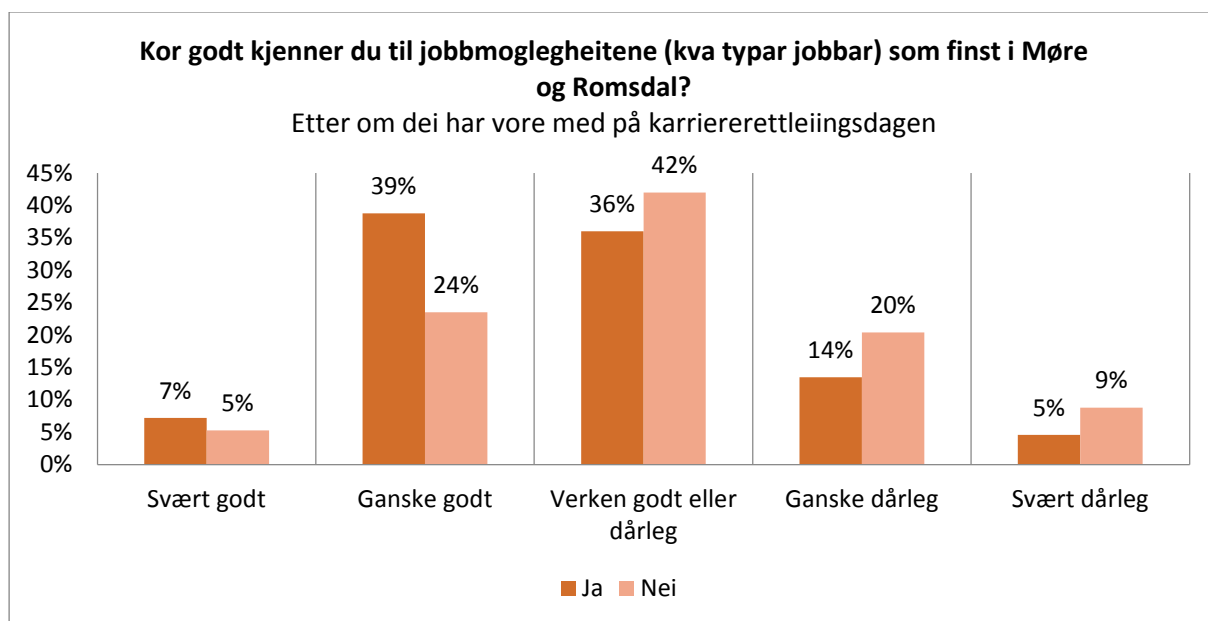


**Figur 31. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kor sannsynleg det er at dei bur i fylket om 10-15 år (2015).**

**Tabell 32. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter om dei har vore med på karriererettleiingsdagen (2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i Møre og Romsdal?	Har du vore med på karriererettleiingsdagen?			
	Ja		Nei	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	50	7,2	12	5,3
Ganske godt	271	38,8	53	23,5
Verken godt eller dårleg	251	36,0	95	42,0
Ganske dårleg	94	13,5	46	20,4
Svært dårleg	32	4,6	20	8,8
I alt	698	100,0	226	100,0

$\chi^2(4, n=924)=24,927, p<0,005, V=0,164.$

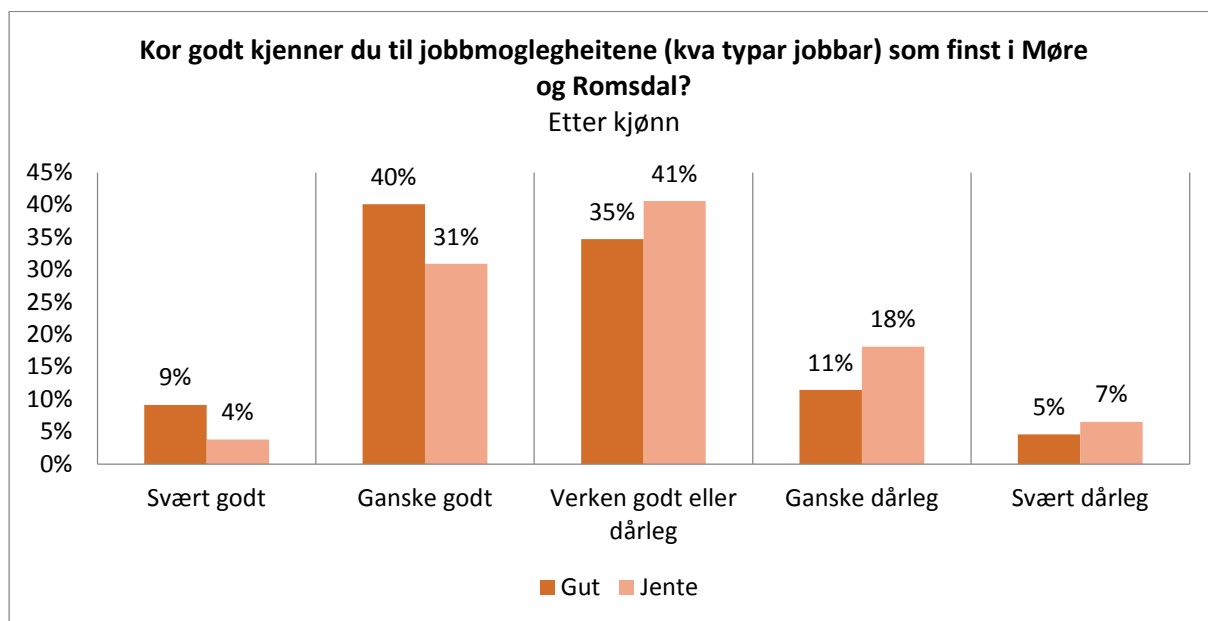


**Figur 32. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter om dei har vore med på karriererettleiingsdagen (2015).**

**Tabell 33. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kjønn (2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i Møre og Romsdal?	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	44	9,1	26	3,8
Ganske godt	193	40,1	213	30,9
Verken godt eller dårleg	167	34,7	280	40,6
Ganske dårleg	55	11,4	125	18,1
Svært dårleg	22	4,6	45	6,5
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(4, n=1170)=33,375, p<0,005, V=0,169.$

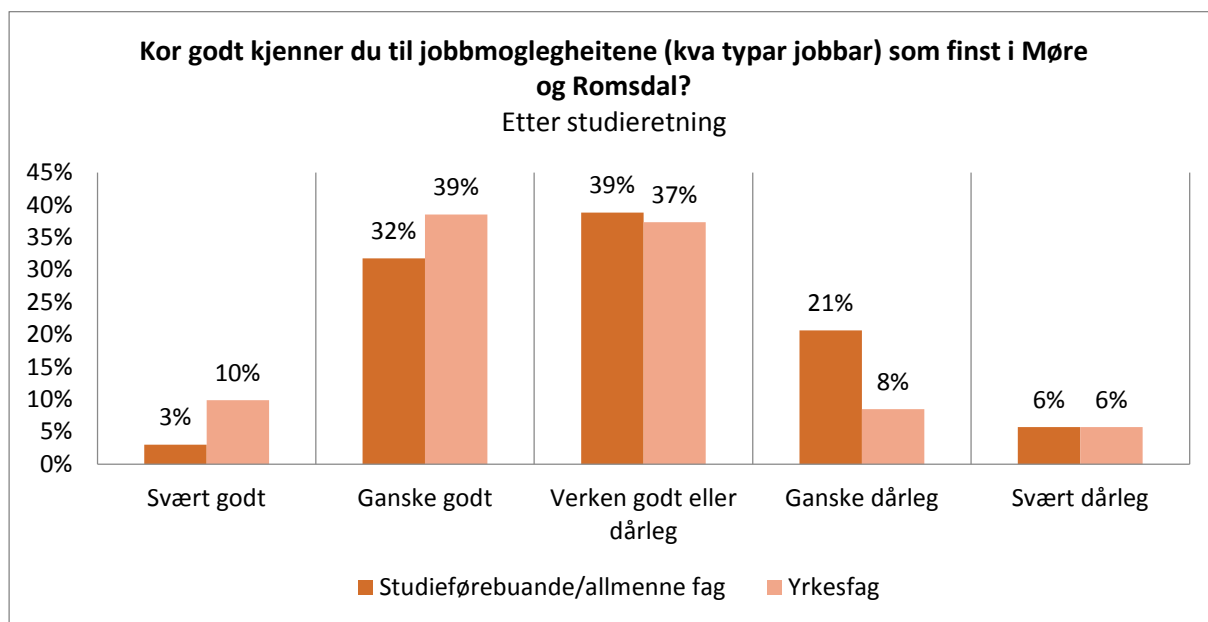


**Figur 33. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter kjønn (2015).**

**Tabell 34. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, studieretning (2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i Møre og Romsdal?	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	20	3,0	50	9,9
Ganske godt	211	31,8	195	38,5
Verken godt eller dårleg	258	38,9	189	37,4
Ganske dårleg	137	20,6	43	8,5
Svært dårleg	38	5,7	29	5,7
I alt	664	100,0	506	100,0

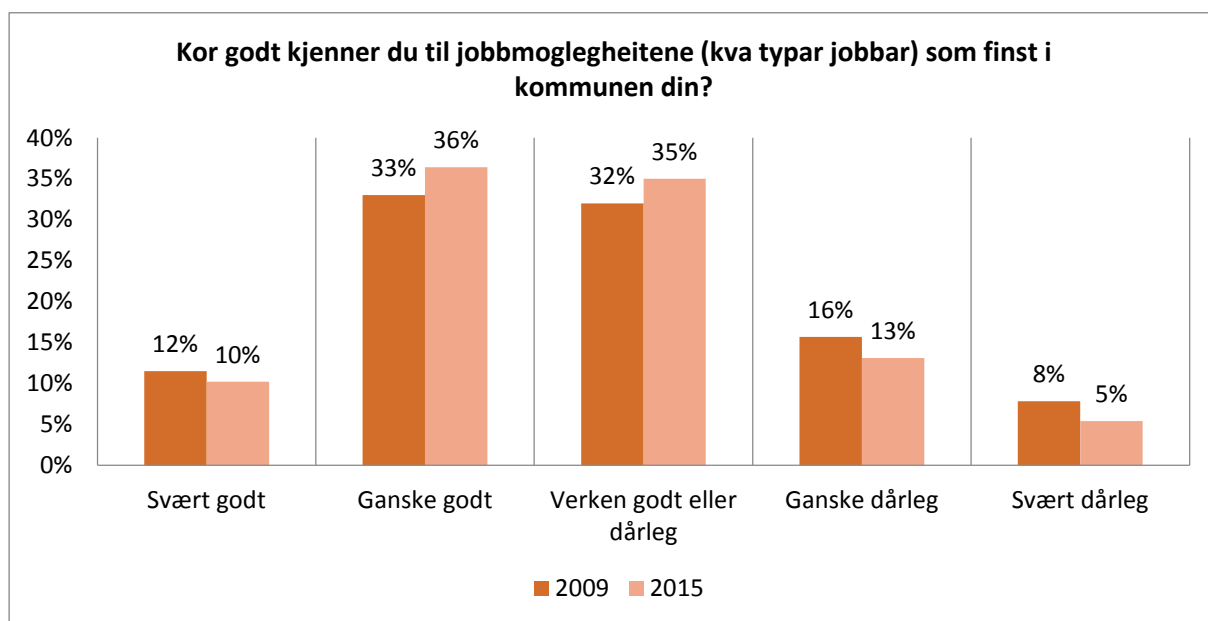
$\chi^2(4, n=1170)=54,086, p<0,005, V=0,215.$



**Figur 34. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eige fylke, etter studieretning (2015).**

**Tabell 35. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune (2009 og 2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i kommunen din?	2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	113	11,5	119	10,2
Ganske godt	326	33,0	426	36,4
Verken godt eller dårleg	316	32,0	409	35,0
Ganske dårleg	155	15,7	153	13,1
Svært dårleg	77	7,8	63	5,4
I alt	986	100,0	1170	100,0

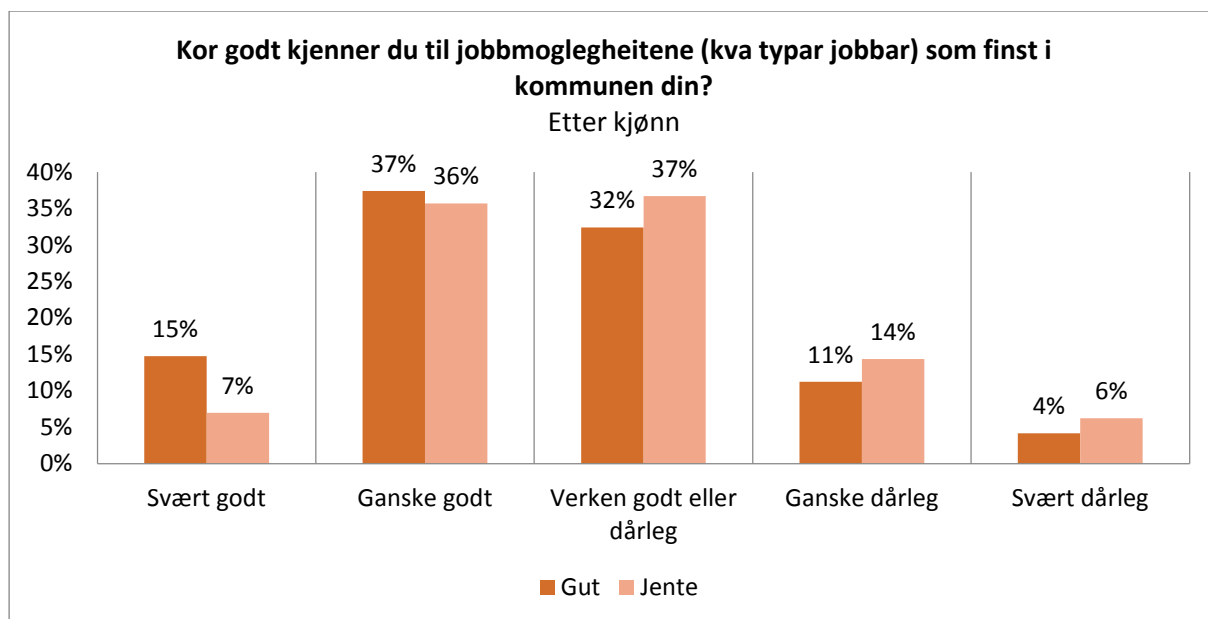


**Figur 35. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune (2009 og 2015).**

**Tabell 36. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter kjønn (2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i kommunen din?	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	71	14,8	48	7,0
Ganske godt	180	37,4	246	35,7
Verken godt eller dårleg	156	32,4	253	36,7
Ganske dårleg	54	11,2	99	14,4
Svært dårleg	20	4,2	43	6,2
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(4, n=1170)=23,059, p<0,005, V=0,140.$

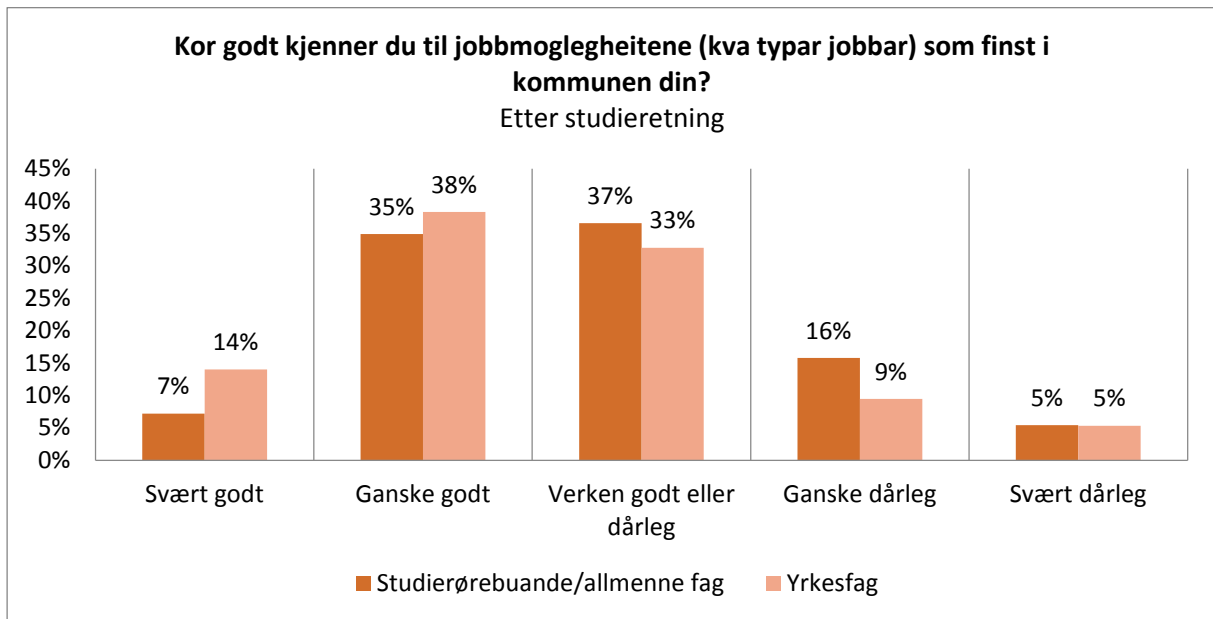


**Figur 36. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter kjønn (2015).**

**Tabell 37. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter studieretning (2015).**

Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i kommunen din?	Studierørebuaende/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	48	7,2	71	14,0
Ganske godt	232	34,9	194	38,3
Verken godt eller dårleg	243	36,6	166	32,8
Ganske dårleg	105	15,8	48	9,5
Svært dårleg	36	5,4	27	5,3
I alt	664	100,0	506	100,0

$\chi^2(4, n=1170)=23,952, p<0,005, V=0,143.$



**Figur 37. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i eigen kommune, etter studieretning (2015).**



---

## OM FRAMTIDA

---

Mange forhold kan påverke dei vala unge tek seinare i livet. Slik sett viser dei svara ungdommane gir om eiga framtid primært kva tankar dei har om dette her og no, og mindre om kva som skjer framover. Det er likevel interessant å sjå korleis dei unge vurderer framtida ut frå eigen situasjon medan dei framleis er i vidaregåande opplæring.

Hovudbiletet viser at det ikkje er store forskjellar i svara ungdommane gir om dei gjekk i vidaregåande i 2007, 2009 eller 2015. Det er til dømes ein relativt stabil del av ungdommane som ser føre seg at dei framleis blir i Møre og Romsdal etter at dei har avslutta vidaregåande opplæring. Samtidig gir fleire uttrykk for at framtidsplanane når dei ser lengre fram er noko meir opne i 2015 enn tidlegare, i og med at dei som ikkje veit om dei satsar på ei framtid i Møre og Romsdal på sikt er ei veksande gruppe.

Meir i detalj ser mønsteret slik ut:

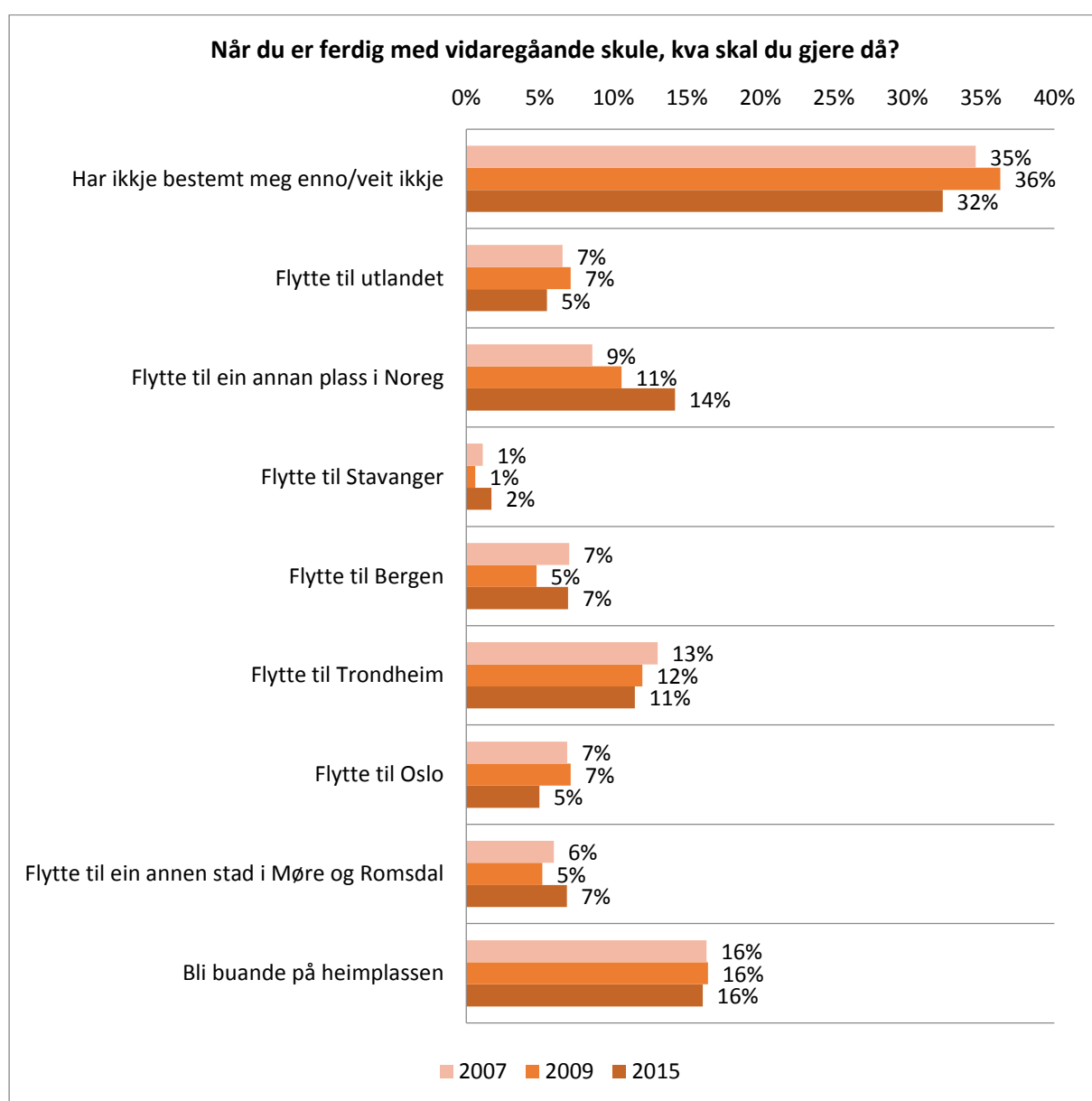
- Flytteplanane etter vidaregåande er relativt stabile mellom dei tre kulla. Det er rundt 16 % som ikkje har flytteplanar i det heile. Færre elevar ynskjer i 2015 å flytte til utlandet samanlikna med elevane i 2007 og 2009, medan fleire vil flytte til ein annan plass i Noreg. Stavanger og Bergen synast å ha blitt meir attraktiv i 2015 enn tidlegare, medan det er færre som ynskjer å flytte til Oslo og Trondheim. Fleire elevar enn tidlegare svarar også at dei vil flytte til ein annen stad i fylket.
- Godt over halvdelen av ungdommane ser føre seg ei framtid i Møre og Romsdal på sikt. Andelen som svarar "svært sannsynleg" eller "nokså sannsynleg" er likevel redusert med tre prosentpoeng frå 2007 til 2009, og ytterlegare tre prosentpoeng frå 2009 til 2015.
- Færre elevar vil i 2015 tilrå venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal enn kva som var tilfelle i 2009 (andelen som svara «ja» på det aktuelle spørsmålet vart redusert frå 42 % i 2009 til 38 % i 2015).
- Fleire enn tidlegare har i 2015 bestemt seg for kva dei skal gjere etter vidaregåande skule.
- Fleire enn tidlegare veit ikkje kor sannsynleg det er at dei bur i Møre og Romsdal om 10-15 år.
- Av dei som meiner det er *svært sannsynleg* at dei bur i fylket om 10-15 år går ein større del på yrkesfag, medan fleire av dei som meiner det er *lite sannsynleg* går på studieførebuande/allmenne fag.
- Dei elevane som ser føre seg å gå vidare studiar på høgskule svarar i større grad at det er *lite sannsynleg* at dei bur i fylket om 10-15 år, medan dei som ikkje har planar om å studere vidare på høgskule meiner det er *svært sannsynleg* at dei bur i fylket om 10-15 år.
- Det er ein samanheng mellom elevane sine vidare utdanningsplanar og kva ein ser føre seg å gjere når ein er ferdig med vidaregåande skule med tanke på om ein vil flytte eller ikkje. Ein av tre elevar som ikkje tenkjer å ta vidare utdanning på høgskule ser føre seg å bli buande på heimlassen, medan berre 10 % av dei som vil vidare på høgskule svarar det same. Det betyr

at ein større del av elevane som tenkjer å gå vidare på høgskule ser føre seg å flytte frå heimplassen enn dei som ikkje tek sikte på høgskuleutdanning. Dei som har svart at dei ikkje tek sikte på høgskuleutdanning svarar i større grad at dei ikkje veit eller enno ikkje har bestemt seg for kva dei skal gjere etter vidaregåande.

- Fleire gutar enn jenter svarar at dei vil bli buande på heimplassen etter vidaregåande. Gutane svarar også oftare at dei ikkje veit eller enno har bestemt seg for kva dei vil gjere etter vidaregåande skule. Motsett svarar fleire jenter at dei vil flytte til Bergen, ein annan plass i Noreg eller utlandet.
- Elevar som tek yrkesfag svarar i større grad enn dei som tek studieførebuande/allmenne fag at dei vil bli buande på heimplassen etter vidaregåande. Samanlikna med dei som tek studieførebuande/allmenne fag er det fleire yrkesfagelevar som svarar at dei ikkje enno veit eller har bestemt seg for kva dei vil gjere. Motsett er det relativt fleire på studieførebuande/allmenne fag som ser føre seg å flytte ut av fylket.
- Elevar som kjenner godt til jobbmoglegheitene i fylket svarar i større grad at dei vil bli buande på heimplassen eller flytte til ein annan stad i Møre og Romsdal når dei er ferdige med vidaregåande skule enn dei som kjenner jobbmoglegheitene dårleg. Dei som kjenner jobbmoglegheitene i eige fylke dårleg svarar i større grad at dei vil flytte til ein annan stad i Noreg.
- Ein større del av elevane som kjenner godt til jobbmoglegheitene i fylket svarar at det er svært sannsynleg at dei bur i Møre og Romsdal om 10-15 år, medan dei som kjenner moglegheitene dårleg svarar i større grad at det er svært lite sannsynleg at dei bur i fylket på sikt.
- Elevane som trivst i nærområdet der dei bur svarar i større grad at det er svært eller nokså sannsynleg at dei bur i fylket om 10-15 år, medan dei elevane som ikkje trivst i større grad svarar at det er svært lite sannsynleg at dei bur her om 10-15 år. Den same tendensen ser ein også for dei som trivst eller ikkje trivst på skulen.

Tabell 38. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande (2007, 2009 og 2015).

Når du er ferdig med vidaregåande skule, kva skal du gjere då?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Bli buande på heimplassen	250	16,3	162	16,4	188	16,1
Flytte til ein annan stad i Møre og Romsdal	91	5,9	51	5,2	80	6,8
Flytte til Oslo	105	6,9	70	7,1	58	5,0
Flytte til Trondheim	199	13,0	118	12,0	134	11,5
Flytte til Bergen	107	7,0	47	4,8	81	6,9
Flytte til Stavanger	17	1,1	6	0,6	20	1,7
Flytte til ein annan plass i Noreg	131	8,6	104	10,5	166	14,2
Flytte til utlandet	100	6,5	70	7,1	64	5,5
Har ikkje bestemt meg enno/veit ikkje	530	34,6	358	36,3	379	32,4
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0

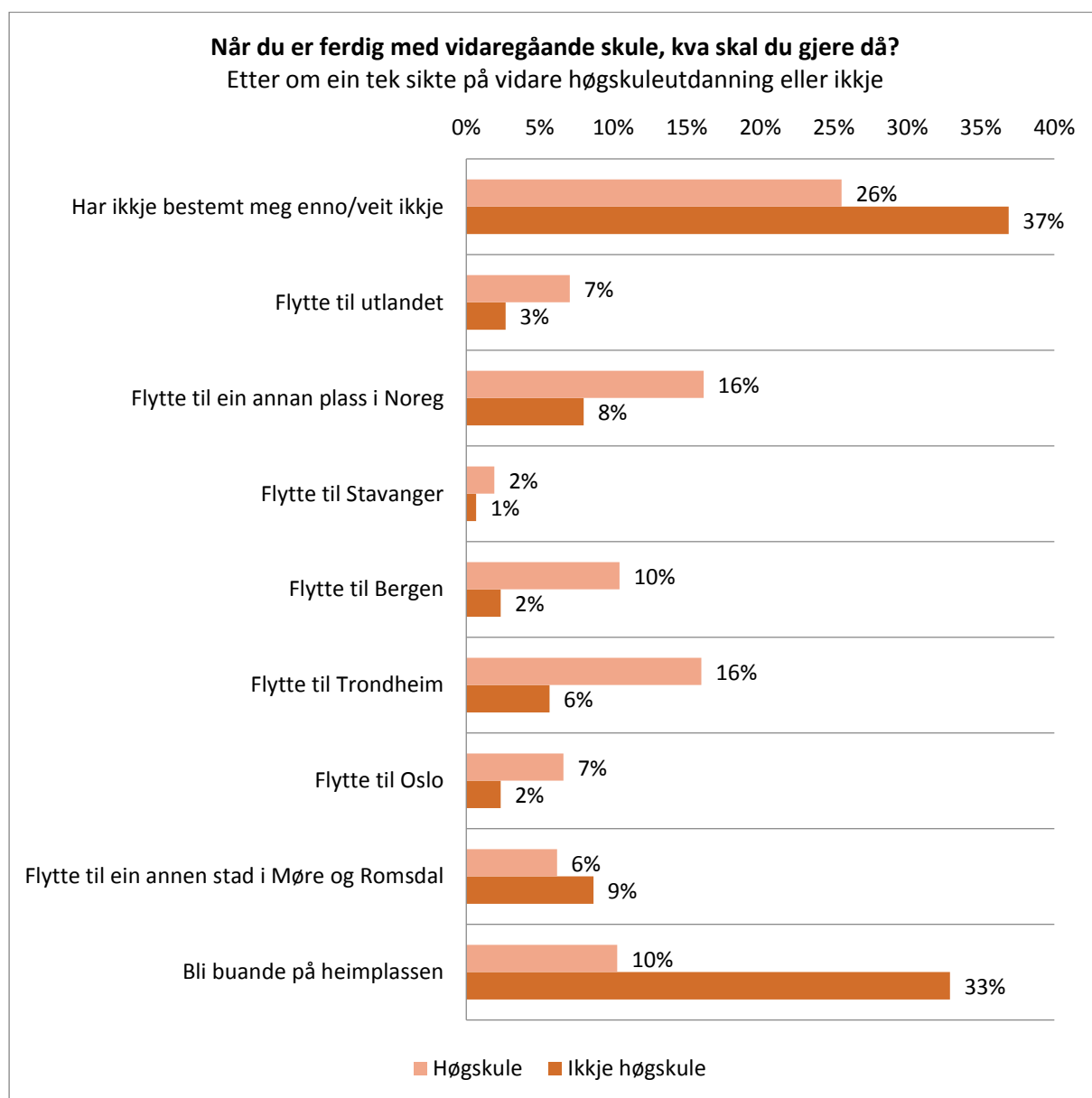


Figur 38. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande (2007, 2009 og 2015).

Tabell 39. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter om ein tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).

Når du er ferdig med vidaregåande skule, kva skal du gjere då?	Kva for vidare utdanning tek du sikte på?			
	Ikkje høgskule		Høgskule	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Bli buande på heimplassen	99	32,9	70	10,3
Flytte til ein annan stad i Møre og Romsdal	26	8,6	42	6,2
Flytte til Oslo	7	2,3	45	6,6
Flytte til Trondheim	17	5,6	109	16,0
Flytte til Bergen	7	2,3	71	10,4
Flytte til Stavanger	2	4,6	13	1,9
Flytte til ein annan plass i Noreg	24	8,0	110	16,1
Flytte til utlandet	8	2,7	48	7,0
Har ikkje bestemt meg enno/veit ikkje	111	36,9	174	25,5
I alt	301	100,0	682	100,0

$\chi^2(8, n=983)=134,488, p<0,005, V=0,370.$

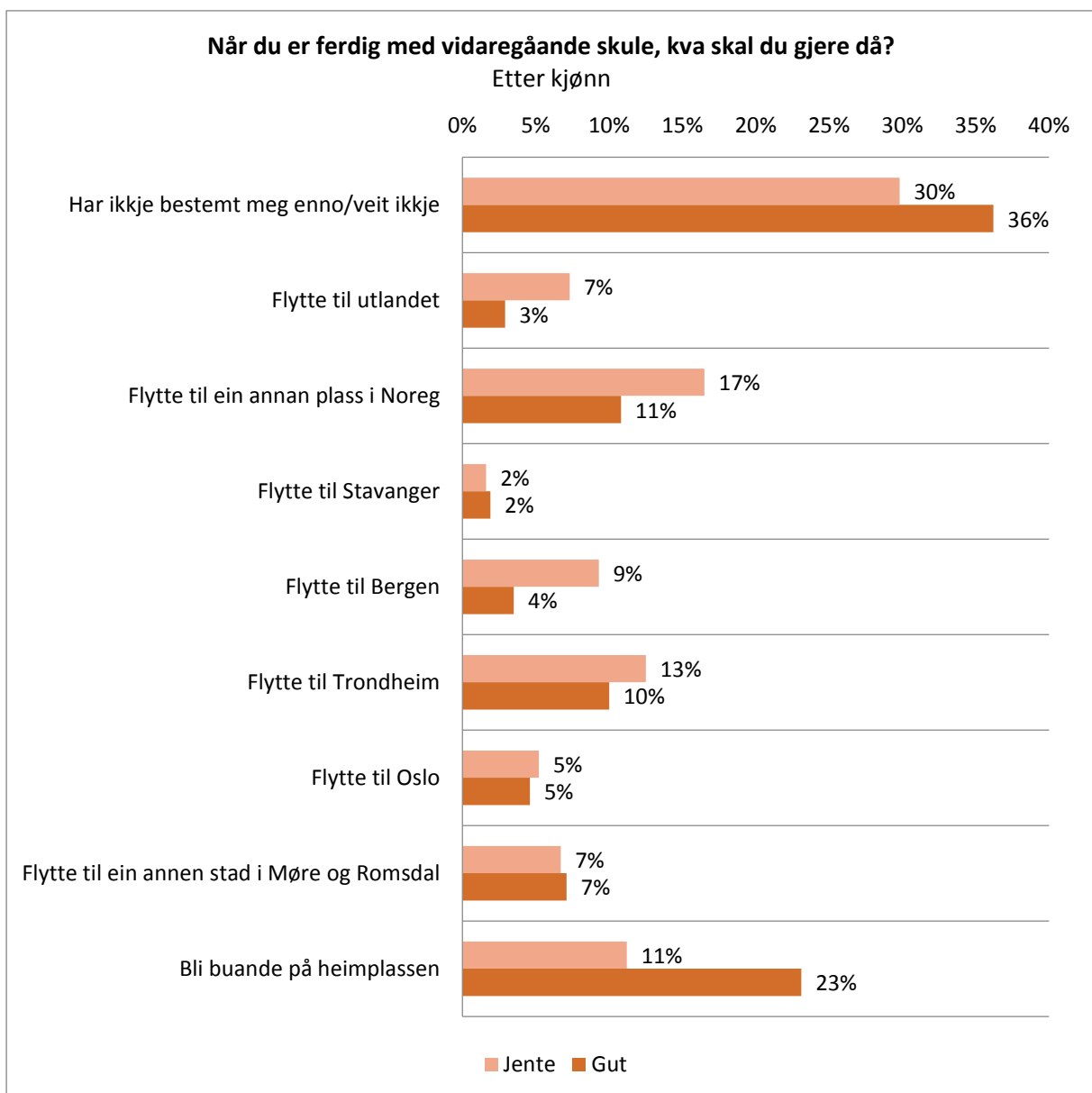


Figur 39. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter om ein tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).

**Tabell 40. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kjønn (2015).**

Når du er ferdig med vidaregåande skule, kva skal du gjere då?	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Bli buande på heimplassen	111	23,1	77	11,2
Flytte til ein annan stad i Møre og Romsdal	34	7,1	46	6,7
Flytte til Oslo	22	4,6	36	5,2
Flytte til Trondheim	48	10,0	86	12,5
Flytte til Bergen	17	3,5	64	9,3
Flytte til Stavanger	9	1,9	11	1,6
Flytte til ein annan plass i Noreg	52	10,8	114	16,5
Flytte til utlandet	14	2,9	50	7,3
Har ikkje bestemt meg enno/veit ikkje	174	36,2	205	29,8
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(8, n=1170)=60,451, p<0,005, V=0,227.$

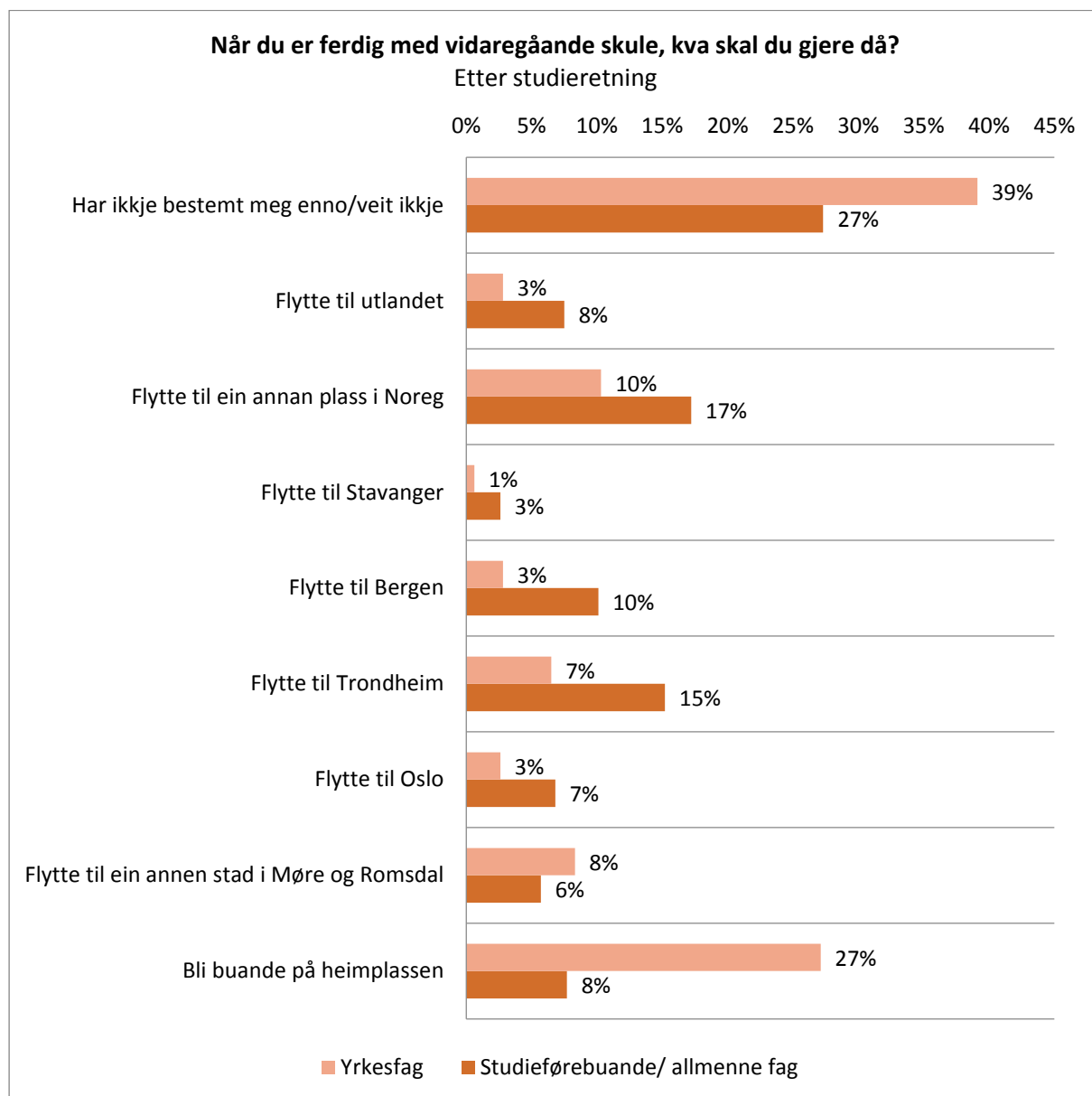


**Figur 40. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kjønn (2015).**

**Tabell 41. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter studieretning (2015).**

Når du er ferdig med vidaregåande skule, kva skal du gjere då?	Studieførebuande/ allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Bli buande på heimplassen	51	7,7	137	27,1
Flytte til ein annan stad i Møre og Romsdal	38	5,7	42	8,3
Flytte til Oslo	45	6,8	13	2,6
Flytte til Trondheim	101	15,2	33	6,5
Flytte til Bergen	67	10,1	14	2,8
Flytte til Stavanger	17	2,6	3	0,6
Flytte til ein annan plass i Noreg	114	17,2	52	10,3
Flytte til utlandet	50	7,5	14	2,8
Har ikkje bestemt meg enno/veit ikkje	181	27,3	198	39,1
I alt	664	100,0	506	100,0

$\chi^2(8, n=1170)=161,968, p<0,005, V=0,372.$



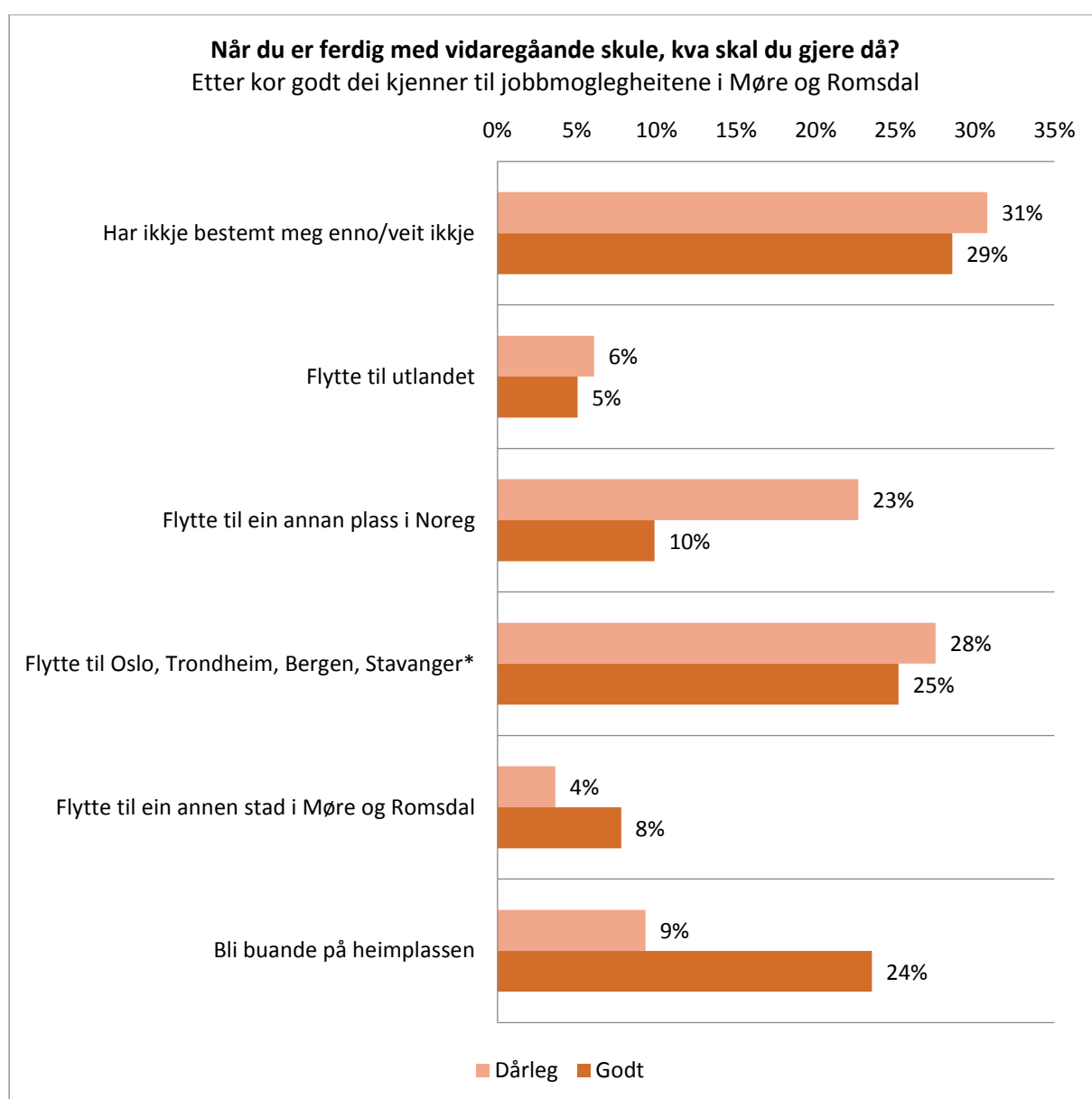
**Figur 41. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter studieretning (2015).**

**Tabell 42. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal (2015).**

Når du er ferdig med vidaregåande skule, kva skal du gjere då?	Kor godt kjenner du til jobbmoglegheitene som finst i Møre og Romsdal?			
	Godt		Dårleg	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Bli buande på heimplassen	112	23,5	23	9,3
Flytte til ein annan stad i Møre og Romsdal	37	7,8	9	3,6
Flytte til Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger*	120	25,2	68	27,5
Flytte til ein annan plass i Noreg	47	9,9	56	22,7
Flytte til utlandet	24	5,0	15	6,1
Har ikkje bestemt meg enno/veit ikkje	136	28,6	76	30,8
I alt	476	100,0	247	100,0

$\chi^2(5, n=723)=41,584, p<0,005, V=0,240.$

\* Sameina svaralternativ.

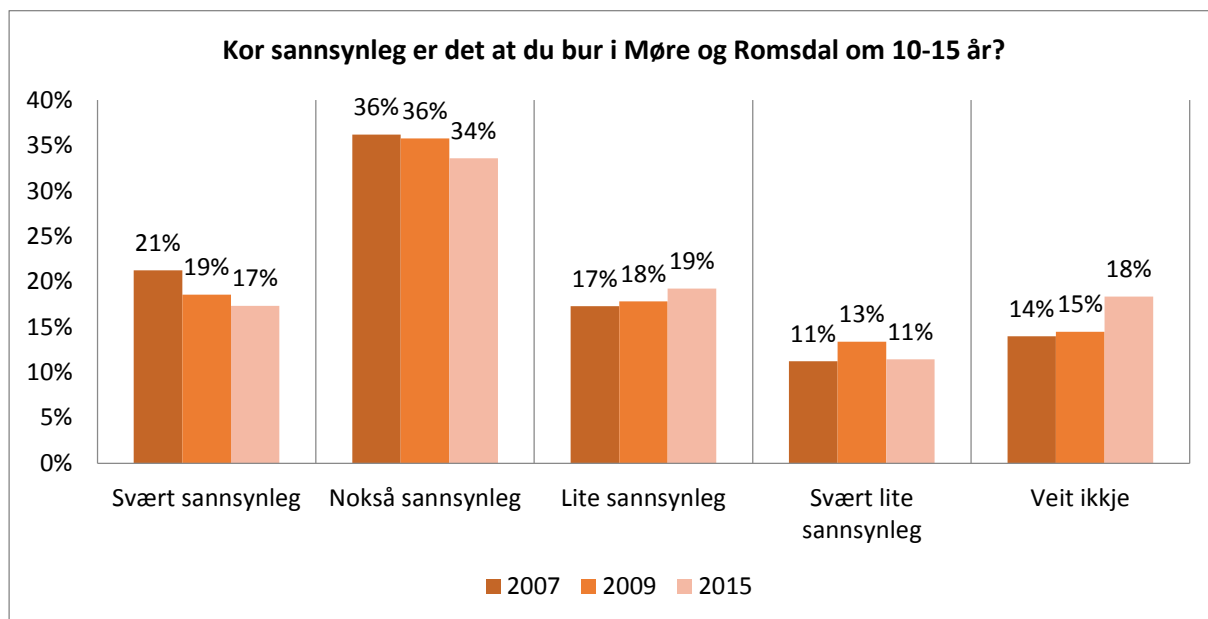


**Figur 42. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva dei vil gjere etter vidaregåande skule, etter kor godt dei kjenner til jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal (2015).**

\* Sameina svaralternativ.

**Tabell 43. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år (2007, 2009 og 2015).**

Kor sannsynleg er det at du bur i Møre og Romsdal om 10-15 år?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært sannsynleg	325	21,2	183	18,6	203	17,4
Nokså sannsynleg	554	36,2	353	35,8	393	33,6
Lite sannsynleg	265	17,3	176	17,8	225	19,2
Svært lite sannsynleg	172	11,2	132	13,4	134	11,5
Veit ikkje	214	14,0	143	14,5	215	18,4
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0



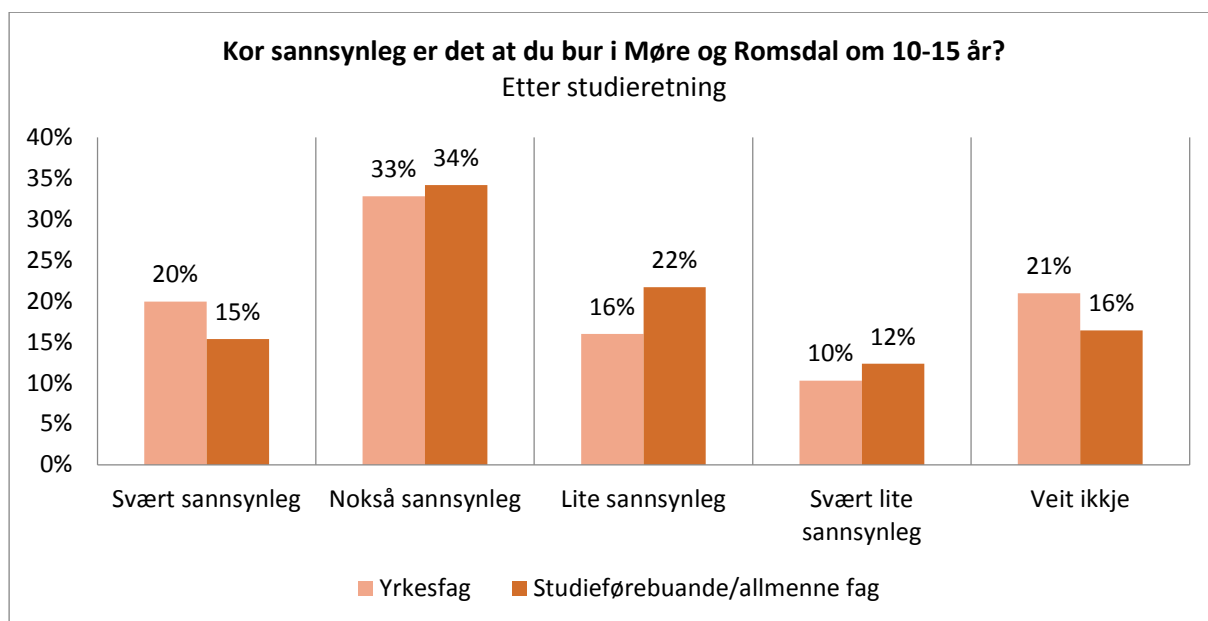
**Figur 43. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år (2007, 2009 og 2015).**



**Tabell 44. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter studieretning (2015).**

Kor sannsynleg er det at du bur i Møre og Romsdal om 10-15 år?	Studieførebuande/ allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært sannsynleg	102	15,4	101	20,0
Nokså sannsynleg	227	34,2	166	32,8
Lite sannsynleg	144	21,7	81	16,0
Svært lite sannsynleg	82	12,3	52	10,3
Veit ikkje	109	16,4	106	20,9
I alt	664	100,0	506	100,0

$\chi^2(4, n=1170)=12,767, p=0,012, V=0,104.$

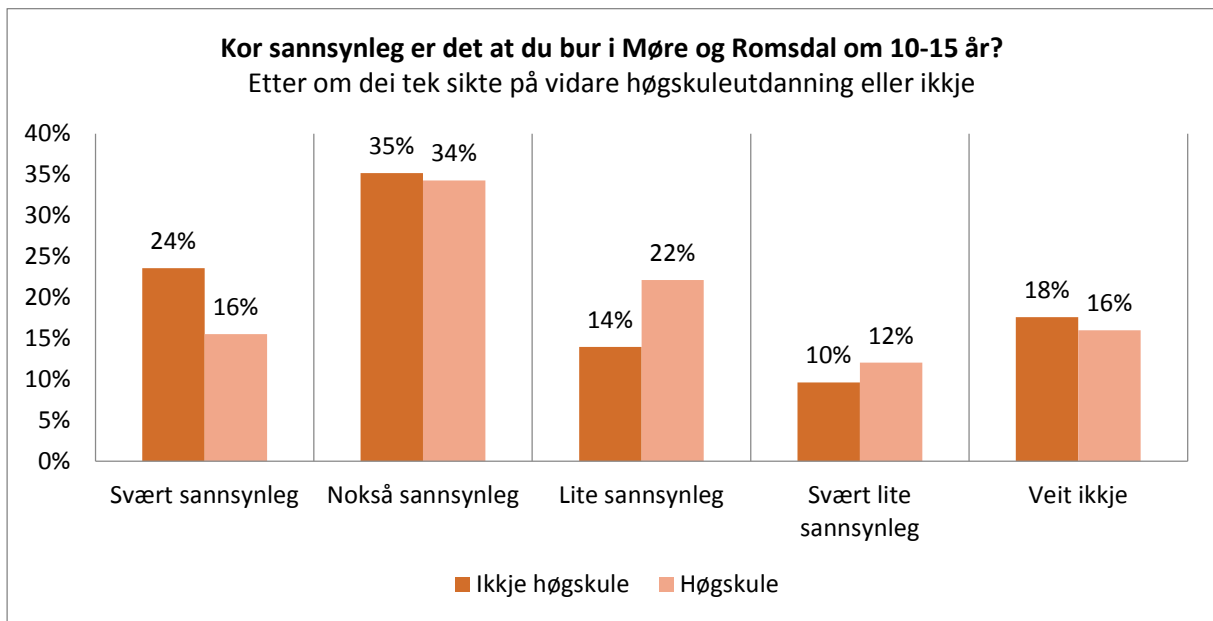


**Figur 44. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter studieretning (2015).**

**Tabell 45. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).**

Kor sannsynleg er det at du bur i Møre og Romsdal om 10-15 år?	Ikkje høgskule		Høgskule	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært sannsynleg	71	23,6	106	15,5
Nokså sannsynleg	106	35,2	234	34,3
Lite sannsynleg	42	14,0	151	22,1
Svært lite sannsynleg	29	9,6	82	12,0
Veit ikkje	53	17,6	109	16,0
I alt	301	100,0	682	100,0

$\chi^2(4, n=983)=16,077, p<0,005, V=0,128.$

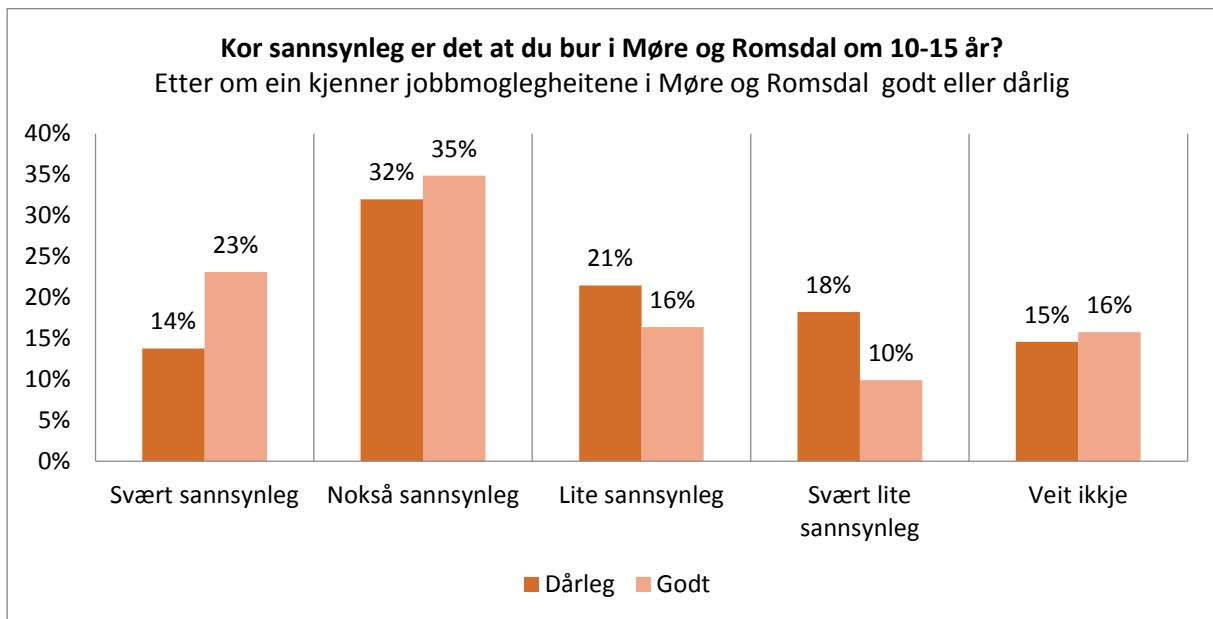


**Figur 45. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei tek sikte på vidare høgskuleutdanning eller ikkje (2015).**

**Tabell 46. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei kjenner jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal godt eller dårleg.**

Kor sannsynleg er det at du bur i Møre og Romsdal om 10-15 år?	Dårleg		Godt	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært sannsynleg	34	13,8	110	23,1
Nokså sannsynleg	79	32,0	166	34,9
Lite sannsynleg	53	21,5	78	16,4
Svært lite sannsynleg	45	18,2	47	9,9
Veit ikkje	36	14,6	75	15,8
I alt	247	100,0	476	100,0

$\chi^2(4, n=723)=18,884, p<0,005, V=0,162.$



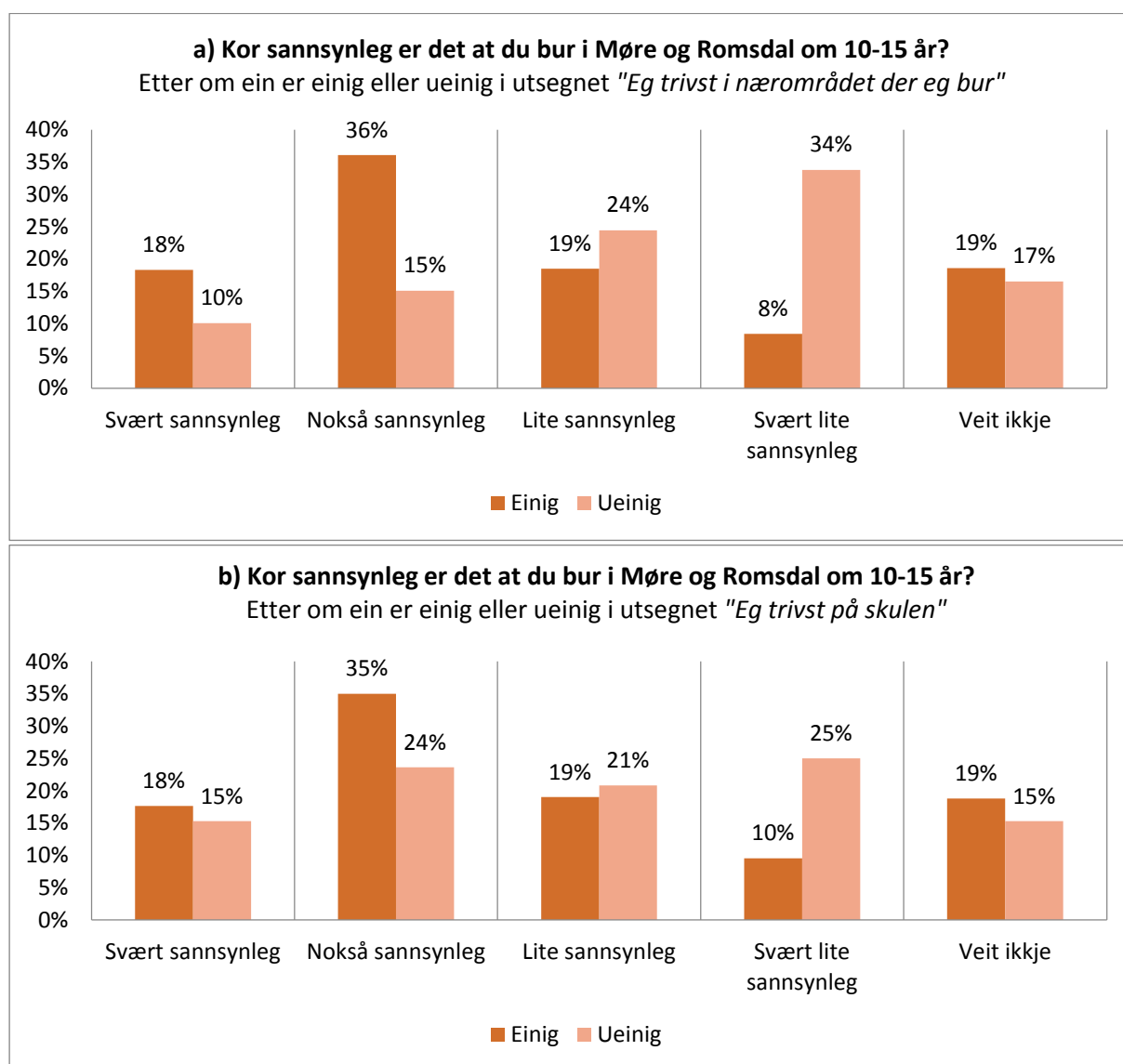
**Figur 46. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei kjenner jobbmoglegheitene i Møre og Romsdal godt eller dårleg.**

**Tabell 47. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna «eg trivst i nærområdet der eg bur» og «eg trivst på skulen».**

Kor sannsynleg er det at du bur i Møre og Romsdal om 10-15 år?	Eg trivst i nærområdet der eg bur <sup>1</sup>				Eg trivst på skulen <sup>2</sup>			
	Einig		Ueinig		Einig		Ueinig	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært sannsynleg	189	18,3	14	10,1	181	17,6	22	15,3
Nokså sannsynleg	372	36,1	21	15,1	359	35,0	34	23,6
Lite sannsynleg	191	18,5	34	24,5	195	19,0	30	20,8
Svært lite sannsynleg	87	8,4	47	33,8	98	9,6	36	25,0
Veit ikkje	192	18,6	23	16,5	193	18,8	22	15,3
I alt	1031	100,0	139	100,0	1026	100,0	144	100,0

<sup>1</sup>  $\chi^2(4, n=1170)=92,247, p<0,005, V=0,281.$

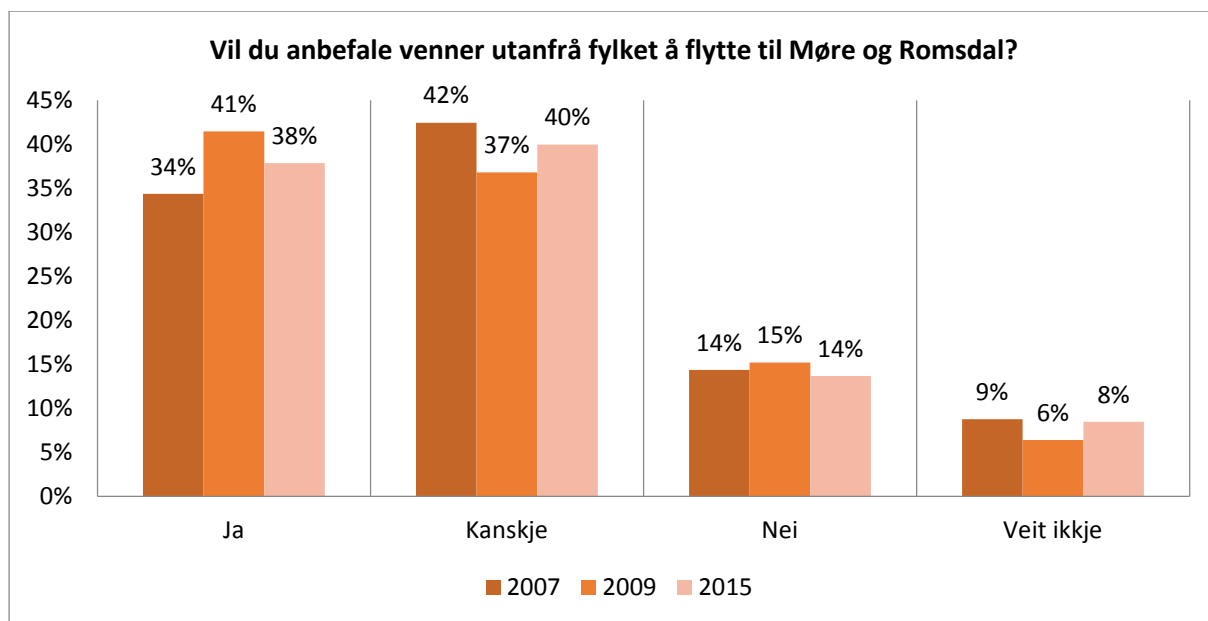
<sup>2</sup>  $\chi^2(4, n=1170)=32,664, p<0,005, V=0,167.$



**Figur 47. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor sannsynleg dei trur det er at dei vil bu i Møre og Romsdal om 10-15 år, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna a) «eg trivst i nærområdet der eg bur» og b) «eg trivst på skulen».**

**Tabell 48. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal (2007, 2009 og 2015).**

Vil du anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	526	34,4	409	41,5	443	37,9
Kanskje	650	42,5	363	36,8	468	40,0
Nei	220	14,4	150	15,2	160	13,7
Veit ikkje	134	8,8	63	6,4	99	8,5
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0



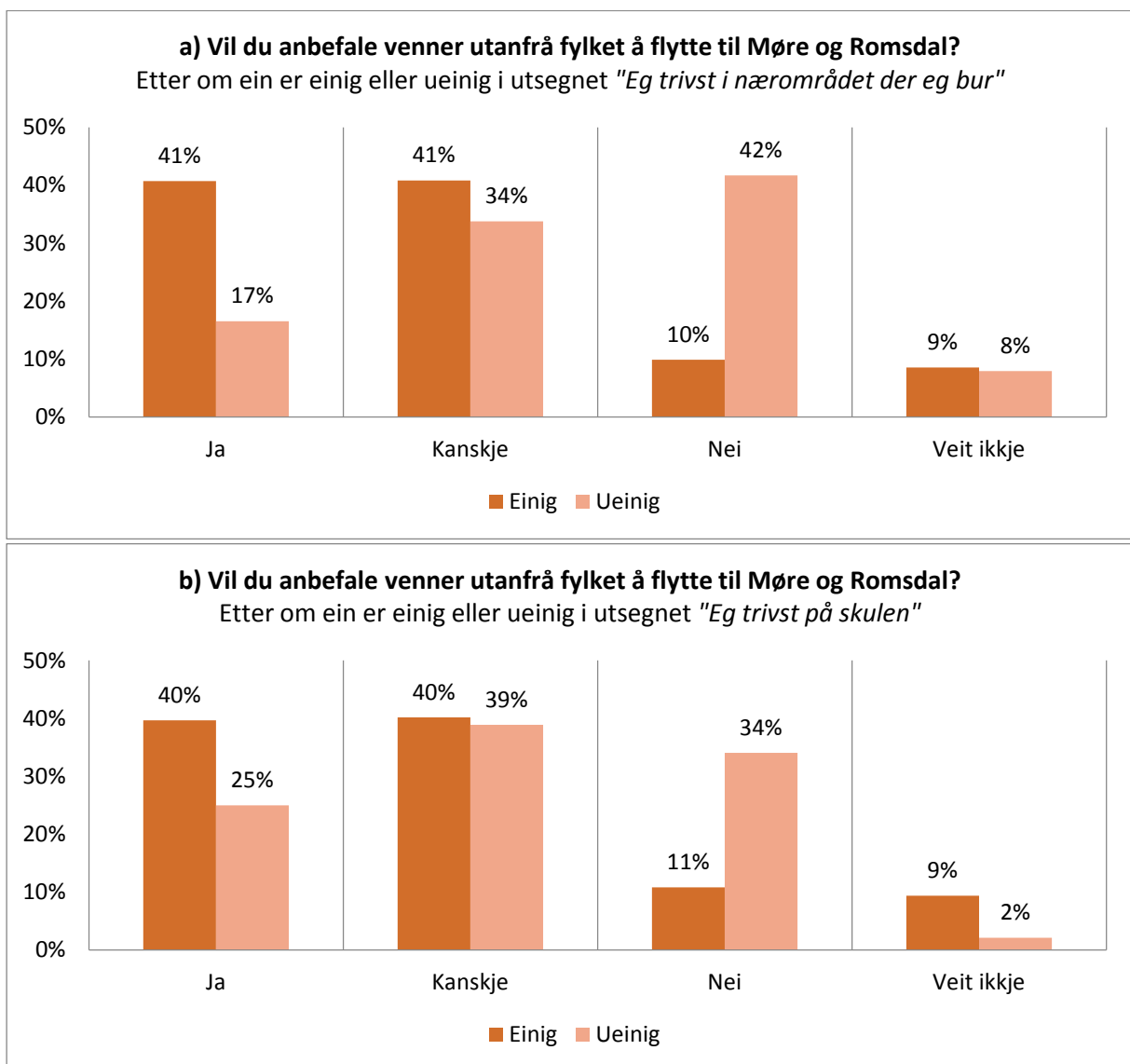
**Figur 48. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal (2007, 2009 og 2015).**

**Tabell 49. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna «eg trivst i nærområdet der eg bur» og «eg trivst på skulen».**

Vil du anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal?	Eg trivst i nærområdet der eg bur <sup>1</sup>				Eg trivst på skulen <sup>2</sup>			
	Einig		Ueinig		Einig		Ueinig	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	420	40,7	23	16,5	407	39,7	36	25,0
Kanskje	421	40,8	47	33,8	412	40,2	56	38,9
Nei	102	9,9	58	41,7	111	10,8	49	34,0
Veit ikkje	88	8,5	11	7,9	96	9,4	3	2,1
I alt	1031	100,0	139	100,0	1026	100,0	144	100,0

<sup>1</sup>  $\chi^2(3, n=1170)=111,260, p<0,005, V=0,308.$

<sup>2</sup>  $\chi^2(3, n=1170)=64,862, p<0,005, V=0,235.$



**Figur 49. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei vil anbefale venner utanfrå fylket å flytte til Møre og Romsdal, etter om dei er einige eller ueinige i utsegna a) «eg trivst i nærområdet der eg bur» og b) «eg trivst på skulen».**

---

## KUNNSKAP OM MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

---

Fylket arbeider med fleire felt som kan ha direkte påverknad for kvardagen til dei unge sjølv, ut over det å stå ansvarleg for det opplæringstilbodet ungdommane får i vidaregåande.

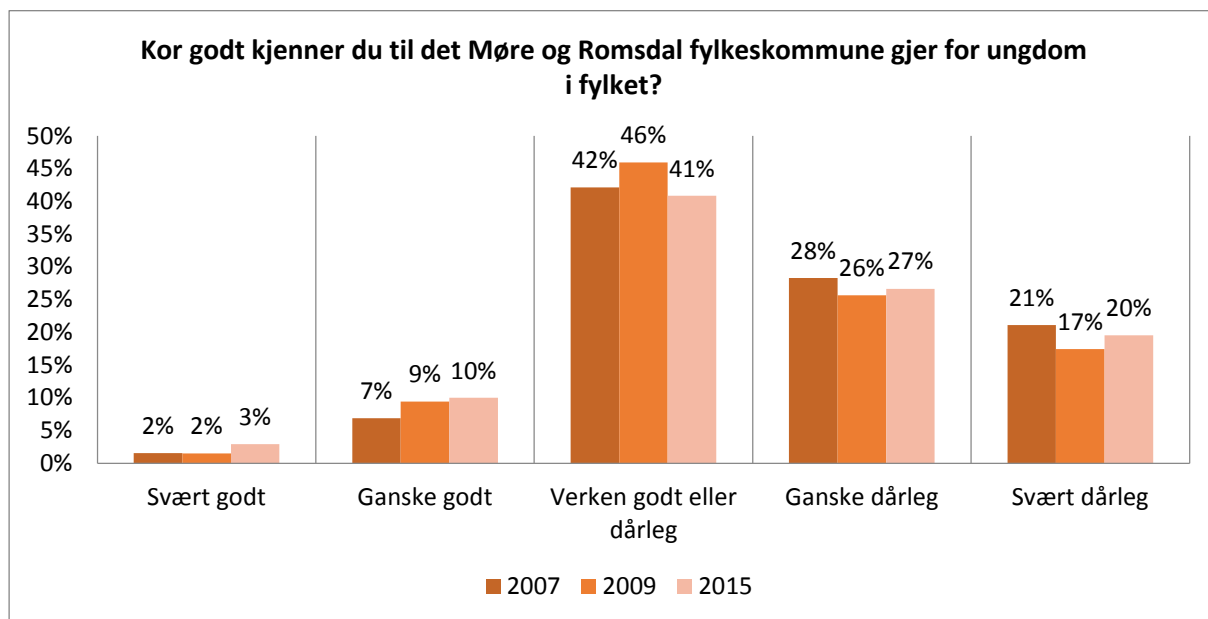
Tilbod knytt til transport og kultur er relativt godt kjende blant ungdommane, sjølv om kunnskapen om til dømes ordninga med *Heim for ein 50-lapp* har vorte redusert over tid. Den store endringa er likevel knytt til veksten i kjennskapen til *Kultursekken*. Sett i forhold til arbeid knytt til utdanning- og arbeidsrelaterte satsingar, er det interessant at både kjennskapen til *Karriererettleiing* og *Ungt entreprenørskap* er klart aukande.

Her følgjer ei meir detaljert oversikt over kor godt ungdommane sjølv kjenner til ein del område fylkeskommunen har ansvar for:

- Få gir uttrykk for at dei kjenner godt til det arbeidet Møre og Romsdal fylkeskommune gjer for ungdom i eige fylke. Ei stor gruppe gir likevel uttrykk for at kunnskapen deira på dette feltet verken er god eller dårleg (41 %). Fleire elevar kjenner betre til kva fylkeskommunen gjer for eigen ungdom i 2015 enn tidlegare.
- Uansett er det mange ungdommar som har høyrte om fleire av ordningane som fylkeskommunen har ansvar for, når det kjem til konkrete tiltak. Av ordningar fylkeskommunen har ansvar for, kjenner ungdommane best *TimeEkspressen*, *Ungdommens kulturmønstring* og *Ungdomskortet*. Det er derimot færre elevar som har høyrde om desse ordningane i 2015 samanlikna med kulla i 2007 og 2009.
- *Karriererettleiing*, *Kultursekken*, *Ungt entreprenørskap* og *Elev- og lærlingombodet* er ordningar som fleire elevar kjenner til i dag samanlikna med kulla i 2007 og 2009.
- Kjennskapen til *Kultursekken* som tilbod har auka betydeleg i 2015 samanlikna med kulla tidlegare.
- Av dei nye ordningane er det *Kulturrabatt for ungdom* som er best kjent.
- Det er vesentleg færre elevar som kjenner til ordninga *Heim for ein 50-lapp* i dag samanlikna med elevane i 2007 og 2009.

Tabell 50. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til det fylkeskommunen gjer for eigen ungdom (2007, 2009 og 2015).

Kor godt kjenner du til det Møre og Romsdal fylkeskommune gjer for ungdom i fylket?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	24	1,6	15	1,5	34	2,9
Ganske godt	105	6,9	93	9,4	117	10,0
Verken godt eller dårleg	645	42,2	453	45,9	478	40,9
Ganske dårleg	433	28,3	253	25,7	312	26,7
Svært dårleg	323	21,1	172	17,4	229	19,6
I alt	1530	100,0	986	100,0	1170	100,0



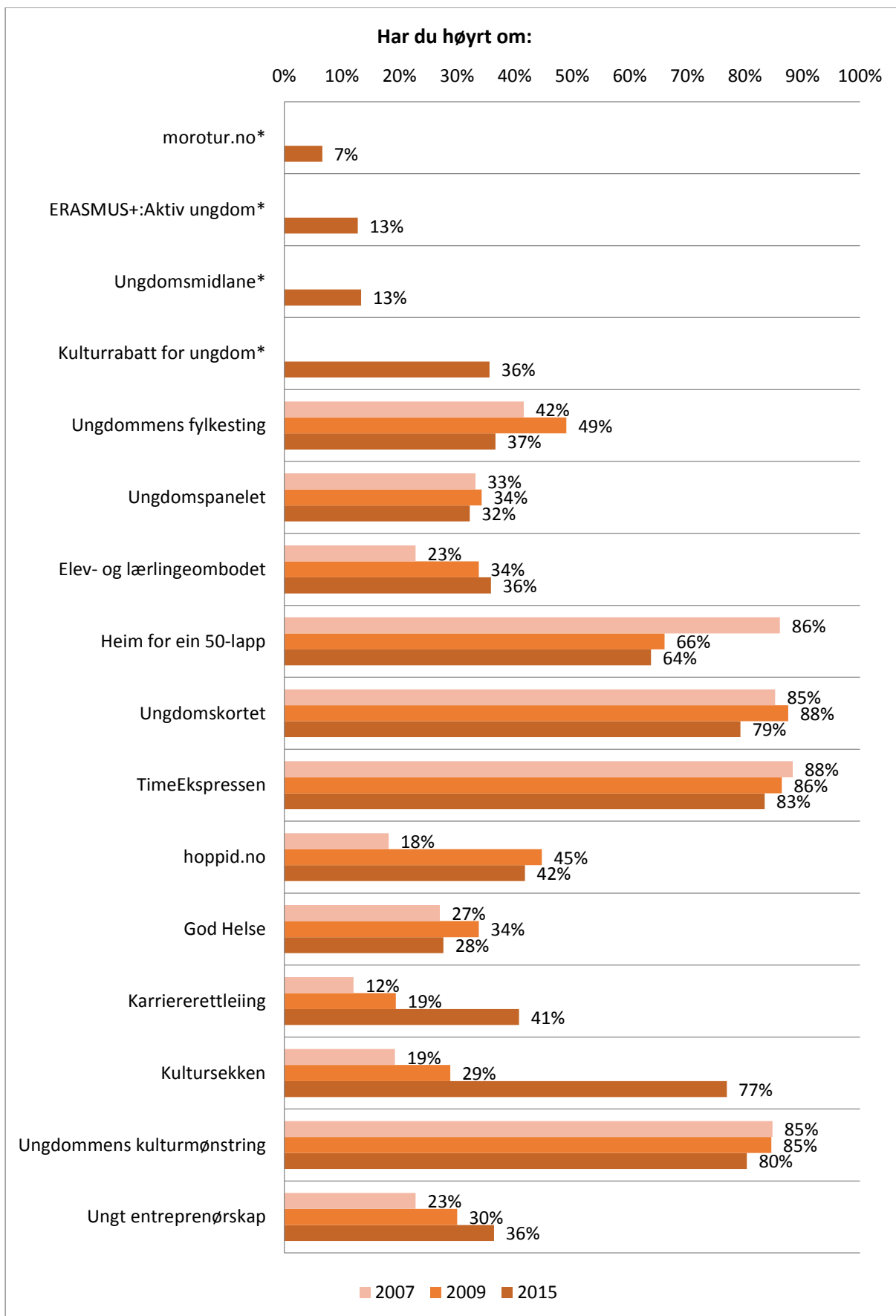
Figur 50. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til det fylket som organisasjon gjer for eigen ungdom (2007, 2009 og 2015).



**Tabell 51. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange som har høyrte om bestemte ordningar fylket har ansvar for (2007, 2009 og 2015).**

Har du høyrte om følgjande tilbud/prosjekt som Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvar for?	2007 (N=1530)		2009 (N=986)		2015 (N=1170)	
	Har høyrte om	Prosent	Har høyrte om	Prosent	Har høyrte om	Prosent
Ungt entreprenørskap	349	22,8	296	30,1	426	36,4
Ungdommens kulturmonstring	1297	84,8	834	84,6	940	80,3
Kultursekken	294	19,2	284	28,8	899	76,8
Karriererettleiing	184	12,0	191	19,4	477	40,8
God Helse	413	27,0	333	33,8	323	27,6
hoppid.no	277	18,1	441	44,7	489	41,8
TimeEkspressen	1351	88,3	852	86,4	976	83,4
Ungdomskortet	1304	85,2	863	87,5	927	79,2
Heim for ein 50-lapp	1317	86,1	651	66,0	745	63,7
Elev- og lærlingombodet	349	22,8	333	33,8	420	35,9
Ungdomspanelet	508	33,2	338	34,3	377	32,2
Ungdommens fylkesting	636	41,6	483	49,0	429	36,7
Kulturrabatt for ungdom*	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	417	35,6
Ungdomsmidlane*	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	156	13,3
ERASMUS+:Aktiv ungdom*	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	149	12,7
morotur.no*	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	77	6,6

\* Ny ordning sidan 2007 og 2009.



**Figur 51. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange som har høyrst om bestemte ordningar fylket har ansvar for (2007, 2009 og 2015).**

\* Ny ordning sidan 2007 og 2009.

---

## KARRIERERETTLEIING OG VIDARE UTDANNING

---

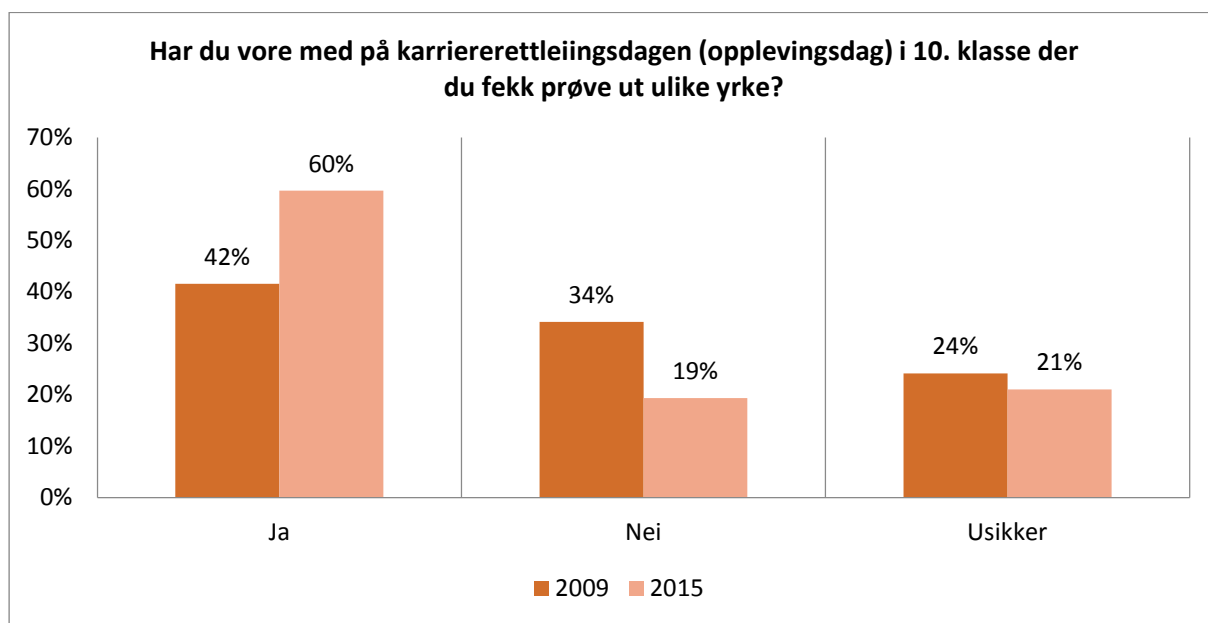
Utdanningsval er viktige for framtida til den enkelte. Tidlegare såg vi at tiltaka til fylkeskommunen med karriererettleiing har vorte betre kjende over tid. Karriererettleiingsdagen er viktig her. Då er det også interessant å merke seg at det er den delen av elevane som er usikre på kva utdanning dei skal ta vidare gradvis er redusert frå 2007 til 2015.

Nedanfor ser ungdommane tilbake på karriererettleiingsdagen i 10. klasse og framover i forhold til utdanning vidare.

- 60 % av elevane har vore med på karriererettleiingsdagen i 10. klasse i 2015, ein auke på atten prosentpoeng samanlikna med elevane i 2009. Av desse var det 61 % som syntest at dagen var nyttig for val av utdanning ("svært nyttig" eller "nokså nyttig").
- I 2015 er det 58 % av elevane som ser føre seg å gå vidare med utdanning på høgskule eller universitet, ein auke på nærare fem prosentpoeng sidan 2009 og i overkant av tre prosentpoeng samanlikna med dei i 2007. Heile 27 % tek sikte på høgskule-/universitetsutdanning lengre enn fire år. Det er med tanke på dei som har mål om dei lengste utdanningane at forskjellane er størst frå elevane i 2009 og i 2015.
- Vekst i del elevar som ser føre seg å avslutte utdanning etter vidaregåande/fagbrev.
- Medan det vart observert ein auke i elevar som tek sikte på teknisk fagskule mellom 2007- og 2009-kullet, er det i 2015 vesentleg færre som ynskjer det.
- Det er også ein gradvis reduksjon i andelen elevar som ikkje veit kva dei skal gjere etter vidaregåande skule, frå 20 % i 2007, 18 % i 2009, og 16 % i 2015.

Tabell 52. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har vore med på karriererettleiingsdagen i 10. klasse (2009 og 2015).

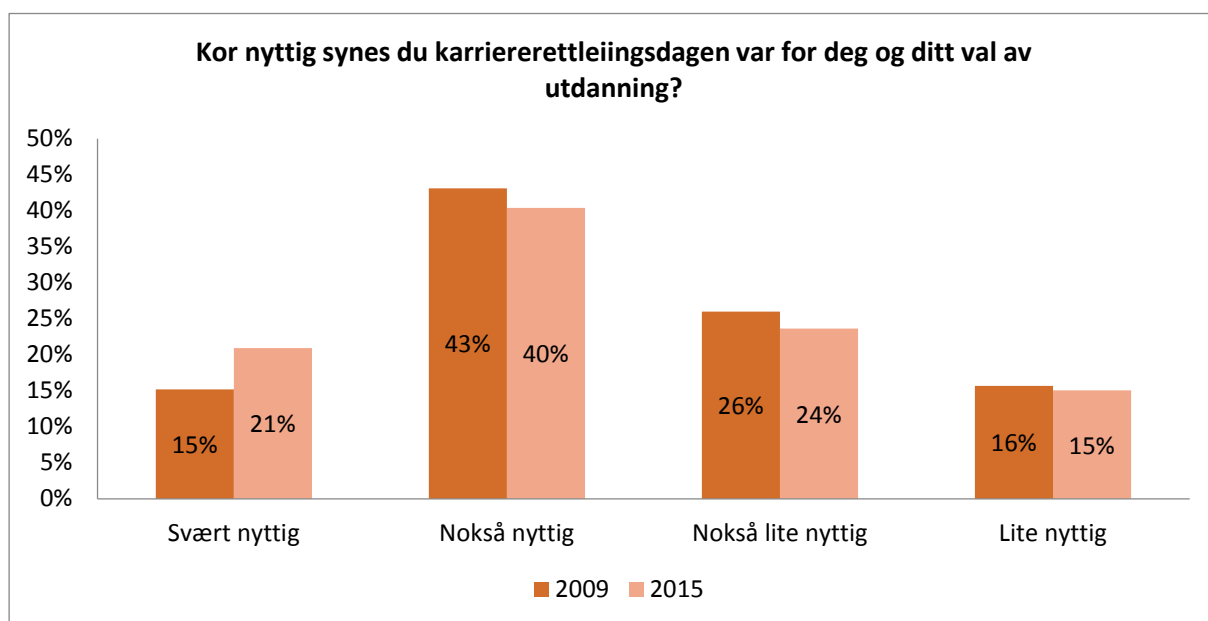
Har du vore med på karriererettleiingsdagen (opplevingsdag) i 10. klasse der du fekk prøve ut ulike yrke?	2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	410	41,6	698	59,7
Nei	337	34,2	226	19,3
Usikker	238	24,1	246	21,0
Ikkje svar	1	0,1	0	0,0
I alt	986	100,0	1170	100,0



Figur 52. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei har vore med på karriererettleiingsdagen i 10. klasse (2009 og 2015).

**Tabell 53. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor nyttig dei synes at karriererettleiingsdagen var for seg sjølv og val av utdanning. Berre dei som har vore med på karriererettleiingsdagen svarar (2009 og 2015).**

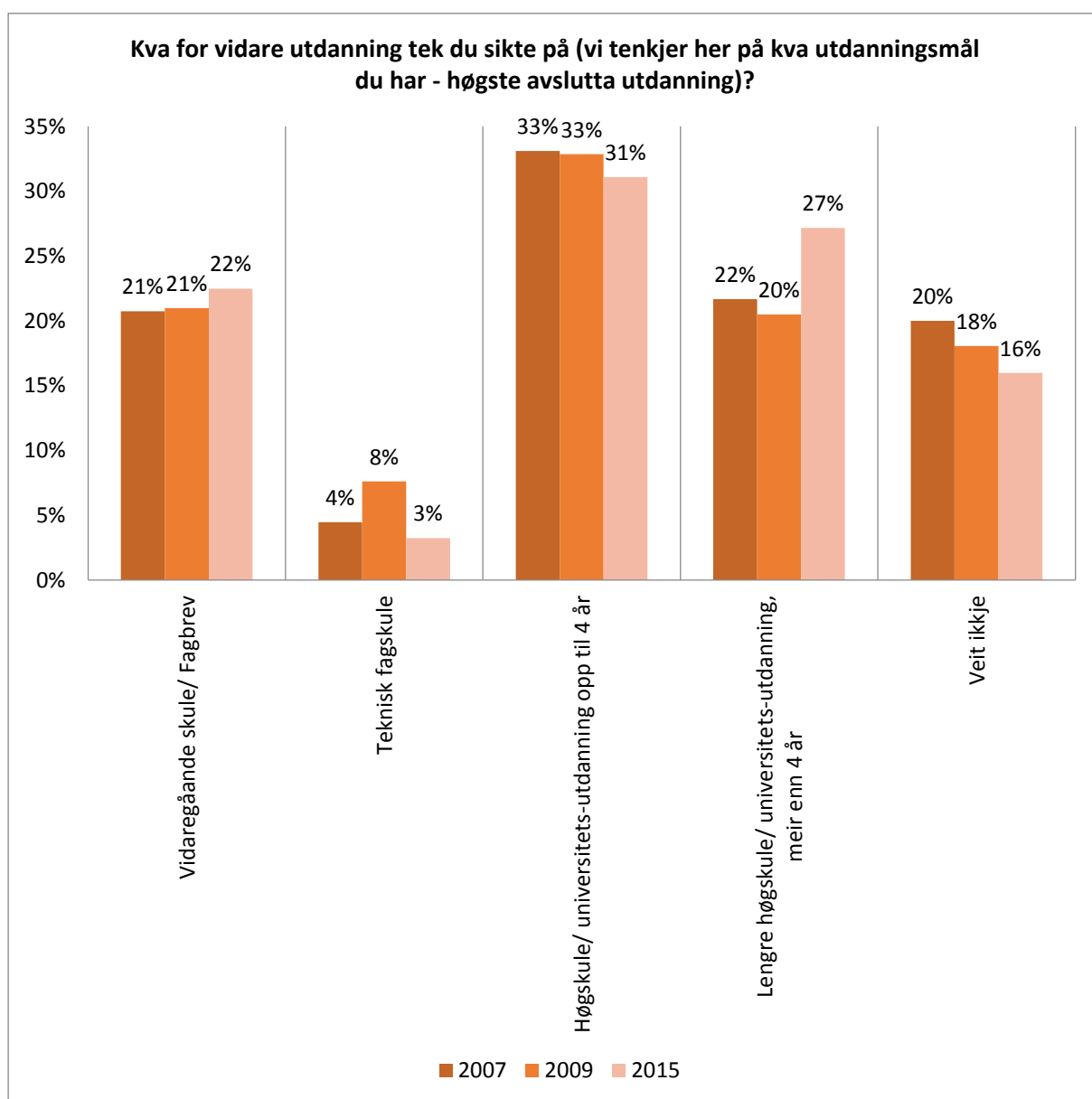
Kor nyttig synes du karriererettleiingsdagen var for deg og ditt val av utdanning?	2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Svært nyttig	62	15,2	146	20,9
Nokså nyttig	176	43,1	282	40,4
Nokså lite nyttig	106	26,0	165	23,6
Lite nyttig	64	15,7	105	15,0
I alt	408	100,0	698	100,0



**Figur 53. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor nyttig dei synes at karriererettleiingsdagen var for seg sjølv og val av utdanning. Berre dei som har vore med på karriererettleiingsdagen svarar (2009 og 2015).**

Tabell 54. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva vidare utdanning dei tek sikte på (2007, 2009 og 2015).

Kva for vidare utdanning tek du sikte på?	2007		2009		2015	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Vidaregåande skule/ Fagbrev	307	20,7	207	21,0	263	22,5
Teknisk fagskule	66	4,5	75	7,6	38	3,2
Høgskule/ universitets-utdanning opp til 4 år	490	33,1	324	32,9	364	31,1
Lengre høgskule/ universitets-utdanning, meir enn 4 år	321	21,7	202	20,5	318	27,2
Veit ikkje	296	20,0	178	18,1	187	16,0
I alt	1480	100,0	986	100,0	1170	100,0



Figur 54. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kva vidare utdanning dei tek sikte på (2007, 2009 og 2015).

---

## TRIVSEL OG LEVEVANAR

---

I undersøkinga frå 2015, er det lagt til spørsmål om trivsel og levevanar. Tilsvarande spørsmål var ikkje brukte i undersøkingane frå 2007 og 2009.

Det store biletet er at det fleirtalet av ungdommane trivst både på skule og i eige nærmiljø, men at situasjonen kan vere vanskeleg for ein del. Det er til dømes såpass mange som 17 % som er veldig plaga på den måten at dei uroar seg for mykje om ulike ting.

Detaljane i tilbakemeldingane kan summerast opp på denne måten:

- Ni av ti elevar trivst på skulen og i nærområdet der dei bur, medan 5 % er heilt ueinige i desse påstandane.
- Fleire gutar enn jenter er heilt einige i at dei trivst på skulen, medan fleire jenter er litt ueinig i utsegna.
- Dei elevane som deltek i organiserte fritidsaktivitetar er meir einige i utsegnene om trivsel i nærområdet der dei bur og på skulen.
- Det er relativt mange som gir uttrykk for plager knytt til psykisk helse. To av ti elevar er plaga med einsemd (*ganske mykje plaga* eller *veldig mykje plaga*).
- Fleire jenter enn gutar har følt seg einsam. 23 % av jentene svarar at dei har vore ganske eller veldig mykje plaga med einsemd, samanlikna med 15 % av gutane.
- 46 % av elevane er plaga med at dei uroar seg for mykje om ting, medan ein av fire elevar har følt seg ulykkeleg, trist eller deprimert (*ganske mykje plaga* eller *veldig mykje plaga*).
- Færre gutar enn jenter er plaga med at dei uroar seg for mykje om ting. 59 % av jentene er ganske eller veldig mykje plaga med dette, samanlikna med 28 % av gutane. Over halvdelen av elevane som tek studieførebuande/allmenne fag er ganske eller veldig mykje plaga med at dei uroar seg, medan 37 % av dei som tek yrkesfag meiner det same.
- Den same kjønnskilnaden eksisterer også på spørsmålet om ein har følt seg ulykkeleg, trist eller deprimert. 34 % av jentene har vore plaga med dette, mot 14 % av gutane.
- Åtte av ti elevar får lov av foreldra å drikke alkohol, og 37 % medgir at dei drikk alkohol 1-3 gongar i månaden.
- Sekstini elevar drikk alkohol kvar veke. Desse utgjør 6 % av ungdommane.
- Det er fleire jenter enn gutar som får lov til å drikke alkohol av foreldra sine.
- I overkant av 65 % av elevane som får lov å drikke alkohol av foreldra sine tek studieførebuande/allmenne fag.
- Fleire jenter enn gutar drikk alkohol nokså jamt 1-3 gongar i månaden, medan fleire gutar drikk alkohol kvar veke. Jentene drikk i alt alkohol oftare enn gutane, og fleire jenter enn

gutur har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa dei siste 12 månadene. 29 % av gutane har aldri eller berre nokre få gongar smakt alkohol, samanlikna med 15 % av jentene.

- 44 % av elevane som tek studieførebuande/allmenne fag drikk alkohol 1-3 gongar i månaden, samanlikna med 28 % av dei som tek yrkesfag. Fleire yrkesfagelevar svarar at dei aldri har smakt eller berre smakt nokre få gongar samanlikna med elevar på studieførebuande/allmenne fag. Yrkesfagelevane er sannsynlegvis yngre enn dei på studieførebuande/allmenne fag<sup>5</sup>, og ein veit at del ungdom som har drukke alkohol aukar med alder. Ei forklaring på desse forskjellane kan difor være alder.<sup>6</sup>
- Det er fleire elevar på yrkesfag enn på studieførebuande/allmenne fag som ingen gongar dei siste 12 månadene har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa.
- Konkret erfaring med rus og det å vere rusa er for dei aller fleste knytt til bruk av alkohol. Bruk av rusmiddel utover alkohol er ikkje veldig utbredt. I underkant av 8 % av elevane har brukt hasj/marihuana/cannabis ein eller fleire gongar i løpet av det siste året. Av desse er det 2 % som har brukt hasj/marihuana/cannabis 11 gongar eller meir.

---

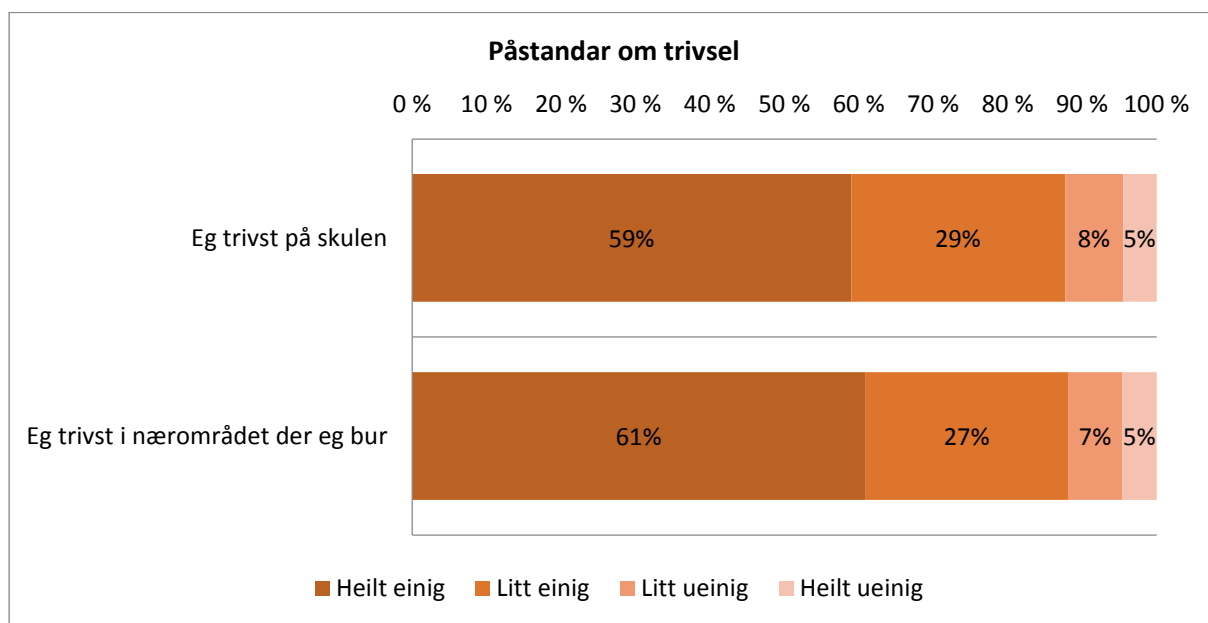
<sup>5</sup> Yrkesfagelevar som er i lære (VG3) er ikkje med i undersøkinga.

<sup>6</sup> Statens institutt for rusmiddelforskning.



Tabell 55. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegner om trivsel der dei bur og på skulen (2015).

Er du einig eller ueinig i utsegnene «Eg trivst i nærområdet der eg bur» og «Eg trivst på skulen»?	Eg trivst i nærområdet der eg bur		Eg trivst på skulen	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Heilt einig	713	60,9	690	59,0
Litt einig	318	27,2	336	28,7
Litt ueinig	85	7,3	91	7,8
Heilt ueinig	54	4,6	53	4,5
I alt	1170	100,0	1170	100,0

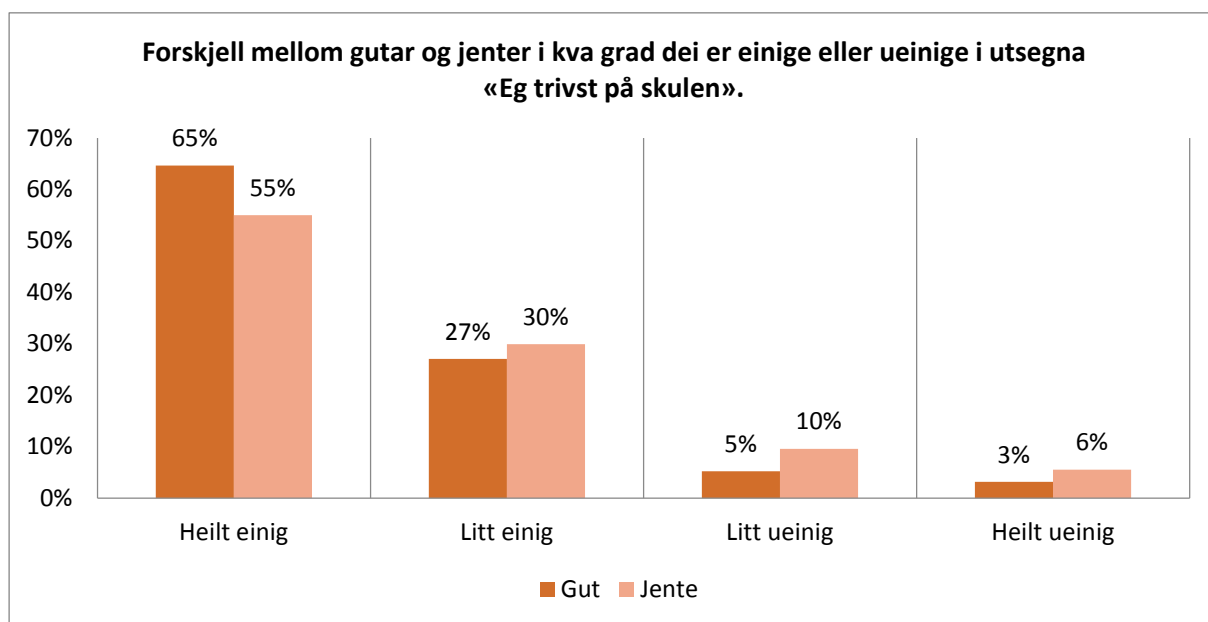


Figur 55. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter korleis dei trivst i nærområdet der dei bur og på skulen (2015).

**Tabell 56. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter kjønn (2015).**

Eg trivst på skulen	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Heilt einig	311	64,7	379	55,0
Litt einig	130	27,0	206	29,9
Litt ueinig	25	5,2	66	9,6
Heilt ueinig	15	3,1	38	5,5
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=15,869, p<0,005, V=0,116.$

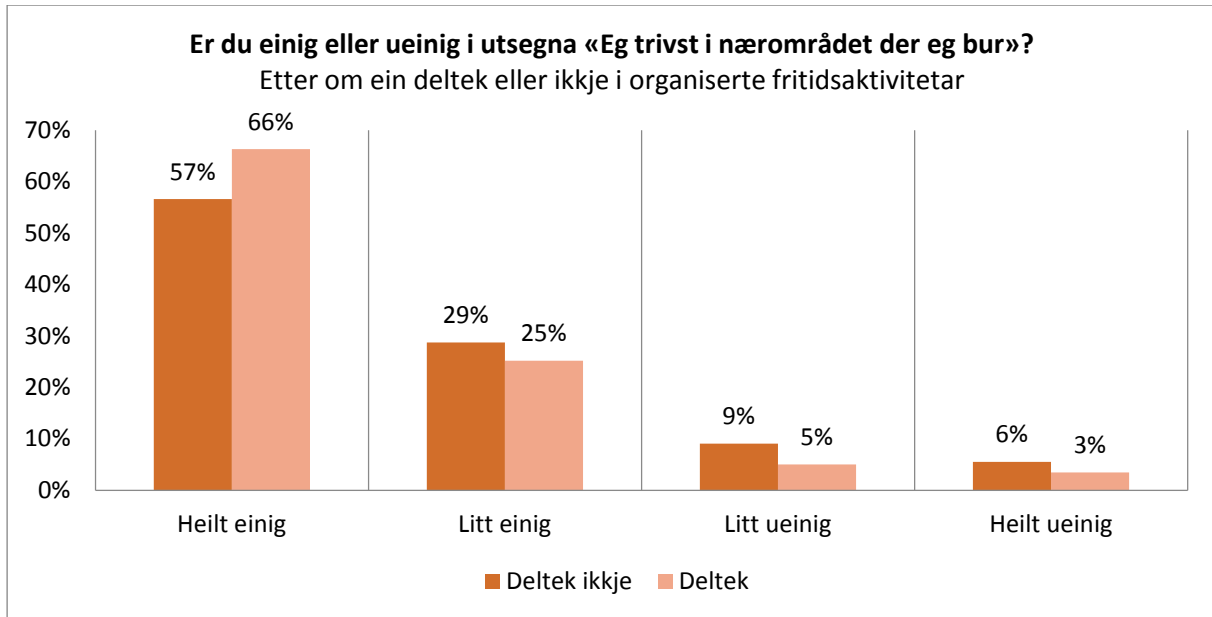


**Figur 56. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter kjønn (2015).**

**Tabell 57. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst i nærområdet der eg bur», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).**

Er du einig eller ueinig i utsegna «Eg trivst i nærområdet der eg bur»?	Deltek du i ein eller fleire organiserte fritidsaktivitetar?			
	Deltek ikkje		Deltek	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Heilt einig	368	56,6	345	66,3
Litt einig	187	28,8	131	25,2
Litt ueinig	59	9,1	26	5,0
Heilt ueinig	36	5,5	18	3,5
I alt	650	100,0	520	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=15,158, p<0,005, V=0,114.$

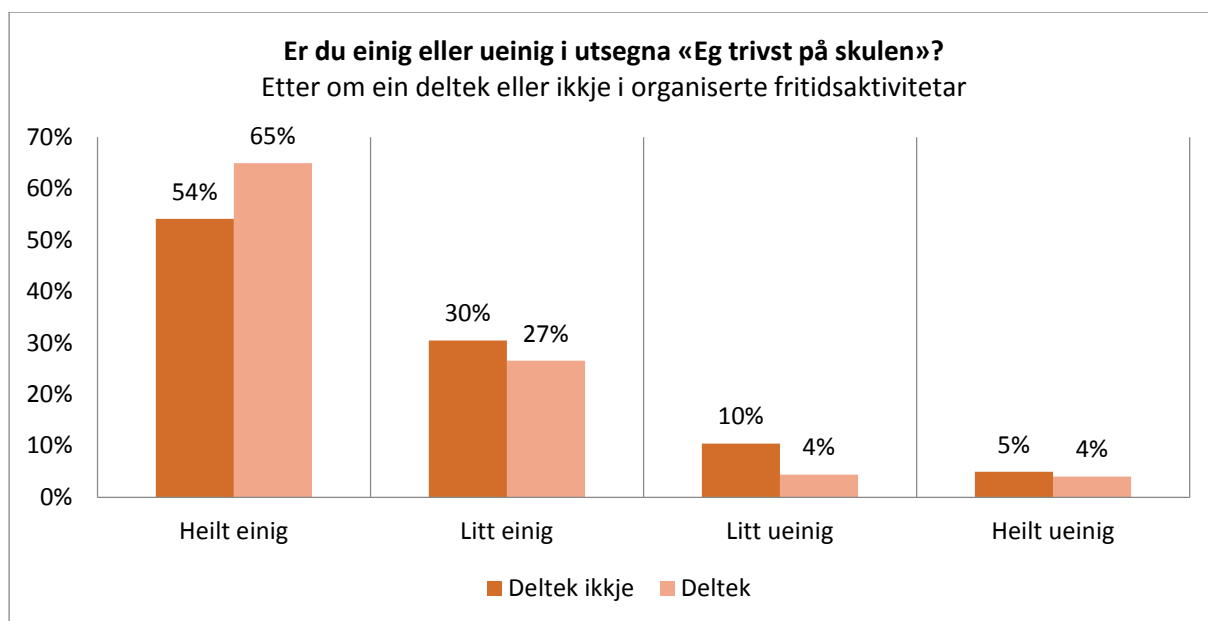


**Figur 57. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst i nærområdet der eg bur», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).**

**Tabell 58. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).**

Er du einig eller ueinig i utsegna «Eg trivst på skulen»?	Deltek du i ein eller fleire organiserte fritidsaktivitetar?			
	Deltek ikkje		Deltek	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Heilt einig	352	54,2	338	65,0
Litt einig	198	30,5	138	26,5
Litt ueinig	68	10,5	23	4,4
Heilt ueinig	32	4,9	21	4,0
I alt	650	100,0	520	100,0

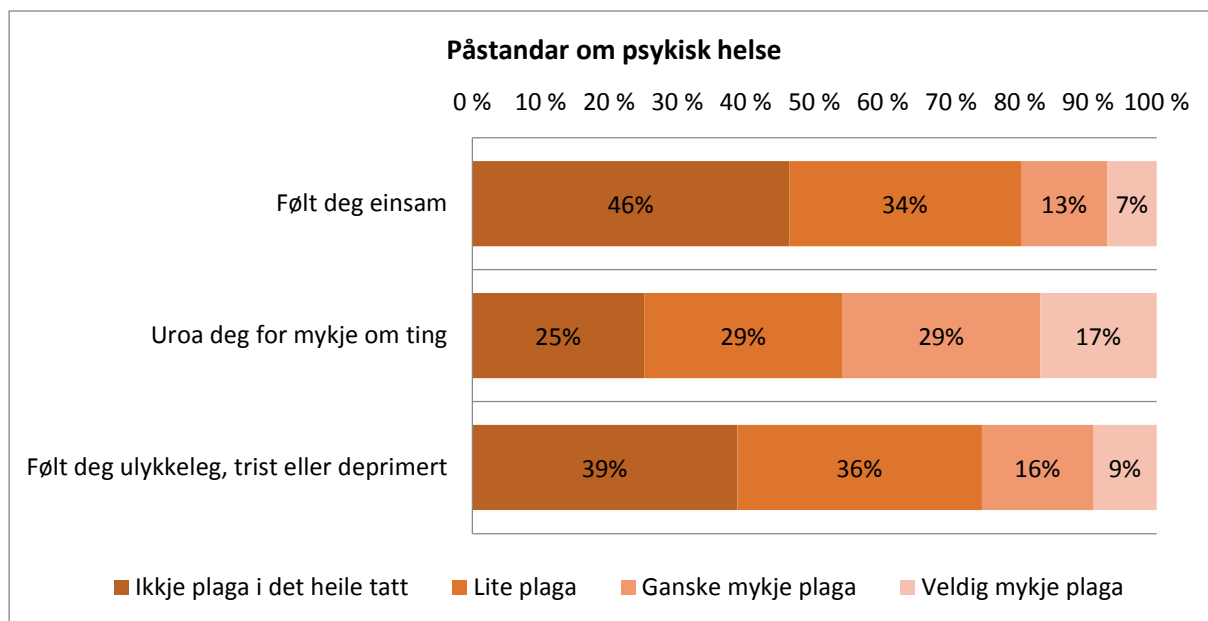
$\chi^2(3, n=1170)=21,353, p<0,005, V=0,135.$



**Figur 58. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei er einige eller ueinige i utsegna «Eg trivst på skulen», etter om dei deltek i organiserte fritidsaktivitetar eller ikkje (2015).**

Tabell 59. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei har vore plaga (2015).

Kor plaga har du i den siste veka vore?	Følt deg ulykkelige, trist eller deprimert		Uroa deg for mykje om ting		Følt deg einsam	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ikkje plaga i det heile tatt	453	38,7	294	25,1	542	46,3
Lite plaga	418	35,7	339	29,0	396	33,8
Ganske mykje plaga	191	16,3	338	28,9	148	12,6
Veldig mykje plaga	108	9,2	199	17,0	84	7,2
I alt	1170	100,0	1170	100,0	1170	100,0

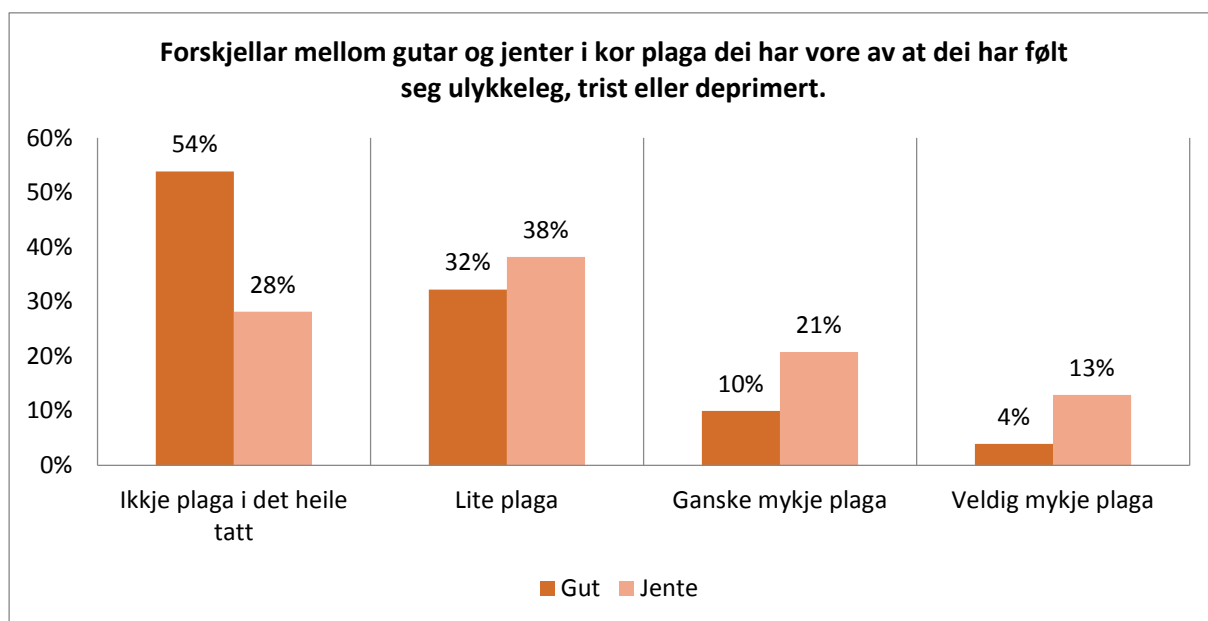


Figur 59. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore plaga (2015).

**Tabell 60. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg ulykkeleg, trist eller deprimert, etter kjønn (2015).**

Følt deg ulykkeleg, trist eller deprimert	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ikkje plaga i det heile tatt	259	53,8	194	28,2
Lite plaga	155	32,2	263	38,2
Ganske mykje plaga	48	10,0	143	20,8
Veldig mykje plaga	19	4,0	89	12,9
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=95,906, p<0,005, V=0,286.$

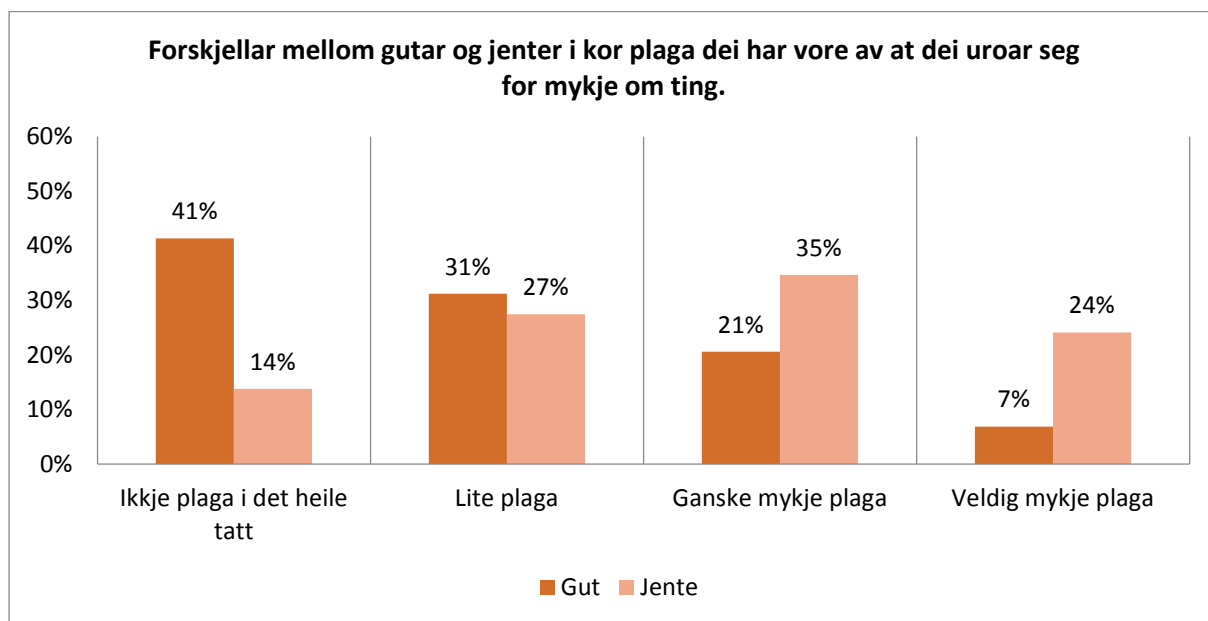


**Figur 60. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg ulykkeleg, trist eller deprimert, etter kjønn (2015).**

**Tabell 61. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter kjønn (2015).**

Uroa deg for mykje om ting	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ikkje plaga i det heile tatt	199	41,4	95	13,8
Lite plaga	150	31,2	189	27,4
Ganske mykje plaga	99	20,6	239	34,7
Veldig mykje plaga	33	6,9	166	24,1
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=156,110, p<0,005, V=0,365.$

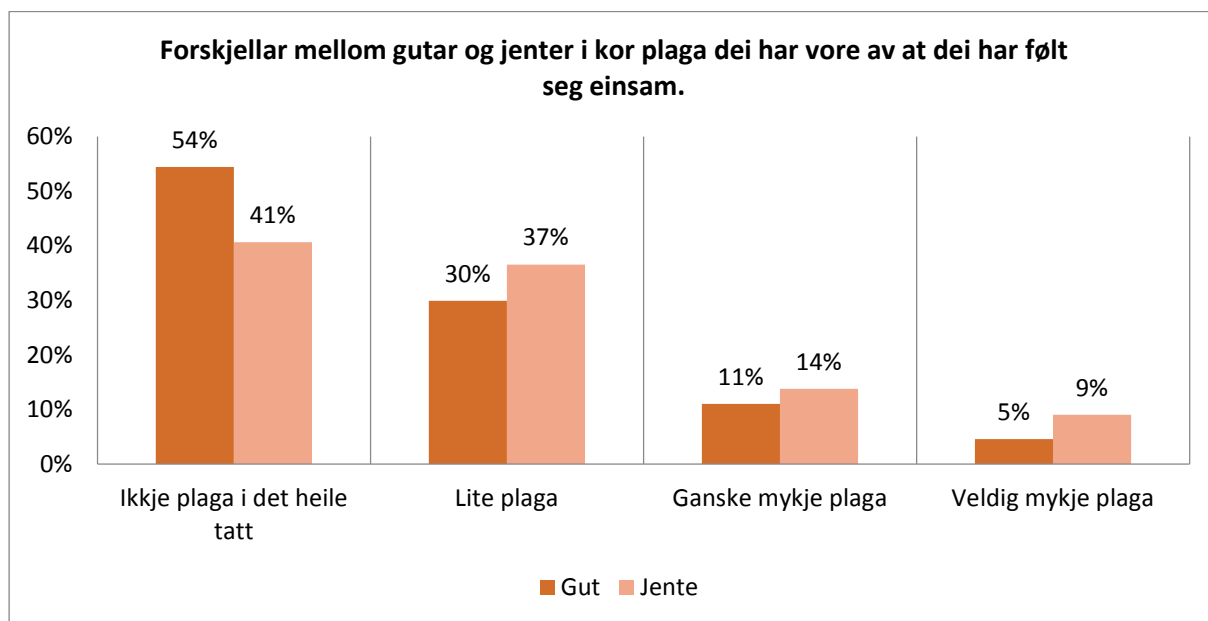


**Figur 61. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter kjønn (2015).**

**Tabell 62. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg einsam, etter kjønn (2015).**

Følt deg einsam	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ikkje plaga i det heile tatt	262	54,5	280	40,6
Lite plaga	144	29,9	252	36,6
Ganske mykje plaga	53	11,0	95	13,8
Veldig mykje plaga	22	4,6	62	9,0
I alt	481	100,0	689	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=24,826, p<0,005, V=0,146.$



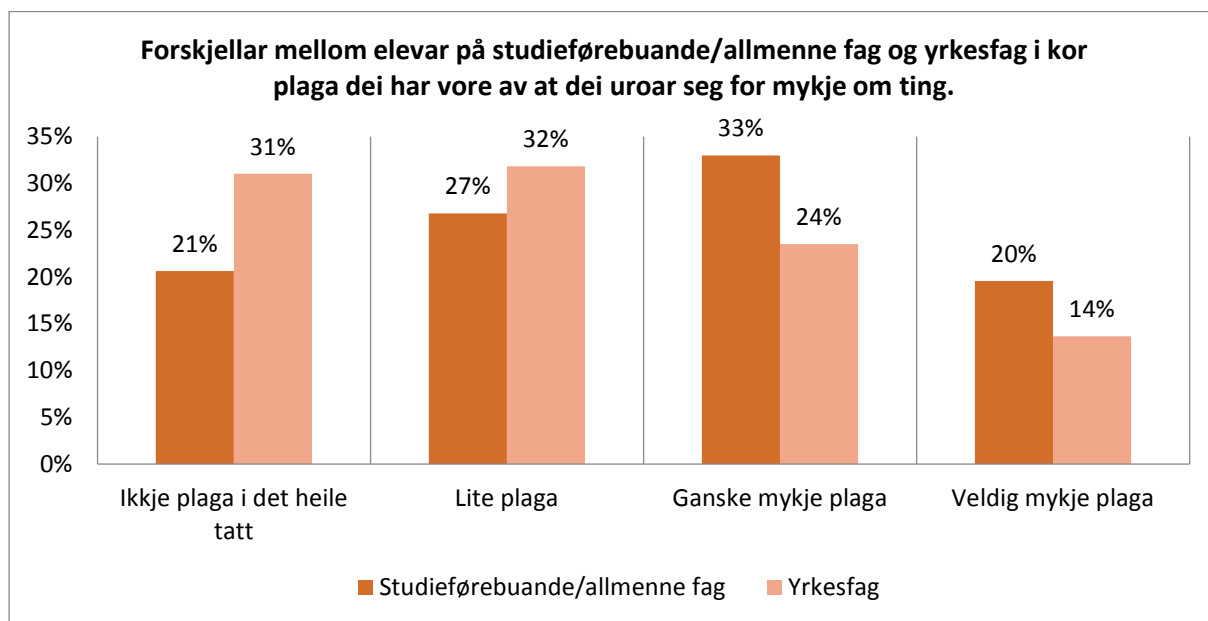
**Figur 62. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha følt seg einsam, etter kjønn (2015).**



**Tabell 63. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter studieretning (2015).**

Uroa deg for mykje om ting	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ikkje plaga i det heile tatt	137	20,6	157	31,0
Lite plaga	178	26,8	161	31,8
Ganske mykje plaga	219	33,0	119	23,5
Veldig mykje plaga	130	19,6	69	13,6
I alt	664	100,0	506	100,0

$\chi^2(3, n=1170)=29,702, p<0,005, V=0,159.$

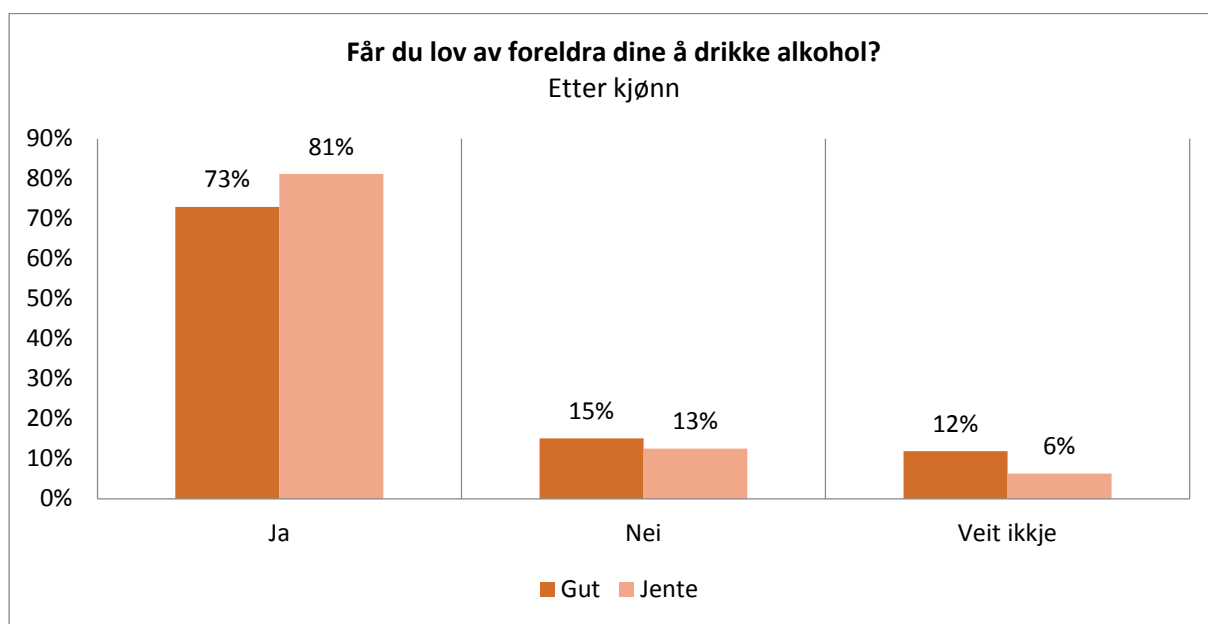


**Figur 63. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor plaga dei har vore av å ha uroa seg for mykje om ting, etter studieretning (2015).**

**Tabell 64. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter kjønn<sup>1</sup> og i alt (2015).**

Får du lov av foreldra dine å drikke alkohol?	I alt		Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	907	77,9	349	73,0	558	81,2
Nei	158	13,6	72	15,1	86	12,5
Veit ikkje	100	8,6	57	11,9	43	6,3
I alt	1165	100,0	478	100,0	687	100,0

<sup>1</sup>  $\chi^2(2, n=1165)=14,327, p<0,005, V=0,111.$

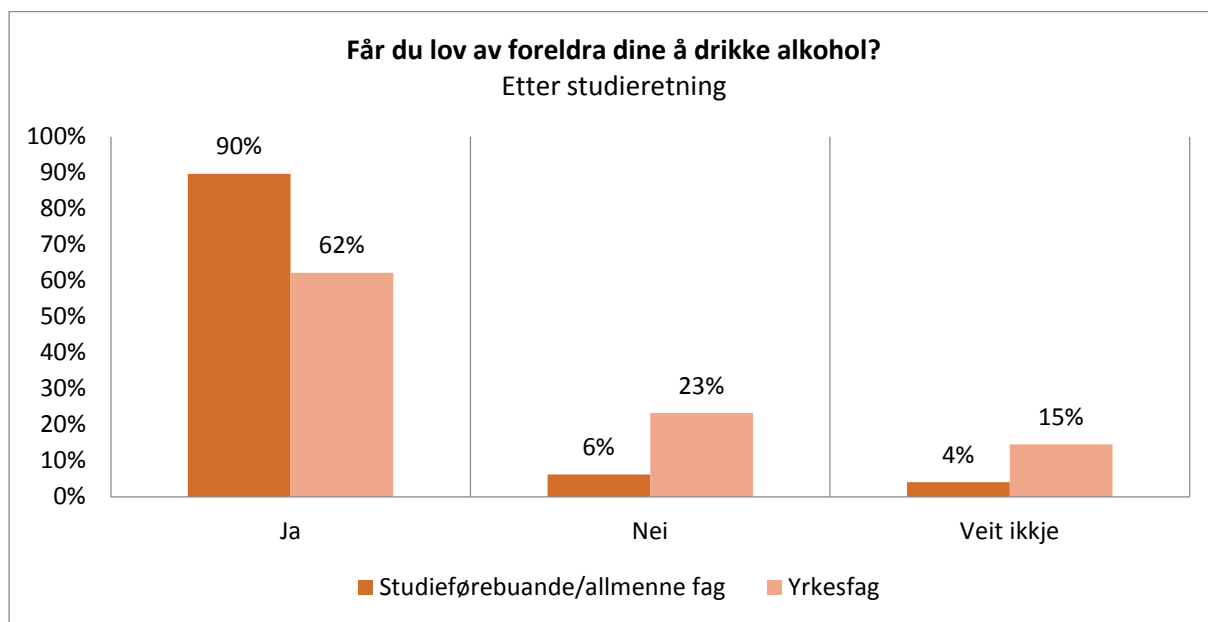


**Figur 64. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter kjønn (2015).**

**Tabell 65. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter studieretning (2015).**

Får du lov av foreldra dine å drikke alkohol?	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ja	594	89,7	313	62,2
Nei	41	6,2	117	23,3
Veit ikkje	27	4,1	73	14,5
I alt	662	100,0	503	100,0

$\chi^2(2, n=1165)=125,410, p<0,005, V=0,328.$

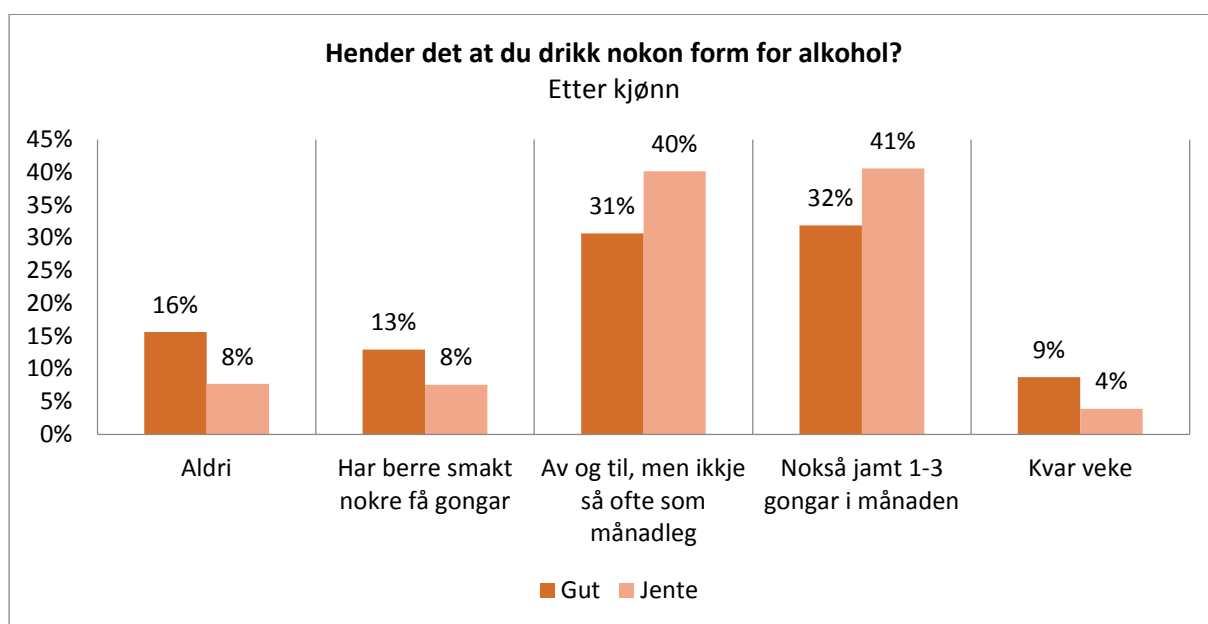


**Figur 65. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter om dei får lov av foreldra å drikke alkohol, etter studieretning (2015).**

**Tabell 66. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter kjønn<sup>1</sup> og i alt (2015).**

Hender det at du drikk nokon form for alkohol?	I alt		Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Aldri	128	11,0	75	15,7	53	7,7
Har berre smakt nokre få gongar	114	9,8	62	12,9	52	7,6
Av og til, men ikkje så ofte som månadleg	423	36,3	147	30,7	276	40,2
Nokså jamt 1-3 gongar i månaden	432	37,0	153	31,9	279	40,6
Kvar veke	69	5,9	42	8,8	27	3,9
I alt	1166	100,0	479	100,0	687	100,0

<sup>1</sup>  $\chi^2(4, n=1166)=48,447, p<0,005, V=0,204.$

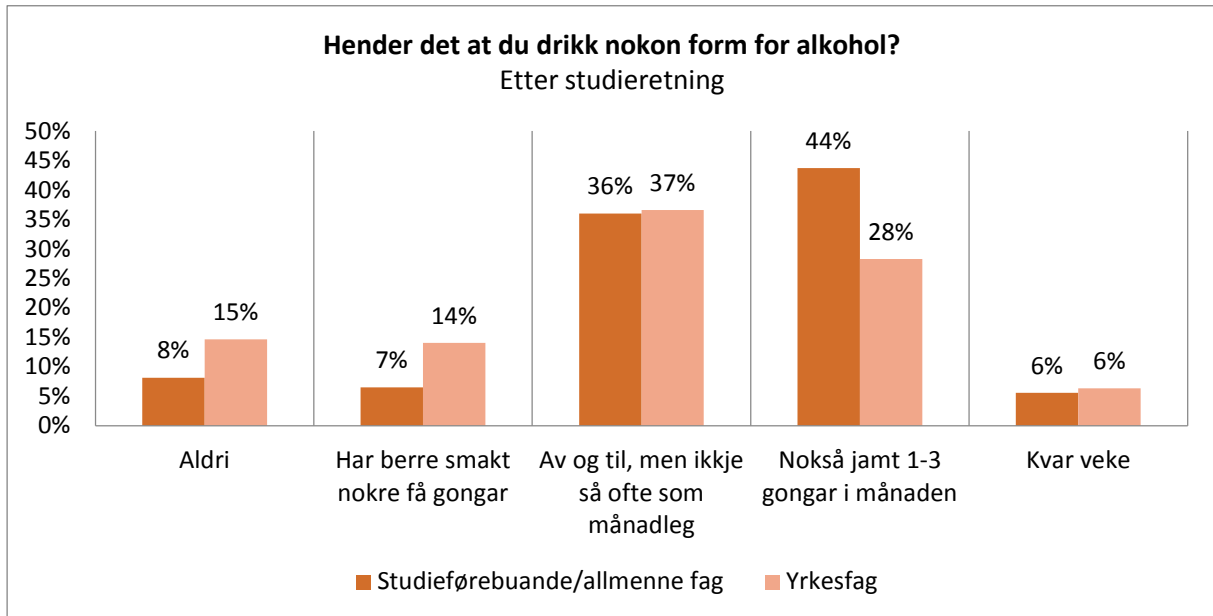


**Figur 66. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter kjønn (2015).**

**Tabell 67. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter studieretning (2015).**

Hender det at du drikk nokon form for alkohol?	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Aldri	54	8,2	74	14,7
Har berre smakt nokre få gongar	43	6,5	71	14,1
Av og til, men ikkje så ofte som månadleg	238	36,0	185	36,6
Nokså jamt 1-3 gongar i månaden	289	43,7	143	28,3
Kvar veke	37	5,6	32	6,3
I alt	661	100,0	505	100,0

$\chi^2(4, n=1166)=46,305, p<0,005, V=0,199.$



**Figur 67. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor ofte dei drikk nokon form for alkohol, etter studieretning (2015).**

**Tabell 68. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har brukt ulike rusmiddel (2015).**

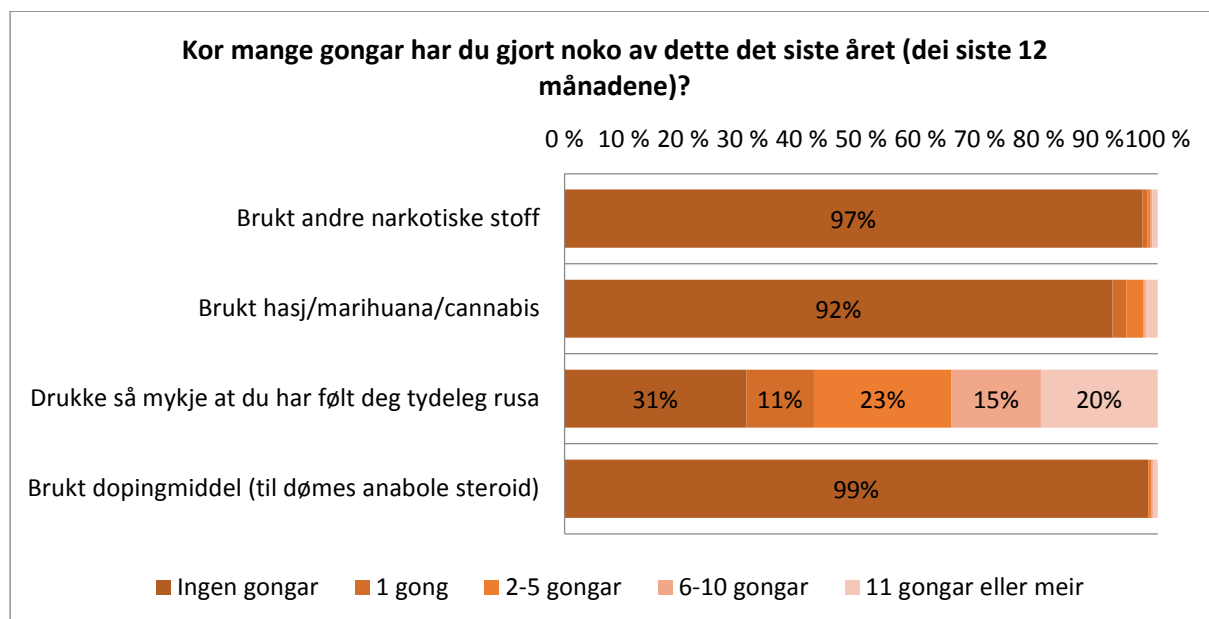
Kor mange gongar har du gjort noko av dette det siste året?	Tal gongar				
	Ingen gongar	1 gong	2-5 gongar	6-10 gongar	11 gongar eller meir
Brukt dopingmiddel (til dømes anabole steroid) <sup>1</sup>	98,5 %	0,1 %	0,5 %	0,2 %	0,8 %
Drukke så mykje at du har følt deg tydeleg rusa <sup>2</sup>	30,6 %	11,4 %	23,2 %	15 %	19,7 %
Brukt hasj/marihuana/cannabis <sup>3</sup>	92,4 %	2,3 %	2,8 %	0,5 %	2,0 %
Brukt andre narkotiske stoff <sup>4</sup>	97,3 %	0,9 %	0,4 %	0,4 %	0,9 %

<sup>1</sup> N=1163.

<sup>2</sup> N=1163.

<sup>3</sup> N=1161.

<sup>4</sup> N=1161.

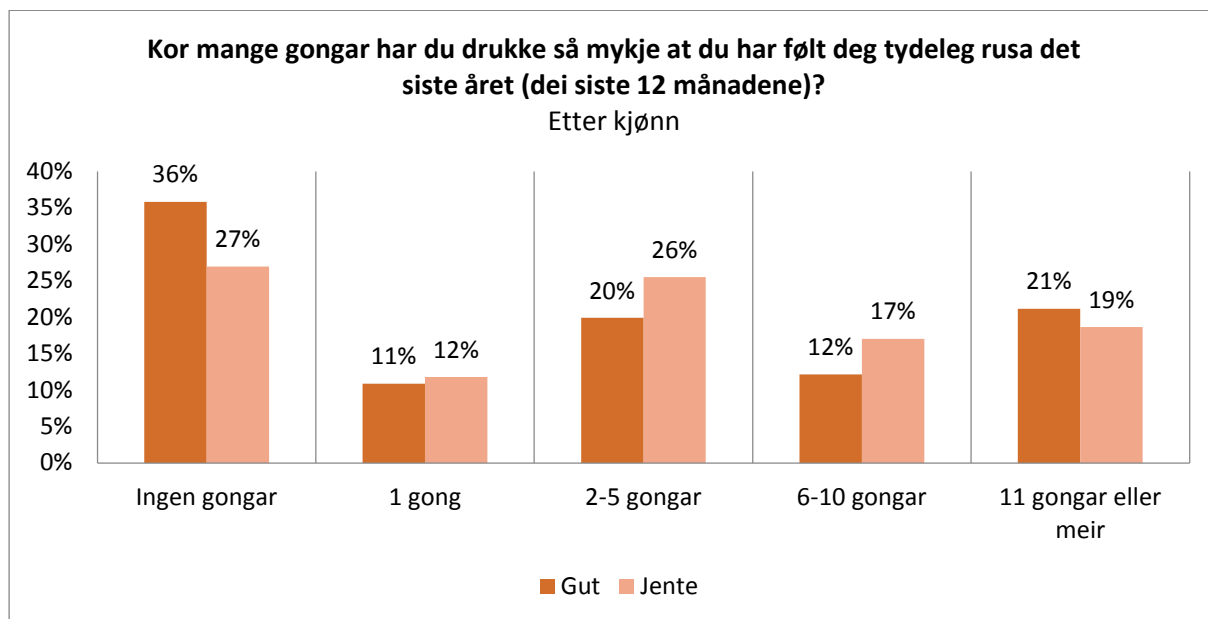


**Figur 68. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har brukt ulike rusmiddel (2015).**

**Tabell 69. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter kjønn (2015).**

Kor mange gongar har du drukke så mykje at du har følt deg tydeleg rusa det siste året (dei siste 12 månadene)?	Gut		Jente	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ingen gongar	171	35,8	185	27,0
1 gong	52	10,9	81	11,8
2-5 gongar	95	19,9	175	25,5
6-10 gongar	58	12,2	117	17,1
11 gongar eller meir	101	21,2	128	18,7
I alt	477	100,0	686	100,0

$\chi^2(4, n=1163)=16,631, p<0,005, V=0,120.$

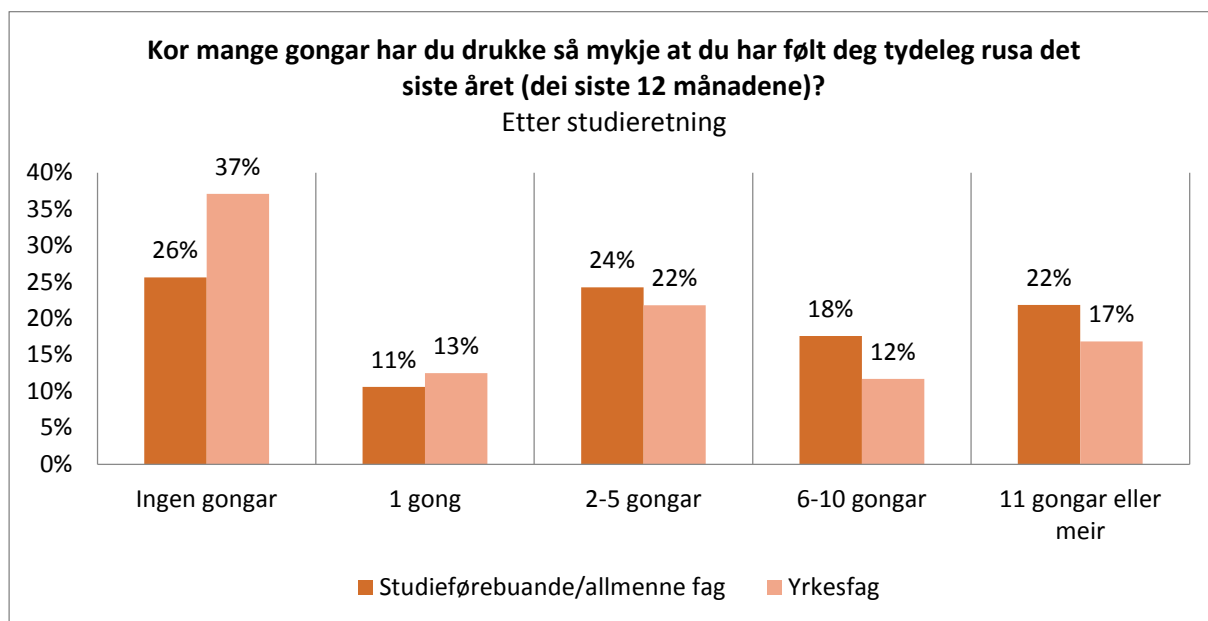


**Figur 69. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter kjønn (2015).**

**Tabell 70. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter studieretning (2015).**

Kor mange gongar har du drukke så mykje at du har følt deg tydeleg rusa det siste året (dei siste 12 månadene)?	Studieførebuande/allmenne fag		Yrkesfag	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
Ingen gongar	169	25,6	187	37,1
1 gong	70	10,6	63	12,5
2-5 gongar	160	24,3	110	21,8
6-10 gongar	116	17,6	59	11,7
11 gongar eller meir	144	21,9	85	16,9
I alt	659	100,0	504	100,0

$\chi^2(4, n=1163)=24,074, p<0,005, V=0,144.$



**Figur 70. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor mange gongar dei det siste året har drukke så mykje at dei har følt seg tydeleg rusa, etter studieretning (2015).**



---

## OM KOMMUNEREFORMA

---

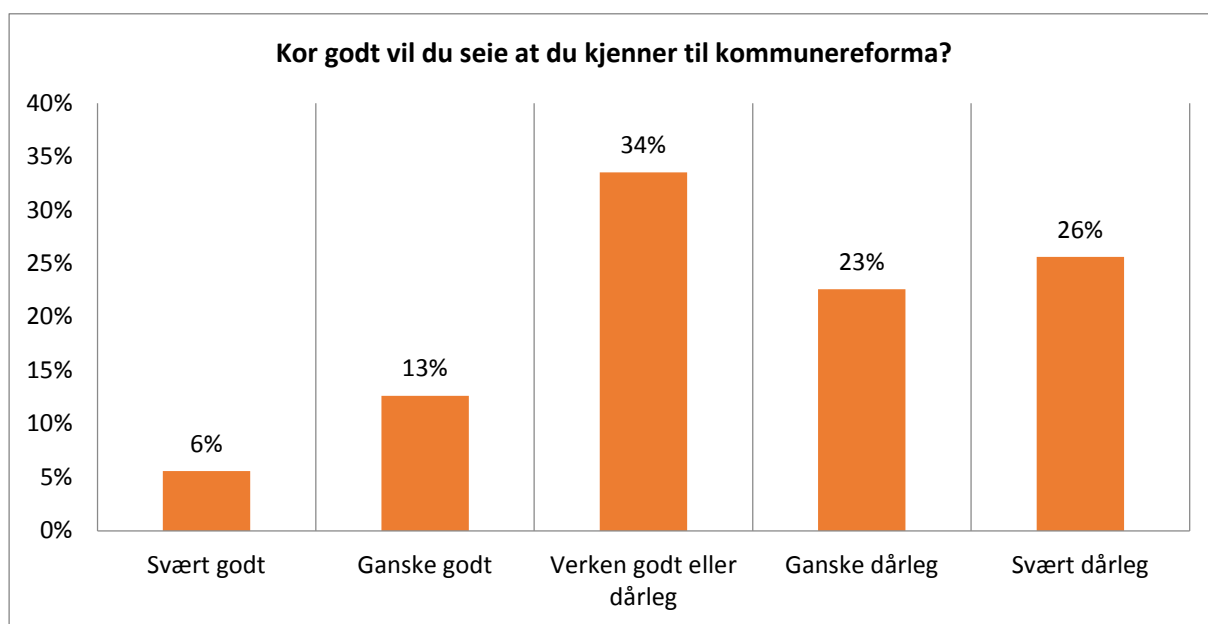
Av politiske saker med stor relevans for nærmiljøet til ungdommane, er kommunereforma kanskje den mest nærliggande i 2015. Det er i alle fall ei sak som er høgaktuell. I alle kommunar har det i forkant av undersøkinga vore ein eller annan form for drøfting av kommunestruktur og konsekvensar av denne for eigen kommune og eigen region. Kjennskap til reforma og oppleving av ungdom si rolle i diskusjonar og prosessar rundt denne reforma, var såleis eit eige tema for undersøkinga i 2015.

Hovudintrykket er at det er få ungdommar som har god kjennskap til reforma og som føler seg involverte i prosessane rundt denne. Auka kjennskap gir likevel også auka engasjement:

- Halvdelen av elevane kjenner dårleg til kommunereforma (*ganske dårleg* eller *svært dårleg*).
- Ein av fem elevar opplever at eiga kommune ikkje i det heile tatt involverer ungdom i diskusjonar og prosessar rundt kommunereforma, medan berre 3 % opplever at eiga kommune involverer ungdom i stor grad.
- 34 % av elevane svarar at dei ikkje veit i kor stor grad eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma.
- Dei elevane som kjenner godt til kommunereforma svarar i større grad enn dei som kjenner reforma dårleg at dei i større grad opplever at eigen kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt arbeidet med denne.
- Elevane som kjenner dårleg til kommunereforma svarar i større grad at dei ikkje veit i kor stor grad dei opplever at eigen kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma.

**Tabell 71. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til kommunereforma (2015).**

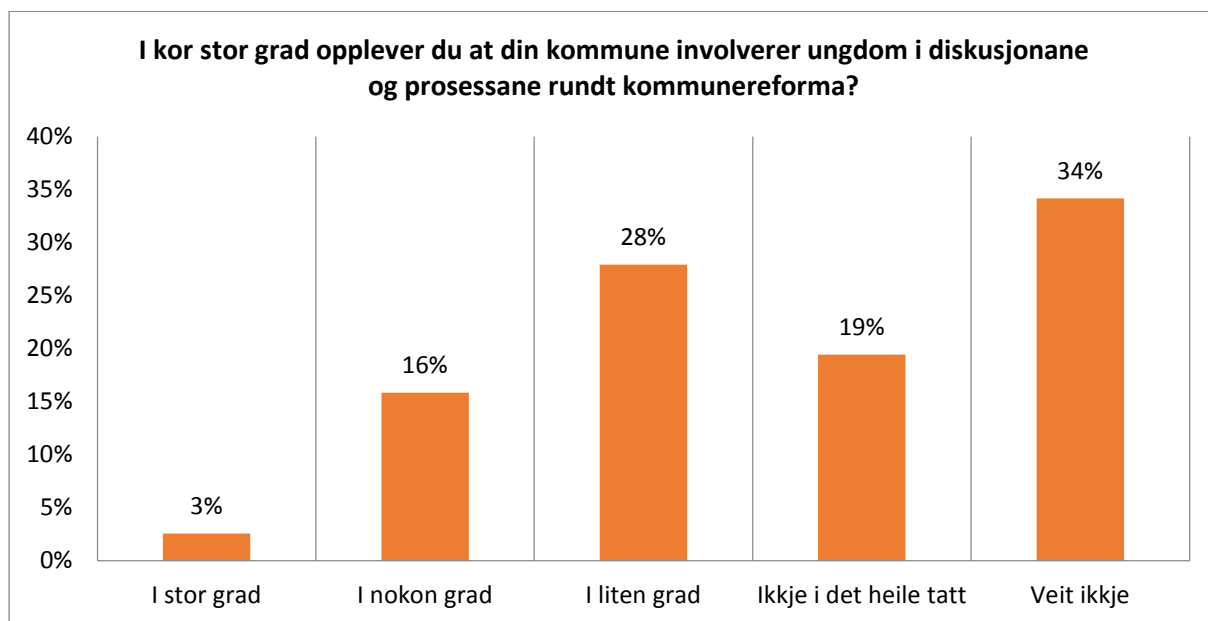
Kor godt vil du seie at du kjenner til kommunereforma?	2015	
	Faktiske tal	Prosent
Svært godt	65	5,6
Ganske godt	147	12,6
Verken godt eller dårleg	390	33,5
Ganske dårleg	263	22,6
Svært dårleg	298	25,6
I alt	1163	100,0



**Figur 71. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter kor godt dei kjenner til kommunereforma (2015).**

**Tabell 72. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma (2015).**

I kor stor grad opplever du at din kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma?	2015	
	Faktiske tal	Prosent
I stor grad	30	2,6
I nokon grad	185	15,9
I liten grad	326	27,9
Ikkje i det heile tatt	227	19,5
Veit ikkje	399	34,2
I alt	1167	100,0

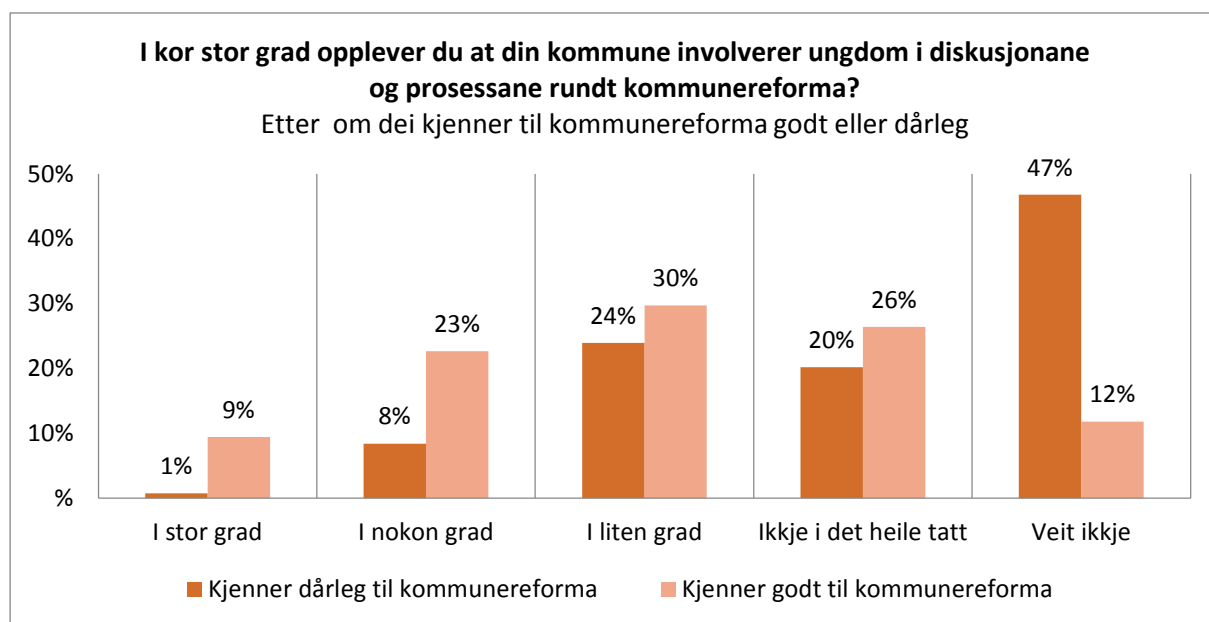


**Figur 72. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma (2015).**

**Tabell 73. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma, etter om dei kjenner godt eller dårleg til reforma (2015).**

I kor stor grad opplever du at din kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma?	Kjenner dårleg til kommunereforma		Kjenner godt til kommunereforma	
	Faktiske tal	Prosent	Faktiske tal	Prosent
I stor grad	4	0,7	20	9,4
I nokon grad	47	8,4	48	22,6
I liten grad	134	23,9	63	29,7
Ikkje i det heile tatt	113	20,2	56	26,4
Veit ikkje	262	46,8	25	11,8
I alt	560	100,0	212	100,0

$\chi^2(4, n=772)=118,388, p<0,005, V=0,392.$



**Figur 73. Elevar i vidaregåande opplæring i Møre og Romsdal etter i kva grad dei opplever at eiga kommune involverer ungdom i diskusjonane og prosessane rundt kommunereforma, etter om dei kjenner godt eller dårleg til reforma (2015).**





MØREFORSKING AS  
Postboks 5075  
NO-6021 Ålesund  
TEL +47 70 11 16 00  
epost@mfaa.no  
www.moreforsk.no  
NO 991 436 502

